

Slit or
15

SOVJETETS HÆER

Oktober

Slik er Sovjets hær

**SLIK ER
SOVJETS
HÆR**

**Forlaget Oktober A/S
Oslo 1978**

Slik er Sovjets hær

Omslag: Ellinor Larsen

© Forlaget Oktober A/S, 1978

1. opplag, juli 1978, 4 000

Trykt hos A/S Duplotrykk, Oslo

ISBN 82—7094—988—4

INNHOOLD

Forord	s. 7
Innledning	s. 11
Kapittel 1 Sovjet forbereder okkupasjon av Norge	s. 17
Kapittel 2 Folkekrig mot supermaktene	s. 27
Kapittel 3 Den sovjetiske hæren — organisasjon og våpen	s. 41
Kapittel 4 Den sovjetiske hæren — taktikk	s. 55
Kapittel 5 Vern mot taktiske kjernefysiske våpen	s. 70
Kapittel 6 Kamp mot mekaniserte avdelinger	s. 74
Kapittel 7 Slaget ved Gulsvik	s. 84

FORORD

I denne boka er det samla og utarbeida mye viktig materiale. Noen av artiklene er henta fra tidligere nummere av Røde Fane og Klassekampen. Men mesteparten av boka består av analyser han har gjort av den sovjetiske militærmaskinen.

Innledningsvis gis det en kort sammenfatning av den militærpolitiske situasjonen i verden, og av utviklinga av forholdet mellom de to imperialistiske supermaktene USA og Sovjet.

Denne analysen av Sovjet-hæren tar utgangspunkt i det faktumet at verden er svanger med en ny krig, utløst av supermaktene.

Boka konsentrerer seg om Sovjet og Sovjet-hæren. Dette er sjølsagt ingen tilfeldighet. For det første er kunnskapen blant arbeidsfolk mye mindre om sovjetiske militære forhold enn de er om USAs.

For det andre er spørsmålet om å bringe materiale om Sovjet-hæren et så stort lerret å bleke, at det trengs ei bok som konsentrerer seg om denne oppgava. Sjøl da er det bare visse aspekter ved sovjetiske militære forhold det er mulig å komme inn på.

For det tredje er det viktige strategiske og politiske grunner til å konsentrere seg om Sovjet-hæren. Saka er nemlig den at det er Sovjet som i dag er opptatt med væpna aggresjon og intervensjon rundt om i verden, og ikke først og fremst den andre supermakta. Det er Sovjet og de nye tsarenes kubanske leiesoldater som driver den omfattende kolonikrigen på Afrikas Horn. Dette er den største krigen som er i gang i verden i dag, og den har med rette blitt kalt Sovjets «Vietnam».

I dag er det Sovjet som er på offensiven, som prøver seg på stadig flere militære eventyr og som mer enn noen annen febrilsk ruster til en ny verdenskrig. Det er Sovjet som driver fram kravet om nyoppdeling av verden. Det er dette og flere andre forhold som gjør Sovjet til den farligste supermakta og den viktigste kilden til krig.

Norges strategiske situasjon gjør det helt nødvendig å slå fast at en ny verdenskrig vil innebære at Sovjet vil satse alt på raskt å okkupere Norge. Av supermaktene er det Sovjet som først og fremst vil kunne gjennomføre dette i første omgang. Sovjets militære styrke på nordflanken er langt overlegen den NATO har å stille opp. Den gigantiske øvelsen OKE-

AN -75 viste da også at Sovjet satser kraftig på et lynangrep fra nord og øst for å besette mest mulig av Norge i ett slag. Derfor er det rett å slå fast at den mest sannsynlige supermaktsaggressoren som norske patriotiske styrker vil stå overfor på norsk jord i den neste krigen er den sovjetiske sosialimperialismen.

Derfor er det av avgjørende betydning for norske arbeidsfolk og progressive å studere den sovjetiske militærmaskinen. Den sovjetiske hæren er den største og farligste imperialisthæren i verden. Ingen imperialisthær er uslåelig, men om folket i et land som blir angrepet av en slik fiende skal kunne vinne seier over den i væpna kamp, så er et av vilkåra at de kjenner fiendens strategi og taktikk godt.

e borgerlige massemediene i Norge har aldri, med få hederlige unntak, vært i stand til å bringe materiale som gir noen allsidig og vetug analyse av Sovjet-hæren. Heller ikke er den informasjonen norske rekrutter får gjennom verneplikten stort å skrive hjem om. Det er derfor stort behov for faktisk materiale om dette spørsmålet. Denne boka er en bra begynnelse i så måte.

De kildene vi bruker er flere. Viktigst er sovjetiske militærtidsskrifter samt en del vestlig fagmilitær litteratur. Bruken av sovjetiske militærkilder bringer fram et svært viktig materiale. De sovjetiske generalene og militærstrategene bruker et frispråk om hensiktene til sosialimperialismen som står i skarp kontrast til Bresjnevs propagandafloskler om at Sovjet er «for avspenning og fred».

Fra flere hold blir det påstått at Sovjet-hæren er «defensiv» og har «defensive oppgaver». Fra ledelsen i revisjonistpartiene («NKP», SV) blir dette gjentatt til det kjedsommelige i propagandaen deres for å skjønne Sovjet som «sosialistisk» og «fredselkende».

Men virkeligheten viser noe annet. Sovjet-hæren har ikke noen defensiv karakter, verken i strategien eller i taktikken. Vi tar opp dette i boka. Hva er «defensivt» ved å stasjonere enorme militærstyrker i andre land? (Tsjekkoslovakia, Polen, Øst-Tyskland, Mongolia, Afghanistan, Cuba, afrikanske land — for å nevne noen av ei endeløs rekke.)

Hva er «defensivt» ved å opprette marinebaser over *hele* verden? Hva er «defensivt»

med å erklære at «Sovjet-flåten har oppgaver på alle verdenshav», slik sovjetiske admiraler gjør det?

Hva er «defensivt» ved å bygge opp en knusende overlegen militærmakt langs Norges grenser? Hva er «defensivt» ved å bygge militærbaser på norsk territorium, slik Sovjet har gjort det med Kapp Heer-basen på Svalbard?

Hva er «defensivt» ved å drive omfattende kriger i Afrika, slik Sovjet og de kubanske leiesoldatene deres gjør det?

Hva er «defensivt» ved å angripe Kinas grenser og utarbeide hemmelige planer om å atombombe landet, slik Sovjet gjorde det i 1969?

Sannheten er at alt pratet om at Sovjet-hæren har «defensive» oppgaver er løgn og demagogi, og spiller på uvitenhet om sosial-imperialismen og militærmaskinen dens. Denne boka er et viktig bidrag til å ta kverken på den slags påstander.

Om vi vurderer *taktikken* til Sovjet, er heller ikke den «defensiv». Tvert om er det en taktikk som bygger på ideen om å konsentrere fullstendig overlegenhet i panser- og masseødeleggelsesvåpen for å gjennomføre lynkrig med sikte på å okkupere andre lands territorium. Boka gir et godt bilde av dette.

Folkerepublikken Kina har ved flere høve stilt det intelligente kravet til supermaktene om at de skal erklære aldri å være den første til å nytte atomvåpen. Fra Sovjet har det vært taust som i grava om dette. Hvorfor? Fordi hele militærtaktikken til Sovjet *bygger* på bruk av taktiske, kjernefysiske våpen! Hva sier sosialimperialistenes militærstrateger sjøl om dette? I boka «Anti-Tank Warfare» (Moskva 1973) heter det:

«Suksess i moderne kampoperasjoner avhenger primært av dyktig bruk av kjernefysiske våpen og effektiv aksjon mot liknende våpen som den andre sida har.

Resultatene av kjernefysiske angrep utnyttes med det formålet å utvikle hurtige operasjoner for å knuse fienden med hærformasjoner der tanks utgjør hovedangrepsstyrken.

Tanks har veldig stor ild- og slagkraft, stor mobilitet, god panserbeskyttelse og overmåte stor motstandskraft mot virkningene av kjernefysiske våpen ... I moderne slag må vi vente store hull i slagformasjonene som resultat av kjernefysiske våpen, raske tanksmanøvrer, inkludert manøvrer gjennom soner med radioaktiv stråling og vannhindringer og

innflyving av tanks fra luften. Under slike kampvilkår er den tradisjonelle oppfatninga om «fremre linje» håpløs, og slaget utvikler seg over et stort område uten klart markerte frontlinjer, eller med ei frontlinje med en heller irregulær form. Derfor er det en fram-tredende karakteristikk ved kommende slag at det vil bli brukt tanks og pansra kampkjøretøy i masseomfang.» (G. Biryukov og G. Melnikov.)

Dette framstiller den sovjetiske militærdoktrina i et nøtteskall. Overlegen konsentrasjon av panser, anti-tank våpen, taktiske kjernefysiske våpen. Lynkrig med hurtig framrykking og aktivt bruk av tungt artilleri og mobile rakettutskytingssystemer med kjernefysiske stridshoder.

Les denne boka! Se åssen en russisk divisjon er bygd opp. Se hvor laust de kjernefysiske raketene «sitter i hylsteret». Dette og mye mer tar boka opp.

Vi bruker metoden med å søke sannheten fra fakta. Fra revisjonistisk hold i «NKP» og SV-ledelsen brukes den motsatte metoden, når de uttaler seg om Sovjet, nemlig metoden med å tåkelegge Sovjets planer, hensikter og karakter med rein forfalskningsideologi.

I Kontrast nr. 1/78 innledes det en militærpolitisk diskusjon blant SV-folk, en diskusjon som er parallell med den som nå foregår innad i SV. Det første en kan si om denne diskusjonen er at den avslører skarpe uenigheter internt i SV om åssen en skal vurdere Sovjet. I lederartikkelen heter det f.eks.: «De sovjetiske herskerne driver uhemmet maktpolitikk, med undertrykking av arbeiderklassen og de opposisjonelle i Sovjet, okkupasjonen av Øst-Europa og en stadig mer aggressiv utenrikspolitikk. For øyeblikket er vi vitne til at Sovjet står bak napalmbombing over frigjorte områder i Eritrea. Den progressive opinionen må møte disse forbrytelsene med samme avsky og fordømmelse som de viste overfor USA.»

Dette er synspunkter som er uforenlige med slike som f.eks. Steinar Stjernø i SV-ledelsen og tidligere redaksjonsmedlem i Kontrast har fremma i militærpolitikdiskusjonen i SV. Han hevder at «Sovjets engasjement» i f.eks. Afrika «ikke har ført til alvorlige konflikter». Han hevder videre at det «ikke finnes noen aggressiv, fascistisk makt i Europa som truer Norge». Han hevder at det «ikke er noen krigsfare» og at Sovjet er «underlegen USA økonomisk og militært». Han påstår at «det finnes ingen sannsynlige krigstrusler mot Norge verken nå eller i overskuelig framtid».

Det typiske med denne slags argumentasjon, er at den konsekvent forneker virkeligheten. Denne boka avviser slike oppfatninger av situasjonen i verden. Det er nødvendig at slike standpunkt som Stjernø og andre koryfeer i SV-ledelsen forfekter blir gjenstand for en omfattende kritikk.

Boka du nå leser kommer innledningsvis inn på slike saker. Men ettersom emnet han behandler er Sovjet-hærens karakter, sier det seg sjøl at en slik breiere polemikk må tas opp i andre sammenhenger. Det er imidlertid åpenbart at det *materialet* boka bringer er viktig i en slik polemikk, blant annet for å likvidere ideen om «Sovjets defensive posisjon».

Boka bringer og stoff om åssen progressive må stille seg til et sovjetisk angrep. Den viser at det eneste alternativet det norske folket virkelig kan satse på for å oppnå full frigjøring er folkekrigens vei. Også dette standpunktet står i kraftig kontrast til pro-sovjetiske standpunkter i SV-ledelsen. Lederen i SVs ungdomsforbund hevder f.eks. at «folkekrig er umulig». Grunnen er denne: «Teorien om 'folkekrig mot begge supermakter' forutsetter at vi later som om atomvåpen ikke eksisterer.» (Kontrast 1/78, Erik Solheim)

Innholdet i denne påstanden er løgnaktig og tradisjonelt borgerlig-kapitulasjonistisk. For det første er den løgnaktig fordi den forutsetter at «AKP er for krig». Sjølsagt er vi mot krig, og vi kjemper mot krigsforberedelsene. Men samtidig er vi materialister og ikke revisjonistiske drømmere. Det er ikke *vi* som avgjør om det blir krig eller ikke. Spørsmålet er om det fins *objektive* lovmessigheter som driver verden mot krig eller ikke. Og det gjør det

nemlig, først og fremst den sovjetiske ekspansjonismen og rivaliseringa mellom supermaktene.

Spørsmålet blir derfor: Dersom ei supermakt angriper Norge, hva oppfordrer vi arbeiderklassen til da? Solheims svar er at det norske folket *ikke skal kjempe*, fordi «Sovjet har atomvåpen»! Det revolusjonære svaret er at folket må gripe til våpen for å frigjøre seg uansett hvor sterk fienden er. Dette er det progressive sin plikt å forberede arbeidsfolk på. Vi er overbevist om at det norske folket ikke ønsker å være slaver under den sovjetiske sosialimperialismen eller noen annen supermakt.

Boka bringer fakta om hva den sovjetiske hæren er for noe. I motsetning til Solheim som oppfordrer norske arbeidsfolk til å kapitulere uten motstand, bringer vi materiale som viser åssen det går an å bekjempe en overlegen fiende.

På dette viset blir boka indirekte et slag mot all den uvitenheten og metafysikken de revisjonistiske lederne prøver å spre for å skjule Sovjets virkelige karakter og hensikter.

Boka har sjølsagt saker som er behandla ufullstendig, mange saker er det behov for å følge opp osv. Hensikten med boka er å gi materiale til skolering og debatt.

Når det gjelder de synspunktene og analysene vi gir uttrykk for, så står de sjølsagt for forfatterenes regning. Men det er vår oppfatning at de vil ha stor betydning, ikke bare for revolusjonære, men for alle som er opptatt av den voksende krigsfaren.

J.T.

Fra forlaget:

Denne boka er redigert av ei arbeidsgruppe som er nedsatt av Forlaget Oktober. Gruppen har delvis brukt materiale fra en artikkelserie om Sovjets hær som sto i Klassekampen høsten 1977.

INNLEDNING

SUPERMAKTENE FORBEREDER KRIG

Sovjet har titusener med kubanske leiesoldater i Afrika. Eritrea bombes med sovjetisk napalm, frakta av sovjetiske fly og ført av sovjetisk utdanna flygere. Sovjet fikk i stand statskupp i Afghanistan, to ganger har de sendt leiesoldater mot Zaire. Angola er gjort til sovjetisk koloni gjennom væpna invasjon. For kort tid sia satte Sovjet i gang væpna aggresjon mot Kina.

Dette er bare et lite utsnitt av lista over sovjetisk aggresjon de siste åra, ei liste så lang som et vondt år.

Det er typisk at Sovjet rykker fram og skaffer seg kontroll og hegemoni over land og områder der USA tidligere hadde stor innflytelse.

Faktum er at de to imperialistiske supermaktene, Sovjet og USA, er vikla inn i en stadig skarpere konkurranse om verdensherredømme. Overalt konkurrerer de to supermaktene om hegemoni og kontroll for å styrke seg strategisk på hverandres bekostning.

Supermaktene er de eneste blant imperialistmaktene som økonomisk, politisk og militært er i stand til å drive aggresjon over *hele* verden. Ingen andre makter har økonomiske og militære ressurser som setter dem i stand til å kjempe med supermaktene om hegemoni uansett hvor det måtte være.

De to supermaktene er de største utbytterne og undertrykkerne i vår tid. De blander seg inn overalt i verden. De presser, undertrykker og plyndrer andre folk og nasjoner og bruker terror og militær aggresjon for å nå måla sine.

Supermaktene, som allerede er væpna til tennene, ruster nå mer enn noen gang for å oppnå militært overtak. Militærstrategene og rustningsindustrien deres driver kontinuerlig på med å utvikle stadig flere og stadig mer «avanserte» masseutryddelsesvåpen og konvensjonelle våpen.

Det er Sovjet som har føringa i våpenkappløpet. I forholdet mellom supermaktene er det Sovjet som står for det overlegent største tempoet i rustningene. På et tiår har Sovjet skaffa seg militær overlegenhet overfor USA på de aller fleste områdene. I Sovjet er industrien i svært stor grad innretta på produksjon av våpen, samtidig som de nye tsarene er ute av stand til å skaffe befolkninga tilstrekkelig med mat og forbruksvarer. Den sovjetiske

sosialimperialismen har i sannhet gjennomført Hitlers prinsipp om «kanoner i stedet for smør».

I beretninga fra AKP(m-l)s 2. landsmøte står det:

«*Lenin* viste i si analyse av imperialismen at det er et vesentlig kjenneteikn ved denne at «noen få stormakter konkurrerer om hegemoni». Det imperialistiske verdenssystemet *kan ikke* eksistere uten kolonier og nykolonier, som imperialistmaktene kan eksportere *kapital* til og plyndre for råvarer, billig arbeidskraft osv. Eksporten av *kapital* er også uløselig knytta til imperialismen. Dette fører lovmessig til at imperialistmaktene strever etter å undertvinge seg *både* koloniområder og mindre kapitalistiske land for å tiltvinge seg *markeder* for kapitaleksporten.

For å skaffe seg områder for kapitaleksport og råvaretilgang, markeder for varene de produserer, billig arbeidskraft og strategiske punkter for å øke styrken sin i forhold til andre imperialister, så kjemper imperialistmaktene innbyrdes om hegemoni.

Den økonomiske, politiske og militære *makta* til de ulike imperialistmaktene legger grunnlaget for at de kan dele opp verden i «interessesfærer» som de holder hvert sitt hegemoni over. Samtidig er det nå slik at den territoriale oppdelinga av jorda mellom de imperialistiske stormaktene forlengst er avslutta. Nå er det bare ei *nyoppdeling* av verden som er mulig.

Men samtidig utvikler kapitalismen og de ulike imperialistiske landa seg *ujamnt*. Denne ujamne utviklinga gir opphavet til kampen om nyoppdeling. Den er årsaken til rivaliseringa mellom imperialistmaktene.» (s. 26/27)

Dette sitatet sammenfatter kort, med utgangspunkt i Lenins teorier om imperialismen, *hvorfor* supermaktene rivaliserer om hegemoni og verdensherredømme. Det framhever det viktige forholdet at kampen om hegemoni og nyoppdeling er *lovmessig* og uunngåelig så lenge det eksisterer kapitalisme og imperialismen.

Den kraftige rivaliseringa mellom USA og Sovjet i verden i dag utvikler seg i retning av krig mellom dem. Den omfattende sovjetiske aggresjonen i bl.a. Afrika tyder faktisk på at

Den sovjetiske Røde Arméen kom som befriere til Praha i 1945 — og som angripere og okkupanter i 1968.

innledninga til en slik krig allerede er i gang.

At supermaktene, og særlig Sovjet, *forbereder* en tredje verdenskrig er åpenbart. Kapprustninga, den militære utviklinga, utviklinga av styrkeforholdet mellom supermaktene og ikke minst den stadig mer aggressive framferda til Sovjet viser dette.

Den kraftige rivaliseringa og den økende krigsfare utgjør en konstant og økende trusel mot den nasjonale sjølråderetten og sjølstendigheten til stadig flere land. Å ta opp kampen mot krigsforberedelsene, mot press og aggresjon fra supermaktene er svært viktig. Å ta kelegge og forkcludre denne kampen eller tilmed gå mot den er ikke revolusjonært, men tvert om det motsatte.

SOVJET ER PÅ OFFENSIVEN OG DEN FARLIGSTE KILDEN TIL KRIG.

Åssen er så utviklinga av styrkeforholdet mellom USA og Sovjet? Er det slik som enkelte hevder at «de er like sterke og like farlige»?

Å få rede på åssen styrkeforholdet mellom supermaktene *virkelig* utvikler seg er svært viktig. Om vi ikke er i stand til å avdekke dette, vil vi heller ikke være i stand til å få et korrekt bilde av den aktuelle situasjonen i verden i dag. For å forstå vilkåra for den intense rivaliseringa mellom supermaktene og den stadig økende krigsfare, er det nødvendig å se litt på den utviklinga hver av dem har vært inne i det siste tiåret.

I 60-åra var USA-imperialismen Sovjet langt overlegen som imperialistmakt. Den økonomiske, politiske og militære styrken til USA lå langt foran Sovjet sin. USA hadde baser over *hele* verden, mens det området Sovjet kontrollerte var atskillig mer begrensa. USA hadde makt og styrke til å opptre som «verdenspoliti», og blanda seg inn overalt med kupp og væpna aggresjon.

Sovjet evna ikke på dette tidspunktet å virkelig utfordre USAs hegemoni. Sosialimperialistene måtte nøye seg med å spille 2. fiolin.

Men undertrykking møter alltid motstand. En voldsom storm av frigjøringskrig reiste seg mot underkuinga til USA-imperialismen. Samtidig økte motstanden mot USAs aggresjonspolitik i USA sjøl. Dette førte denne supermakta opp i stadig større problemer.

De periodiske, økonomiske krisene som har ramma USA-økonomien med stadig større tyngde fra slutten av 60-åra, svekka landets dominerende stilling på verdensmarkedet.

Stadig flere av de mindre imperialistlanda i Vesten som hadde vært sterkt dominert av USA, valgte i mange tilfeller en mer sjølstendig kurs. Også dette forsterka USAs problemer.

USA har vært i tilbakegang siden slutten av 60-åra. Nederlaget til USA i krigen i Indo-Kina og sammenbruddet for innsirklingspolitikken overfor Kina slo store sprekker i USAs politiske og militære posisjoner rundt omkring i verden. Denne utviklinga har fortsatt og har blitt forsterka. Derfor er det rett å slå

fast at USA har blitt ei supermakt i *relativ tilbakegang*. At USA er i tilbakegang, gir sjølsagt ingen grunn til illusjoner. USA er fortsatt ei *supermakt*, som desperat vil prøve å forsvare posisjonene sine overfor framrykkinga til Sovjet.

Kontrarevolusjonen i Sovjet i 50-åra førte borgerskapet til makta på ny i dette landet. Sosialismen blei revet ned, og kapitalismen gjeninnført. Dette skjedde ikke i et lite og svakt, men i et stort og mektig sosialistisk land. Grunnen blei lagt, ikke bare for at Sovjet blei kapitalistisk, men ei imperialistisk *supermakt*.

I løpet av det siste tiåret har Sovjet utvikla seg raskt på USA-imperialismens bekostning. På mange områder har Sovjet kommet på høyde med USA som supermakt, og på mange områder har Sovjet gått forbi. Sovjet har nå gått forbi USA i militær styrke, noe tall vi bringer bl.a. i denne boka viser med all mulig tydelighet. I økonomien har Sovjet kommet på høyde med USA på en del viktige områder. F.eks. har Sovjet gått forbi USA i produksjon av viktige strategiske produkt som stål og olje. Sovjet er ei imperialistisk supermakt i *relativ framgang*. Særlig har Sovjet øka det området utafør egne grenser som er underlagt Sovjets hegemoni.

Samtidig er det viktig å være klar over at Sovjets framgang og USAs tilbakegang skjer innafor ramma av et imperialistisk verdenssystem som skrumper inn, først og fremst pga. framgangen for den nasjonale frigjøringskampen i den tredje verden.

Okkupasjonen av Tsjekkoslovakia for 10 år sia innleda en periode med stadig flere sovjetiske militære eventyr. Det er viktig å være klar over at Sovjets militære overgrep mot andre land har spredd seg over hele verden. Det fins ingenting defensivt ved Sovjets ekspansjon. Hva er f.eks. «defensivt» med å invadere land i Afrika? Hva er «defensivt» ved å bygge opp sjøstridskrefter som opererer over hele verden?

Den ujamne utviklinga mellom supermaktene ligger til grunn for opptrappinga av den sovjetiske aggresjonspolitikken. Sovjet rykker fram, men har av historiske forhold kontroll over mindre områder enn det USA har hatt. Sovjet *tvinger fram* nyoppdeling av verden, og krever flere områder de kan underkue og plyndre.

I 70-åra har Sovjet overgått USA i bruk av militær aggresjon og krig, infiltrasjon og statskupp, press og trusler som middel til å nå måla sine og utvide herredømmet sitt.

Et forhold som skjerper den aggressive karakteren til Sovjet, er det fascistiske diktaturet i dette landet. Allerede i 1964 omtalte Mao Tsetung det borgerlige styret i Sovjet som «en fascistisk stat av Hitler-typen». Stemmer denne karakteristikken med dagens situasjon i Sovjet?

Den bulgarske kommunisten og Komintern-lederen Dimitrov sa at fascismen ved makta er «... det åpne terroristiske diktaturet til finanskapitalens mest reaksjonære, mest sjåvinistiske og mest imperialistiske elementer».

Svarer det borgerlige diktaturet i Sovjet til en slik definisjon? Ja, det gjør det virkelig. Sovjetsamfunnet er helt uten demokratiske retter for massene. Ytringsfriheten, forsamlingsfriheten og trykkefriheten er avskaffa og undertrykkes. Om noen kritiserer regimet blir de fengsla, torturert og risikerer tilmed å bli henretta.

I et borgerlig-demokratisk diktatur som Norge er det ennå lovlig for kommunistene å organisere seg, drive propaganda, vinne tilhengere. Det er tilmed i visse sammenhenger lovlig for arbeidsfolk å streike. I Sovjet fører slik virksomhet til fengsling, konsentrasjonsleire, forfølgelse. Streikende arbeidere blir skutt.

Det kan ikke herske *noen tvil* om at borgerskapet i Sovjet hersker gjennom et åpent, terroristisk diktatur.

Den russiske *sjåvinismen* er ekstrem, og den er sterkt rasistisk. Den indre nasjonale undertrykkelsen er kraftig. De nasjonale minoritetene blir nekta å bruke sitt eget språk, de er fratatt alle nasjonale retter. Det drives en utstrakt jødehets.

Bresjnev & co prater om «den gule fare», de prater om det «overlegne russerfolket» osv. Ja, Sovjet er faktisk den eneste staten som åpent gjør krav på mer «Lebensraum», på retten til å erobre andre nasjoners områder. Deres krav på Svalbard og norske områder i Barentshavet viser dette.

Mye mer kunne sies om fascismen i Sovjet. Men at regimet i Sovjet svarer til marxismens definisjon av fascismen, er ganske klart.

På punkt etter punkt samsvarer sjåvinismen, terrorismen, militarismen, rasismen og ekspansjonismen i Sovjet med forholda i Tyskland under Hitler.

På bakgrunn av det endra styrkeforholdet mellom supermaktene, på bakgrunn av alle de kolonikrigene Sovjet i dag er oppe i, på bakgrunn av det ekstremt reaksjonære diktaturet i dette landet og på bakgrunn av de om-

fattende krigsforberedelsene som finner sted i Sovjet, er det riktig å slå fast at Sovjet i dag er den farligste imperialistmakta og den viktigste kilden til en ny verdenskrig. Å forstå dette er svært betydningsfullt for å kunne klargjøre for arbeidsfolk i Norge om hva de har å vente fra den sovjetiske supermakta.

Det eksisterer fortsatt mye illusjoner om Sovjet. En del av disse har sammenheng med at Sovjet prøver å skjule den aggressive karakteren sin bak minnet om den store Oktober-revolusjonen. En del av dem har og sammenheng med den omfattende «freds»propagandaen til Bresjnev. Gjennom denne forsøker Sovjet-lederne å framstille seg som forkjempere for «avspenning» og «fred», mens de i virkeligheten driver væpna aggresjon over hele verden og forbereder en ny verdenskrig.

Lederne i de revisjonistiske partiene SV og «NKP» står i fremste rekke for å spre illusjoner om Sovjet. Dette er også en viktig faktor å rekne med i kampen for å avsløre den sovjetiske aggresjonspolitikken.

SOVJET TRUER NORGE.

Flere og flere innser at det engang sosialistiske Sovjet har blitt en aggressiv, imperialistisk røverstat. De har merka seg at Sovjets ugjerninger på f.eks. Afrikas Horn ikke står tilbake for den terroren USA dreiv i Indo-Kina.

Også i Norge har vi fått lære hva det vil si å ha ei aggressiv supermakt til nabo. Langs grensene til Norge har Sovjet bygd opp ei overlegen militærmakt, og de har gjennomført omfattende øvelser med sikte på okkupasjon av Norge.

Sovjet har pressa den norske regjeringa til å avstå suvereniteten over store norske områder i Barentshavet. Samtidig presser de nye tsarene på for å tiltvinge seg kontroll over Svalbard. Med utrulig arroganse bryter de systematisk norsk lovgiving på norsk territorium og bygger militærbaser på norsk jord! Avsløringa av oppbygginga av helikopterbasen på Svalbard viser dette.

Dersom krigen bryter ut, er det illusjonsmakeri å tru at «Norge kan holdes utenfor». Norge er av så stor strategisk betydning for supermaktene at norsk territorium vil være krigsskueplass fra første stund. Spesielt Sovjet vil satse alt på en rask okkupasjon av en størst mulig del av Norge.

På bakgrunn av den kraftig økende krigsfaren og den strategiske stillinga Norge står i,

er det avgjørende at arbeiderklassen og folket i Norge tenker gjennom hva dette virkelig betyr.

ÅSSEN MÅ PROGRESSIVE STILLE SEG TIL EN NY SUPERMAKTS-INVASJON I NORGE?

Erfaringene fra den 2. verdenskrigen, da Hitler-Tyskland hørtok Norge, viser at hvilken *linje* som er framherskende i forhold til utenlandsk aggresjon, vil bli skjebnesvangert for det norske folkets framtid.

AKP(m-l) har jobba mye med dette spørsmålet. I partiets prinsippprogram heter det:

«Proletariatet og folket i Norge må styrkja kampen sin mot dei to imperialistiske supermaktene og førebu seg på at dei kan løysa ut krig som vil bli ført i landet vårt. Om Noreg vert drege inn i ein slik krig, er det den kampen proletariatet og folket i Noreg fører mot åtaksstyrkane som vil avgjere kva for framtid som vil finnast for det arbeidande folket i Noreg og den norske nasjonen. Arbeidarklassen og folket i Noreg må svara på imperialistiske åtak og okkupasjon med nasjonal, revolusjonær folkekrig.»

Dette er utgangspunktet og grunnlinja for åssen kommunistene mener det norske folket må møte en invasjon fra f.eks. Sovjet.

Partiet avviser ideen om at alternativet til å møte supermaktsgresjon, består i å stole på eller alliere seg med den andre supermakta. I prinsippprogrammet heter det bl.a. om dette:

«AKP(m-l) avviser alle tankar om at det er rett å alliere seg med ei supermakt for å fri landet frå den andre. Difor kan ikkje arbeidarklassen eller partiet hans alliera seg med USA og NATO under noko omstende for å slå Sovjetsamveldet, eller stø seg på Sovjet og Warszawapakta for å slå USA.»

Betyr dette at kommunistene må avvise all militær taktikk? Betyr dette at vi oppfordrer norske patrioter til å kjempe væpna strid mot flest mulig fiender på samme tidspunkt i en konkret krigssituasjon? Nei, det gjør det etter vår oppfatning ikke. Slik vi ser det, tar programmet her opp det viktige spørsmålet om hva som må være hovedkrafta for å slå en imperialistisk inntrenger. Det slår fast det revolusjonære prinsippet at ingen imperialistmakt kan bidra med noen frigjøring for det norske folket.

Men hva slags andre krefter enn arbeiderklassen og dens allierte vil kunne bety ei kraft

mot sovjetisk aggresjon? Åssen vil f.eks. det norske borgerskapet kunne stille seg?

I programmet til AKP(m-l) er dette vurdert slik:

«Om til dømes sosialimperialismen går til åtak på Noreg er det ingen grunn til å rekna med at det borgarlege «forsvaret» vil gjere nok stor motstand. Mest truleg er det at dei væpna styrkane vil gå i oppløysing, liksom dei gjorde i 1940. Om dei skulle gjera motstand under leiinga av den borgarlege regjeringa mot eit imperialistisk åtak, vil AKP(m-l) sjå det som ein rettvis krig som proletariatet stør.

Den borgarlege regjeringa kan gjera ein slik rettvis krig om til ein urettvis krig.»

Kommunistene slår klart fast at bare arbeiderklassen og folket gjennom å føre folkekrig, kan være den bærende krafta som sikrer en kompromissløs kamp mot enhver aggresjon mot Norge. Samtidig inntar vi en dialektisk holdning. Kommunistene må så langt råd er finne fram til alle de kreftene som kan tenkes å reise rettferdig motstand mot et sovjetisk angrep. Å ikke gjøre dette er ensbetydende med å legge opp en politikk for at det norske folket skal stå minst mulig rusta ved en sovjetisk okkupasjon.

Mye mer kunne vært sagt om åssen revolusjonære må stille seg til det borgerlige forsvaret, hva som er NATOs rolle i Norge, åssen situasjonen er i Europa osv. Plassen tillater ikke å ta dette opp her. Det som er viktig i denne

sammenhengen er å trekke opp de militærpolitiske og strategiske grunnprinsippene som må ligge til grunn for å møte en sovjetisk okkupasjon. Vi har nevnt de viktigste her.

DET ER VIKTIG Å STUDERE MILITÆRE SPØRSMÅL.

Det faktum at krigsfaren øker for hver dag som går, burde være grunn nok til at progressive setter seg inn i militære spørsmål. For å klargjøre at det overhodet er mulig for patriotiske styrker å føre folkekrig mot ei supermakt i Norge og for å stake ut riktige retningslinjer for en slik kamp, er det tvingende nødvendig å studere de objektive rammene en slik krig vil utvikle seg innafor.

Den sovjetiske supermakta vil være en mektig motstander for det norske folket, om den går til angrep. Det norske folket må forakte en slik fiende i strategien, men det må absolutt ta den alvorlig i taktikken. Dette betyr bl.a. at det er nødvendig å studere den sovjetiske militære taktikken, finne dens styrker og svakheter. Studiet av militære spørsmål har altfor lenge vært monopolisert av borgerlige militær«eksperter». Arbeidsfolk og progressive må bryte dette monopolet, og tilegne seg og spre kunnskaper om militære og militærpolitiske spørsmål.

KAPITTEL 1

SOVJET FORBEREDER OKKUPASJON AV NORGE

For å vurdere Norges militærstrategiske stilling i spenningsfeltet mellom supermaktene er det nødvendig å gå inn på den militærstrategiske situasjonen i Europa som helhet. Enkelte borgerlige strateger hevder i argumentasjonen sin at Norge er et viktig strategisk område blant annet fordi sovjetiske og amerikanske langdistanseraketter må passere over norsk territorium for å nå måla sine. Dette er selvsagt tull, ikke noe landområde blir strategisk viktig fordi en del raketter muligens vil passere i atmosfæren over.

AKP(m-l) har i flere dokumenter og uttalelser påvist hvordan rivaliseringa mellom USA og Sovjet konsentrerer seg om Sentral-Europa, med en stor produksjonskapasitet, et stort marked og en industri med et høyt teknologisk nivå. Det er først og fremst i denne sammenhengen at Norge er et viktig landområde for supermaktene, og det er også dette forholdet som vil bestemme hvordan et sovjetisk angrep på Norge vil forløpe.

Hvordan skal en så vurdere den strategiske situasjonen til Norge? Geografisk sett utgjør Norge Sentral-Europas nordflanke. I seg selv er en flanke viktig å beherske for å kunne angripe fra flere kanter og for å unngå å bli møtt av et overraskende motangrep.

Norsk territorium innbyr imidlertid ikke til et flankeangrep på samme måte som Belgia gjorde det for nazistene under angrepet på Frankrike under forrige verdenskrig. Et hovedangrep på Sentral-Europa gjennom Norge er utenkelig, bl.a. på grunn av at Norge er skilt fra resten av Europa (Danmark) av 100 km hav og at et slikt angrep ikke vil kunne komme overraskende.

Derimot byr kysten av Sør-Norge på store muligheter for fly- og flåtebaser til støtte for et hovedangrep østfra direkte mot Sentral-Europa. Fra Kjevik flyplass ved Kristiansand og Sola ved Stavanger vil sovjetiske fly kunne angripe de britiske øyene uten å fly over fiendtlig område.

Spesielt for Norge (med Svalbard) er videre at hele landet grenser til strategisk viktige hav-

områder. Samtidig som norskekysten byr på viktige havnemuligheter for et angrep på de sjøveies forbindelsene mellom Amerika og Europa, vil den som behersker norskekysten også kunne kontrollere skipstrafikken til og fra to av Sovjets viktigste marinebaser, havnene til Nordflåten i Murmansk-området, og Den baltiske flåten i Østersjøen.

Av dette er det ikke vanskelig å forstå at begge supermaktene, både USA og Sovjet, vil gjøre store militære anstrengelser for å oppnå kontroll over norsk område i en krigssituasjon. Sovjet er faktisk nødt til å ha kontroll over norskekysten for å kunne sikre gjennomføringa av et angrep på Sentral-Europa.

En studie av den strategiske situasjonen i nord viser oss også at det vil være nødvendig å okkupere *hele* Norge. Teorien om at et angrep og en påfølgende okkupasjon bare vil finne sted i Nord-Norge bygger på den falske forutsetningen at nord-norsk territorium i *seg sjøl*, isolert sett fra Europa, er strategisk viktig. Dette kan selvsagt ikke stemme, den strategiske verdien av disse områdene ligger i den geografiske beliggenheten i forhold til Sentral-Europa.

Hva ville Sovjet oppnå ved å okkupere Finnmark og Troms? Muligens en større sikring av skipstrafikken til og fra Kola-området. I tillegg å frarøve NATO en del radarstasjoner for overvåking av luftrommet. Men Sovjet ville *ikke* ha kontroll over nordflanken, med de mulighetene for støtte til et angrep mot Sentral-Europa som dette gir. Sovjet ville *ikke* ha de samme mulighetene til å kontrollere skipstrafikken i Atlanterhavet og heller ikke ha sikret utløpene til Østersjøen. Derimot ville hæren i Sør-Norge fått tid til å mobilisere, NATO hadde tatt kontrollen over Sør-Norge og Østersjø-utløpene, og Sovjet ville fått en landfront et sted i Nordland/Nord-Trøndelag. Hva slags «fordeler» ville en sovjetisk general sett i denne situasjonen?

Dette betyr selvsagt ikke at de nordligste fylkene ikke er strategisk utsatte områder, men at Sør-Trøndelag, Rogaland, Vest-Agder og Østlandsområdet er *like* utsatt.

DEN SOVJETISKE NORDFLÅTEN OG DEN BALTISKE FLÅTEN.

I militær sammenheng rommer Kola-halvøya først og fremst Sovjets største marinebase, hjemhavna til den sovjetiske Nordflåten i Polyamoye ved innløpet til Kola-fjorden. Her finnes også store reparasjonsverft og dekningsrom for fartøyer sprengt inn i fjellet. Selve hovedkvarteret til Nordflåten befinner seg noe lenger inn i fjorden i Severomorsk. Her er også lagringsplass for atomstridshodene i de ubåtbaserte strategiske rakettenene.

Sør for Kola-halvøya ligger Hvitehavet med blant annet byene Severodvinsk og Bjelomorsk. I Severodvinsk (før 1957 Molotovsk) ligger Sovjet-marinens største skipsverft, verft nr. 402. Her bygges bl.a. ubåter av «Delta»-klassen for strategiske atomraketter. Bjelomorsk ligger ved utløpet av Hvitehavskanalen (før 1957 Stalin-kanalen) som forbinder Hvitehavet med Østersjøen ved Leningrad. Kanalen er nettopp blitt utvidet og tar skip opp til 3 000 tonn. Den er farbar de seks varmeste månedene i året.

Selve Nordflåten kan grovt sett deles i to, en stor flåte atomdrevne ubåter med strategiske

atomraketter, og de øvrige fartøyene, angrepsubåter og større og mindre overflatefartøyer.

TABELL:

Styrkeoversikt for Nordflåten og Baltiske flåten

	Nordflåten	Baltiske flåten
U-båter med strategiske atomvåpen	45	6
Angreps u-båter	128	76
Større overflatefartøyer (Kryssere — fregatter)	31	31
Hangarskip	1	—
Landgangsfartøyer	16	19

En av de nyeste sovjetiske atomdrevne angrepsubåtene av «Charlie»-klassen. Ubåten

har en topphastighet i neddykka tilstand på 30 knop.

Store flystyrker (ca 320 fly og helikopter) er også knyttet til Nordflåten, bombefly, fly for overvåking av skipstrafikken, tank- og transportfly og helikopter. Dessuten et marineinfanteriregiment på ca 2 000 mann utstyrt med stridsvogner og tyngre våpen som er forlagt i Petchenga, like ved norskegrensen.

Hva slags oppgave er så tillagt Nordflåten? For det første, de atomdrevne ubåtene med strategiske atomraketter er en viktig del av Sovjets strategiske slagkraft. De 45 ubåtene utgjør hele 2/3 av det samlede antall slike fartøyer. I motsetning til strategiske raketter som skytes ut fra «siloeer» på land er det svært vanskelig til enhver tid å ha oversikt over hvor ubåtene befinner seg. Dette betyr at ubåtene vanskelig kan ødelegges på forhånd på samme måte som utskytningssiloene til de landbaserte rakettenes. Ubåtene skal avfyre rakettenes sine fra ukjente posisjoner i Nordishavet og Atlanterhavet. Sovjets utpressingstaktikk i forhandlingene om delinga av Barentshavet

kan delvis forklares ut fra hensynet til å få disse ubåtene uhindret ut på åpent hav.

For det andre har vi den «konvensjonelle» delen av flåten. Slik vi har kjennskap til gjennom sovjetiske marineøvelser, har denne delen av flåten to oppgaver, og i løsningen av begge disse oppgavene vil den samarbeide med Den baltiske flåten. Den ene oppgaven er å avskjære de livsviktige forsyningslinjene til Europa fra Amerika. Den andre er, som vi senere skal komme tilbake til, ved hjelp av den sovjetiske handelsflåten å sørge for støtte og transport ved en invasjon i Norge.

Marineflyets oppgave er å støtte disse operasjonene ved direkte innsats mot fiendtlige fartøyer og kystfestninger og ved patrulje- og overvåkningsvirksomhet.

Marineinfanteriet brukes til å angripe kystfestninger fra landsida, opprette bruhoder for landsetting av ordinære infanterienheter og drive sabotasje- og rekognoseringsvirksomhet.

Et landgangsfartøy av «Alligator»-klassen landsetter troppestyrker på Kola-halvøya i

nærheten av norskegrensa.

Den baltiske flåten med hovedkvarter i Kaliningrad nær grensa til Polen har en noe annen sammensetning enn Nordflåten. Den baltiske flåten har bare 6 ubåter med strategiske atomraketter, og disse er av eldre type (nettopp overført fra Nordflåten). Derimot har Den baltiske flåten flere landgangsfartøyer og to marineinfanteriregimenter, til sammen 4 000 mann. En polsk sjølandedivi-

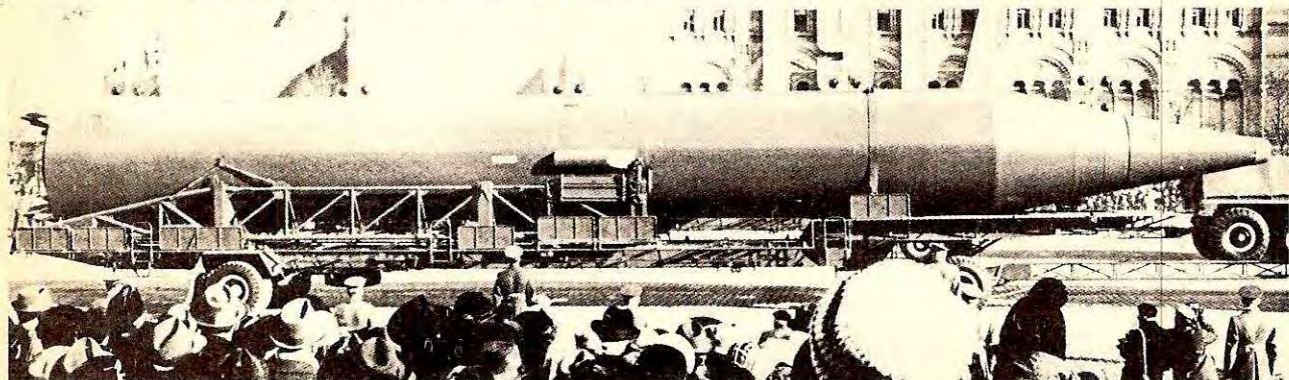
sjon og et øst-tysk sjølanderegiment kan også i praksis regnes som tilknyttet Den baltiske flåten. Flåten har også et sterkt marinefly med hovedvekt av langtrekkende bombefly med luft-til-skip raketter.

Den baltiske flåten vil i krig operere sammen med den øst-tyske og polske flåten, disse har få større overflatefartøyer, men hele 41 større og mindre landgangsfartøyer. Opp-

gavene til den baltiske flåten er: 1. Å samarbeide med Nordflåten i angrep mot forsyningslinjene over Atlanterhavet. 2. Holde kontrollen over Østersjøen og 3. Støtte et angrep mot Danmark og Norge.

Militærdistrikt er en sovjetisk betegnelse på et landområde med hærstyrker som står under en felles kommando. Leningrad militærdistrikt strekker seg fra Barentshavet i nord til et stykke sør for Leningrad. I dette militærdistriktet er det stasjonert 8—9 motoriserte infanteridivisjoner (muligens en panserdivisjon). I tillegg er det forlagt en luftlandedivi-

sjon i nærheten av Leningrad, denne står imidlertid vanligvis ikke under militærdistriktets kommando, men mottar ordre direkte fra forsvarssjefen. De motoriserte infanteridivisjonene får støtte fra store spesialenheter, artilleribrigader og raketbrigader. To av de motoriserte infanteridivisjonene er stasjonert på Kola-halvøya, den ene i området Petchenga—Murmansk og den andre i området ved Kandalaksa. Den nordligste divisjonen er spesialtrenet i samvirke med Nordflåten ved landgangsoperasjoner.

Mellomdistanseraketene «SANDAL» (SS—4) og «SKEAN» (SS—5) har ei rekkevidde på henholdsvis 1 800 og 3 500 kilometer og bærer ei atomladning på 1 megatonn. Det fins to

baser med ti utskytningsramper for slike raketter like sør for Murmansk. Den store rekkevidda gjør at raketten kan treffe et hvilket som helst mål i Norden.

I militærdistriktet inngår også den 13. taktiske luftarméen med til sammen 400 fly og helikopter (derav 180 kampfly) for taktisk støtte til hærstyrkene. Videre finnes det store luftforsvarsstyrker bestående av jagerfly, luftvernartilleri og bakke-mot-fly raketter.

Det Baltiske militærdistriktet strekker seg fra Leningrad militærdistrikt i nord til Polen i sør. Militærdistriktet er bygd opp på samme måten som Leningrad militærdistrikt, det har 4 motoriserte infanteridivisjoner, 3 panserdivisjoner, store støtteenheter og en taktisk luftarme. En luftlandedivisjon er stasjonert i

militærdistriktet.

Alle hæravdelingene i disse to distriktene er i full beredskap, dvs. de er fullt oppsatt med mannskap og våpen. Det er sannsynlig at det er de nevnte divisjonene som vil bli satt inn i en første angrepsbølge mot Danmark og Norge. Divisjoner fra bakenforliggende militærdistrikter vil så kunne følge på.

Kommunikasjonene innen militærdistriktene er svært gode med et vel utbygd jernbane- og veinett og et utall større og mindre flyplasser. Dette muliggjør raske forflytninger og omgrupperinger av styrkene.

BORGERSKAPETS PLANER FOR FORSVARET AV NORGE.

Borgerskapets planer for forsvaret av Norge bygger på tre forutsetninger: 1. Det er umulig å gjennomføre et overraskelsesangrep på Norge. 2. Nord-Norge er den mest utsatte landsdelen og 3. Allierte NATO-styrker vil komme til unnsetning i løpet av få dager. Denne forsvarsstrategien har ført til at alle stående enheter av betydning befinner seg i Nord-Norge med flyplassforsvar som hovedoppgave og at store deler av forsvarsbudsjettet går til anskaffelse av jagerfly som skal holde luftrommet åpent for å slippe inn allierte forsterkninger, på bekostning av ting som f.eks. regelmessige repetisjonsøvelser for alle enheter i hæren eller anskaffelse av luftvern på kompani- og bataljonsnivå.

Når det gjelder den første forutsetningen om at det er umulig å gjennomføre et overraskelsesangrep på hele Norge, kan vi selvsagt ikke med 100% sikkerhet i dagens situasjon hevde at jo, det er mulig. Men, som vi har diskutert tidligere, sovjetiske strateger planlegger åpenbart med dette for øye, og med dagens ujevne utvikling i styrkeforholdet mellom USA og Sovjet, er det i alle fall bare et *tidsspørsmål* når et slikt angrep er mulig. Med den forholdsvis lange mobiliseringstida og den lave beredskapen en god del mobiliseringsavdelinger har i dag, vil oppsettingen av disse avdelingene ved et angrep sannsynligvis aldri komme i gang.

Årsaken til den lange mobiliseringstida ligger delvis i at soldatene ofte må reise svært langt for å komme til stedet hvor avdelingene settes opp. De er avhengige av at sårbare kommunikasjonslinjer er intakte. Delvis kommer den lange oppsettingstida av at mange avdelinger ikke er øvet i fredstid, det er ikke få soldater som har over åtte år mellom repetisjonsøvelsene, noen har ikke vært på øvelse i den avdelingen de er oppsatt i det hele tatt.

At Nord-Norge er en utsatt landsdel er sikkert, men som vi har pekt på tidligere, mulighetene for et sovjetisk angrep mot Sør-Norge er like store. Derfor er det galskap når forsvarsplanene legger opp til å trekke store styrker ut av viktige områder i Sør-Norge og transportere dem til Troms og Finnmark i en krigssituasjon. Dessuten vil dette sannsynligvis transportmessig sett ikke være mulig. Planen forutsetter at det finnes flyplasser i Sør-Norge å ta av fra, at det er mulig å ha lokalt luftherredømme hele strekningen nordover og

at det finnes intakte flyplasser å lande på. Kommunikasjonslinjene mellom sør og nord vil selvfølgelig være høyt prioriterte mål for en angriper, og det er en illusjon å tro at det norske flyvåpenet vil klare å holde dem åpne.

De samme argumentene kan brukes mot teorien om å få inn allierte forsterkninger.

For det første vil det av transportmessige grunner ikke være mulig å få dem inn tidnok, og for det andre vil de allierte flåtestyrkene i Atlanterhavet sannsynligvis ha mer enn nok å gjøre med å holde transporten av forsterkninger mellom USA og Sentral-Europa i gang.

Forsvaret av flyplassene i Nord-Norge står sentralt både når det gjelder å få fram nasjonale forsterkninger fra Sør-Norge og allierte forsterkninger. Nettopp dette flyplassforsvarshysteriet er det sannsynligvis som vil ta knekken på brigaden i Nord-Norge ganske raskt etter et krigsutbrudd. For å forsvare disse flyplassene vil hæravdelingene bli tvunget til å gå inn i en stillingskrigføring mot tallmessig overlegne styrker, og vil snart bli tvunget til å innlate seg på avgjørende slag som de vil tape. Forts. s. 25

TRE TYPER AVDELINGER

Den norske hæren består av tre typer avdelinger: Feltavdelinger (80 000 mann), lokalforsvarsavdelinger (40 000 mann) og heimevernsavdelinger (90 000 mann).

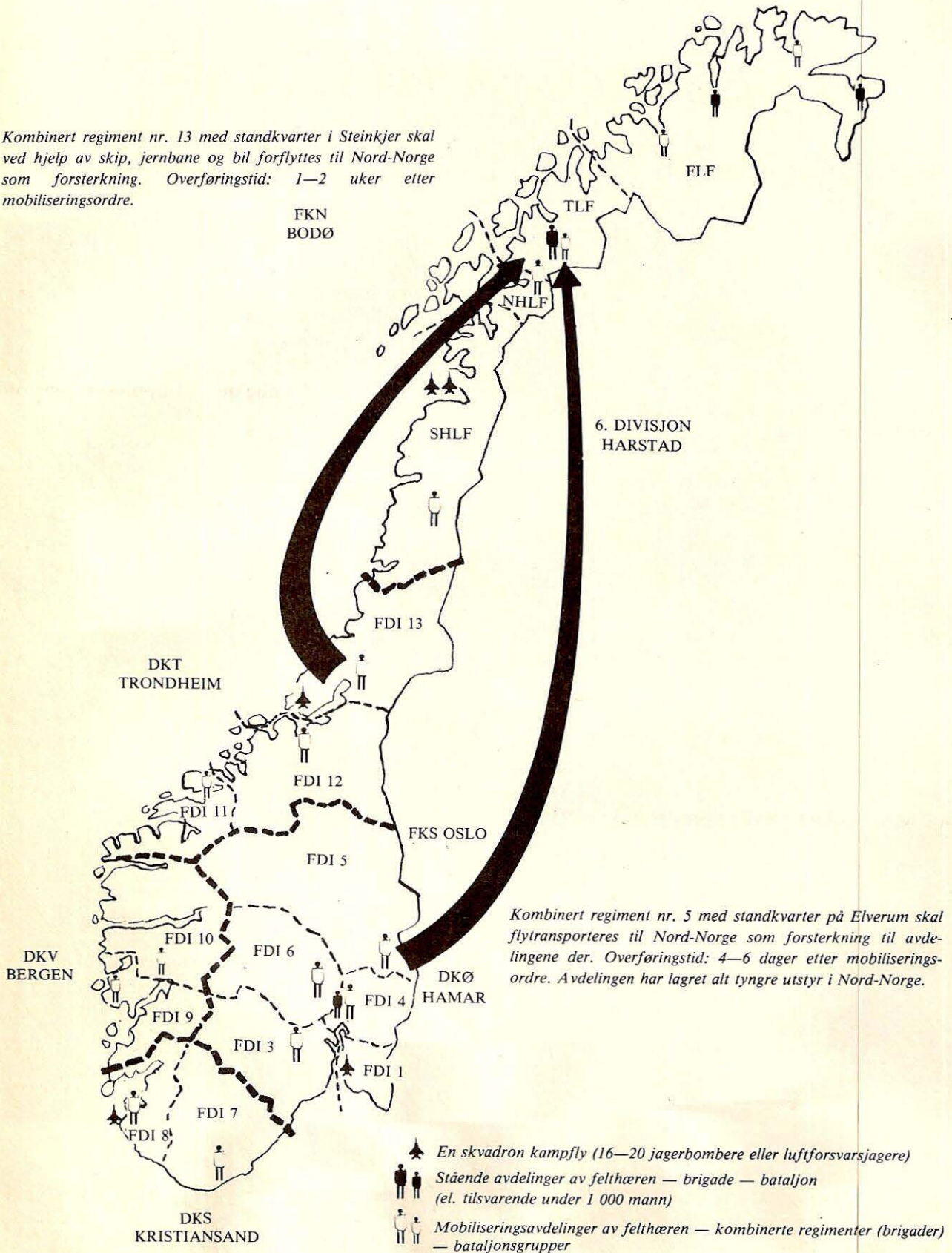
Feltavdelingene er hærens mobile enheter. De er ikke bundet til det stedet de settes opp, men kan teoretisk sett brukes hvor som helst i landet. Avdelingene består av personell opp til 35 år, de er organisert i «kombinerte regimenter» (ca. 5 000 mann — tilsvarer brigader) eller selvstendige bataljonsgrupper på om lag 1 000 mann.

Lokalforsvarsavdelingene er avdelinger med oppgaver innenfor et bestemt geografisk område. De er som regel dårligere utstyrt enn feltavdelingene. Lokalforsvarsavdelingene består av personell fra 35—44 år og settes opp i bataljoner og kompanier.

Heimevernsavdelingene er relativt små enheter, kompanier og tropper, som er spredd i stort antall over hele landet. De har ingen tynge støttevåpen. Oppgaven består først og fremst i å sikre mobiliseringa til resten av hæren ved å stå for vakthold ved militære lagre, trafikkknutepunkter og krigsviktige bedrifter. Enhetene har relativt kort mobiliseringstid, ned til 5—6 timer.

KART 1

Kombinert regiment nr. 13 med standkvarter i Steinkjer skal ved hjelp av skip, jernbane og bil forflyttes til Nord-Norge som forsterkning. Overføringstid: 1—2 uker etter mobiliseringsordre.

FORKLARINGER TIL KART 1

FORSVARSDISTRIKTER OG DISTRIKTSKOMMANDOER

Norge er delt opp i 16 forsvarsdistrikter — FDI (i Nord-Norge kalt «landsforsvar» — LF). Sjefen for forsvarsdistriktet er ansvarlig for oppsetting av feltavdelinger, lokalforsvarsavdelinger og heimevernsavdelinger innen ett distrikt. Han utarbeider forsvarsplaner for distriktet og har i fred kommandoen over eventuelle stående avdelinger. I krig vil han beholde kommandoen over lokalforsvars- og heimevernsavdelingene mens feltavdelingene ofte vil bli satt direkte under distriktskommandoen som forsvarsdistriktet er underlagt.

Det finnes fire distriktskommandoer (DK) i Sør-Norge:

Distriktskommando	Østlandet	(DKØ),
Distriktskommando	Sørlandet	(DKS),
Distriktskommando	Vestlandet	(DKV)

og Distriktskommando Trøndelag (DKT). Sjefen for distriktskommandoen samordner forsvarsplanene for de forskjellige forsvarsdistriktene og beordrer i krig feltavdelingene til det aktuelle området innen distriktskommandoen.

I Nord-Norge er det tilsvarende kommandoleddet kalt divisjonskommando (6. divisjon). Divisjonskommandoen er mobil og kan ta en direkte ledelse over kampen i et aktuelt område innen divisjonskommandoen.

FORSVARSKOMMANDO SØR-NORGE (FKS) OG FORSVARSKOMMANDO NORD-NORGE (FKN)

Er felleskommandoen for landsdelene. Under disse kommandoene ligger hær-, fly- og marinestyrker i de to landsdelene. I krig er FKN og FKS NATO-kommandoer under NATOs Nordkommando.

FORKLARING TIL KART 2

Kartet gir ingen fullstendig oversikt over alle styrker som finnes i området, men er satt opp med henblikk på et sovjetisk angrep etter de linjene som er skissert foran.

a. Stående avdelinger. Dette er avdelinger som er satt opp idag. For de sovjetiske styrkenes del vil dette si avdelinger som kan settes inn i et overraskelsesangrep. Andre sovjetiske styrker (grensetropper, luftforsvarsstyrker

osv.) er ikke tatt med. I tillegg er det på kartet tatt med stående sovjetiske styrker i bakenforliggende militærdistrikter som kan danne en nesten umiddelbar forsterkning av den første angrepsbølgen. De norske, svenske og danske stående styrkene omfatter alt fra rekrutt- og befalskoler til feltavdelinger. De vil derfor kunne yte en svært varierende motstand. Av 20 000 mann i Norge, er f.eks. bare 7—8 000 oppsatt i avdelinger som vil duge noe særlig i kamp mot sovjetiske styrker.

b. Mobiliseringsavdelinger. Dette er avdelinger som ikke er stående, dvs. at de skal settes opp etter at mobiliseringsordre er sendt ut eller etter at et angrep har begynt. Mobiliseringstida kan være alt fra 6—8 timer (Heimevernsavdelinger og spesialenheter) til 6—8 dager. Mobiliseringsavdelingene er av svært ujevnt nivå når det gjelder utdannelse, trening og utstyr. Sovjetiske mobiliseringsavdelinger er det ikke sagt noe om, da opplysningene om dette er svært usikre.

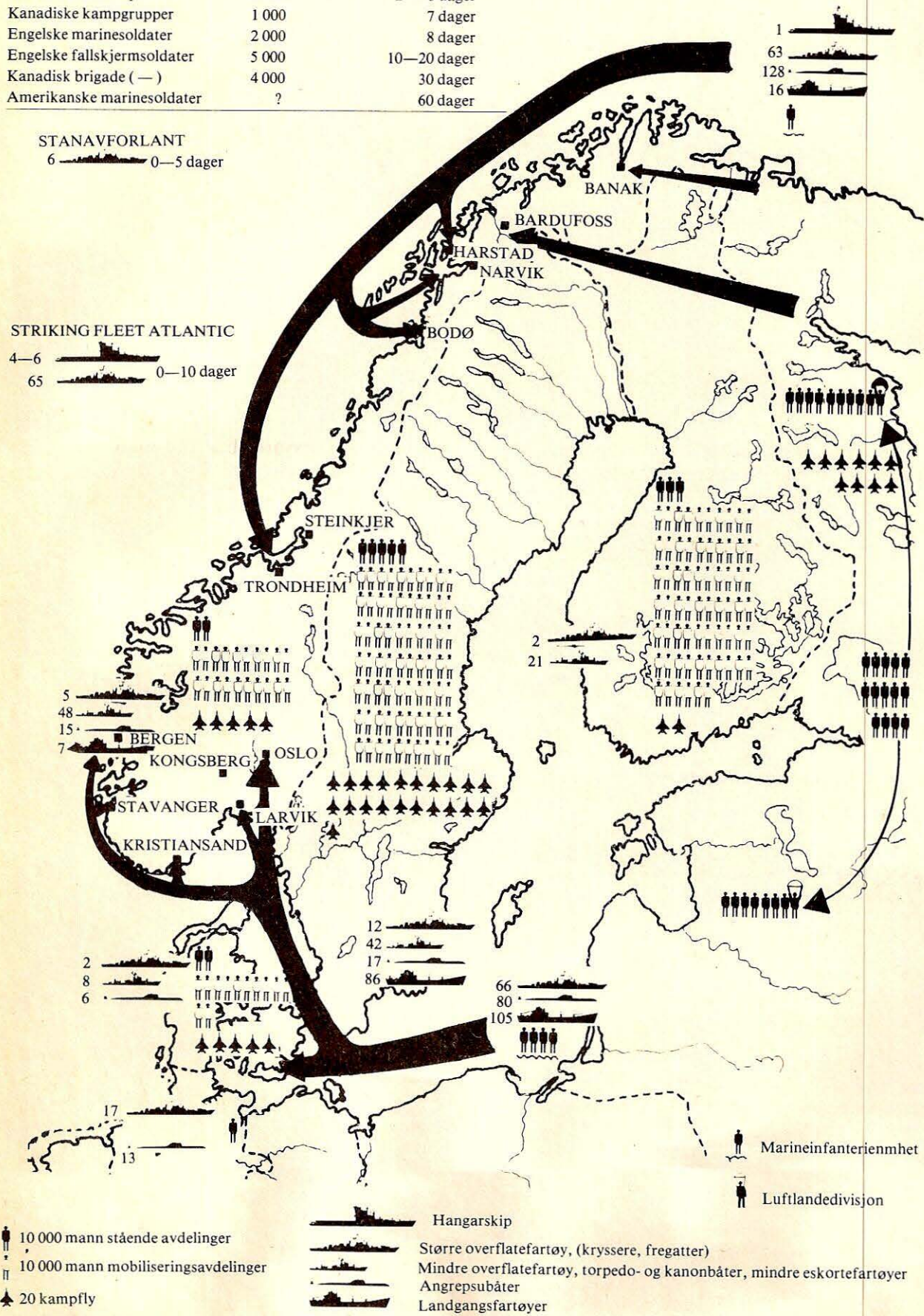
c. Flyvåpen. For Sovjets vedkommende er bare kampfly tilknyttet de frontale luftarméene tatt med. Luftforsvarsjagere med stasjonære oppgaver er derfor utelatt. Hvor mange fly det er mulig å forsterke de frontale luftarméene med ved et angrep, er vanskelig å si. For de andre landa er alle kampfly tatt med, også luftforsvarsjagere.

d. Marinen. I den sovjetiske Nordflåten er ikke tatt med mindre eskortefartøyer og kanon-, rakett- og torpedobåter. Heller ikke mindre landgangsfartøyer. Det samme gjelder Den baltiske flåten (øst-tyske og polske marine iregnet) med unntak av at også mindre typer landgangsfartøyer er tatt med her. Både Nordflåten og den Baltiske flåten har tilknyttet et sterkt marinefly, men antallet fly er såpass usikkert at det er utelatt i oversikten (for Nordflåtens vedkommende dreier det seg trolig om ca 70 jager- og bombefly). Flåtestyrkene i de andre landa er oppgitt med alle fartøyer ned til mindre patruljebåter. Vest-Tyskland har forøvrig også et sterkt marinefly, til sammen ca. 60 kampfly.

e. NATO-flåteforsterkninger. STANAVFORLANT (Standing Naval Force Atlantic) er NATOs stående styrke i Nord-Atlanteren. Striking Fleet Atlantic består hovedsaklig av amerikanske fartøyer og har som primær oppgave å forsvare sjøforbindelsene mellom Amerika og Europa. Det er lite sannsynlig at denne styrken vil operere i nærheten av norskekysten ved et sovjetisk angrep mot Sentral-Europa.

Avdeling	Antall soldater	Tid forsterkningene bruker til Norge
NATOs brannkorps	3 000	2— 6 dager
Kanadiske kampgrupper	1 000	7 dager
Engelske marinesoldater	2 000	8 dager
Engelske fallskjermersoldater	5 000	10—20 dager
Kanadisk brigade (—)	4 000	30 dager
Amerikanske marinesoldater	?	60 dager

KART 2

STANAVFORLANT
6 — 0—5 dager

STRIKING FLEET ATLANTIC
4—6 — 0—10 dager
65

- 10 000 mann stående avdelinger
- 10 000 mann mobiliseringsavdelinger
- 20 kampfly

- Hangarskip
- Større overflatefartøy, (kryssere, fregatter)
- Mindre overflatefartøy, torpedo- og kanonbåter, mindre eskorte-fartøyer
- Angrepsubåter
- Landgangsfartøyer
- Marineinfanterienemhet
- Luftlandedivisjon

f. NATO-forsterkninger og hærstyrker. Av de avdelingene som er satt opp i oversikten, er det bare de engelske Royal Marines og den kanadiske kampgruppa som er spesielt ørmerket for innsats i Norge. De andre styrkene er også tenkt brukt andre steder og har f.eks. liten eller ingen vintertrening.

Både Sverige og Finland har forholdsvis sterke militærapparat, men ingen av landa er militærstrategisk viktige på samme måte som Norge. Begge landa har betydning først og fremst som gjennommarsjområder ved et angrep på Norge. Det er lite sannsynlig at den finske hæren ville gjøre noen motstand mot en sovjetisk gjennommarsj. Når det gjelder Sverige, er det mulig at Sovjet, delvis gjennom militære trusler f.eks. om atombombing mot enkelte byer, og delvis gjennom løfter til svensk monopolkapital om økt handel og økonomisk samarbeid, vil tvinge Sverige til passivitet og oppnå en avtale om troppetransporter gjennom svensk område på samme måten som tyskerne klarte det i den 2. verdenskrig.

Det vil være svært ugunstig for Sovjet å komme i en direkte konfrontasjon med Sverige. Den sterke svenske hæren og flyvåpenet ville binde ganske store sovjetiske styrker. Når det gjelder Danmark derimot, er situasjonen den motsatte. Danmark har en svak hær og en viktig strategisk stilling idet de danske øyene kontrollerer utfarten fra Østersjøen. Dersom ikke Sovjet straks ved et krigsutbrudd okkuperer Danmark, kan store deler av Den baltiske flåten bli sperret inne i Østersjøen og mulighetene for et vellykket angrep mot Sør-Norge blir små. Fra Danmark er det også gode muligheter for et flankestøt mot Vest-Tyskland gjennom Schleswig-Holstein. I dette området finnes det forøvrig bare en vest-tysk divisjon.

Selvsagt er det umulig å forutsi noe sikkert om dette, men ut fra en vurdering av den sovjetiske strategien, øvelsesmønsteret til den sovjetiske marinen og de tilgjengelige styrkene går det an å danne seg et bilde ut fra dagens situasjon.

1. Et angrep på Norge vil komme i samband med et større angrep mot Sentral-Europa og hovedsakelig ha til hensikt å støtte dette.

2. Hele landet vil bli angrepet samtidig og angrepet vil komme overraskende slik at den norske hæren får minimal tid til å mobilisere.

3. Avdelingene i den første angrepsbølgen

vil konsentrere seg om å besette eller ødelegge de fleste større strategisk viktige måla som store mobiliseringsplasser, flyplasser, havner og administrative sentra.

4. Den norske regjeringen vil bli satt under hardt militært og politisk press for å hindre mobilisering av det norske militærapparatet, f.eks. ved trusel om atombomber mot enkelte viktige byer.

På kartet har vi prøvd å gi en mer detaljert beskrivelse av hvordan et slikt angrep vil kunne arte seg.

Som tidligere nevnt er Danmark i en strategisk nøkkelposisjon i forbindelse med utfarten fra Østersjøen. Polske og øst-tyske marineinfanterienheter holder jevnlig landgangsovelser som åpenbart er forberedelser til et angrep mot Danmark. Danske militære hevder at hvis en av de større landgangsovelser skulle vise seg å være et angrep, har det danske forsvaret bare 20 minutters varslings tid før landgangsfartøylene når danske strender. For bombefly vil varslings tida dreie seg om svært få minutter. Sannsynlige angrepsstyrker kunne være: En polsk sjølandedivisjon, et øst-tysk marineinfanteriregiment og to sovjetiske divisjoner fra Det baltiske militær distriktet. I tillegg muligens en luftlandedivisjon for en rask okkupasjon av København. Marineflyet ville støtte angrepet ved å bombe viktige mål i Danmark og Nord-Tyskland, f.eks. Kiel-kanalen som forbinder Nordsjøen med Østersjøen.

Norge er et langstrakt land, og en total okkupasjon av hele landet ved hjelp av tropper i første angrepsbølge er selvsagt umulig. Et angrep vil derfor måtte konsentrere seg om spesielt utvalgte mål som tidligere. For Øst-Norge kan dette bety: En luftlandedivisjon blir landsatt i Gardermoen-området 4 mil nord for Oslo. Deler av divisjonen nedkjemper stående avdelinger i området og besetter mobiliseringsplassene der. Andre deler av divisjonen rykker straks langs motorveien mot Oslo sentrum og lammer statsadministrasjon, forsvarsledelse og kommunikasjon. Samtidig blir det landsatt marineinfanterienheter (et regiment) på begge sider av Oslofjorden for å uskadeliggjøre innløpsforsvaret til Oslo. En divisjon blir deretter transportert inn Oslofjorden for å støtte luftlandedivisjonen som besetter byen. En divisjon blir landsatt i Larvik-området og rykker mot Kongsberg for å ta Kongsberg Våpenfabrikk og hindre mobilisering av avdelingene i området. Byene Hønefoss, Hamar og Elverum og

flyplassene Rygge og Torp blir bombet. Sørlandet: Stavanger og Kristiansand blir besatt med en divisjon i hver by.

Vestlandet: Bergen med flåtebasen Håkonsvern blir okkupert av en divisjon som også besetter mobiliseringsstedet Ulven og flystasjonen Flesland i nærheten av byen. Trøndelag: 2 divisjoner besetter Trondheim, den ene rykker nordover mot Steinkjer. Ørlandet flystasjon bombes. Nordland: En divisjon be-

setter Bodø, flyplassen bombes. En divisjon besetter Narvik.

Troms/Finnmark: Et marineinfanteriregiment setter innløpsforsvaret i Harstad ut av spill og området okkuperes av en divisjon. Andenes og Evenes flystasjoner bombes. Tre divisjoner rykker fram gjennom Finland mot indre Troms. Bardufoss-området angripes med taktiske atomvåpen. Banak flyplass tas av helikopterlandsatte styrker.

KAPITTEL 2

FOLKEKRIG MOT SUPERMAKTSINVASJON I NORGE

Vi har tidligere forklart hvorfor Norge vil bli dratt inn i en supermaktskrig om Europa. I det følgende skal vi forsøke å svare på spørsmålet om hvordan det er mulig å føre en folkekrig mot et slikt angrep. Vi vil da i hovedsak drøfte situasjonen i Norge etter et eventuelt sovjetisk angrep, fordi det er et slikt angrep som er mest sannsynlig. Dessuten er det slik at dersom vi først lærer oss å anvende folkekrigens lover på dette eksemplet, så er det lettere å forstå hvordan de skal anvendes om det er den andre supermakta som er angriperen. Det viktigste å holde klart for seg er at begge de to supermaktene er verdens folks hovedfiender og at vi vil bekjempe ethvert angrep, uansett hvem av dem som står bak.

Et angrep fra USA-imperialismen vil ha sine særtrekk, slik som at det eventuelt kan skje med regjeringas samtykke, at det kan skje uten ytre krigshandlinger i innledningsfasen osv. USAs sosiale basis i Norge er dessuten mye breiere enn Sovjets, så quislingene vil bli rekruttert fra et breiere sjikt. Men disse sær egenhetene endrer ikke karakteren av et USA-angrep fra å være en aggressiv og urettferdig handling, akkurat som en engelsk okkupasjon ville vært det i 1940.

DET BORGERLIGE MILITÆRAPPARATET ER DØMT TIL SAMMENBRUDD

Som vi har vist tidligere hadde borgerskapet ingen vilje eller evne til å forsvare Norge mot nazi-Tysklands angrep i 1940. Dette var ikke på grunn av tilfeldige feil eller «dårlige rådgivere». Det var et produkt av borgerskapets prinsipielle pro-imperialistiske linje. I vår epoke er ikke det norske borgerskapet lenger noe nasjonalt borgerskap, det er et unasjonalt og imperialistisk borgerskap. Derfor forråder borgerskapet gjerne den norske nasjonens interesser om det finner det lønnsomt.

Siden det norske borgerskapet driver imperialismen fra et lite land som ikke sjøl er i

stand til å opprettholde hegemoni over noe område, er det nødt til å støtte seg på ei hegemonisk makt. Tidligere var det særlig England de norske imperialistene støtta seg på for å oppnå en andel av superprofitten. Etter krigen har det først og fremst vært USA. Den norske handelsflåten har fått sin andel av superprofitten ved å drive frakt på de områdene disse maktene har kontrollert.

DET ER PROFITTEN SOM TELLER FOR BORGERSKAPET

Men borgerskapets tradisjonelt pro-britiske holdning, hindra dem ikke i å gå over til å gjøre profitt på krigsproduksjon for nazi-Tyskland. Like lite vil deres pro-amerikanske holdning hindre dem i å gjøre tilsvarende overfor ei sovjetisk okkupasjonsmakt.

Nazi-Tyskland hadde allerede skaffa seg gode kontakter i det norske borgerskapet før angrepet i 1940. Det tyske handelskammeret i Oslo hadde tilslutning fra mer enn 850 norske bedrifter, og blant dem fantes noe av den største finans- og industrikapitalen i Norge. Sovjet har innsett at slike økonomiske forbindelser er viktige for å forberede militær invasjon, og har derfor satsa stort på å knytte kontakter med norske monopolbedrifter. Blant de selskapene som har milliardkontrakter på oppdrag i Sovjet finner vi det norske plast- og sprengstoffmonopolet Dyno, som skal bygge 7—8 fabrikker i «Comecon»-landa. Vi finner Akergruppa, som er ute etter store ordre på borerigger og forsyningsskip. Vi finner Norcem og til og med landbruksmonopolets Landteknikk, som har bygd Europas største meieri i Warszawa. Sovjet har lufta planer om «felles utvinning» av ressursene i Barentshavet og driver ellers og trapper opp Konelas virksomhet i Norge. Nivået ligger foreløpig langt etter Tysklands kontakter i 1940, men tendensen er ikke til å ta feil av. På et slikt grunnlag blir borgerskapet forberedt til den dagen de erklærer at de «av hensyn til nasjonen» vil oppfordre til «ro, orden og disi-

plin» overfor de sovjetiske okkupasjontroppene og gjennomføre «de nødvendige omlegginger i næringslivet som den nye situasjon krever.»

Akkurat som i 1940 vil borgerskapet være livredd for at fabrikkene deres, og dermed profittene skal gå tapt ved sabotasjeaksjoner. De vil være redde for at arbeiderne skal forlate jobben, slik at profitten uteblir. Derfor trekker deres klasseinteresser i retning av at de i den neste krigen som i den forrige vil akseptere en kapitulasjon så fort som overhode mulig, og reise parolen «Ingen sabotasje, la hju-lene gå».

Konelas bygg i Drammen. Dette sosialimperialistiske firmaet trapper stadig opp virksomheten i Norge. Styrkinga av de økonomiske båndene til det norske borgerskapet er viktige krigsforberedende tiltak.

HVA MED BORGERSKAPETS POLITISKE MOTSIGELSER TIL SOVJET?

Men hva så med borgerskapets politiske motsigelser til Sovjet? Norge er jo tross alt med i NATO, og det norske militærapparatet er jo knytta til USAs strategi mot Sovjet. Alt dette forsvinner vel ikke som dogg for sola?

Ganske riktig. Stillinga er på den måten noe annerledes enn i 1940. Men også på det militære området kan vi se hvordan borgerskapet forbereder seg på kapitulasjon. Hele den norske NATO-strategien går ut på at USA og andre NATO-land skal landsette styrker som skal slå tilbake et sovjetisk angrep. 90 prosent av de væpna styrkene i Norge er plassert i Nord-Norge og er stort sett satt av til å forsvare flyplasser, slik at amerikanske styrker kan rykke inn. Hele sør-Norge, der 90 prosent av befolkninga bor har ikke engang noe som kan kalles et tilsynelatende forsvar. NATO reg-

ner med at norske styrker skal holde stand et par dager, men med endringa av styrkeforholdet på Nordkalotten og med effekten av et lynangrep er alle beregninger over 12 timer den reineste ønsketenkning. Det betyr at mesteparten av de mobiliserte styrkene ikke vil nå fram til mobiliseringsplassen før den er inntatt av Sovjet. Mesteparten av borgerskapets strategiske tenkning går ut på at Sovjet vil rulle opp Norge over land fra Finnmark. Derfor har det blant annet vært en viktig del av det såkalte «forsvaret» at sovjetstyrkene skal stanses i Skibotndalen i Troms. Men tatt i betraktning den store Murmanskflåten vil det være rimelig å anta at Sovjet vil ha tatt Tromsø og Bardufoss med marinestyrker i ryggen på Skibotn-linja lenge før de sender noen landstridskrefter den veien.

En sovjetisk luftlande-divisjon vil kunne okkupere Oslo-området like fort som tyskerne gjorde det og bli herre over den tettest befolka området i landet, med alle sine nøkkelfunksjoner, på noen timer. Borgerskapets militærmakt har lite å sette opp mot dette. Akkurat som i 1940 er hovedsaka ved dette militærapparatet å sikre borgerskapets diktatur over arbeiderklassen, og ikke å sikre den nasjonale uavhengigheten.

BORGERSKAPET VIL SVIKE NASJONEN

Når først Sovjet har okkupert de største byene i landet har borgerskapet ingen strategi for hvordan kampen skal føres. Utover å håpe på at amerikanske taktiske atomvåpen skal gjøre norsk jord utrivelig for en Sovjet-okkupant, har borgerskapet ikke noe å stille opp.

Med sin råtne og reaksjonære ideologi, med sin redsel for de arbeidende massene, har sjølsagt borgerskapet ingen muligheter til å væpne og motivere de breie massene av det norske folket for å føre en langvarig krig mot en okkupasjon.

Det borgerskapet har å by på er altså et 3-dagers «forsvar» og amerikansk invasjon, altså å gjøre Norge til slagmark mellom to supermakter. Ellers ingenting ... utenom kapitulasjon.

Derfor har vi her et konkret bevis på det Stalin sier: «Tidligere gikk borgerskapet for å være nasjonens leder, det forsvarte nasjonens rettigheter og selvstendighet, satte dem «høyest av alt». Nå er det ingenting igjen av det

«nasjonale prinsipper». Borgerskapet selger nå nasjonenes rettigheter og uavhengighet for dollars. Den nasjonale uavhengigheten og nasjonale suverenitetens fane er kastet over bord. Det hersker ingen tvil om at det må bli dere, representanter for de kommunistiske og demokratiske partiene, som må løfte denne fanen og bære den framover, hvis dere vil være patrioter, hvis dere vil være den ledende kraft i nasjonen. Det finnes ingen andre som kan løfte denne fanen.»

I resten av kapitlet skal vi derfor vise hvordan kommunistene og de revolusjonære ønsker å reise folkekrigen mot et supermaktsangrep, og på den måten sette Stalins ord ut i praksis.

KJENN FIENDEN, KJENN DEG SJØL...

Formann Mao siterer en gammel kinesisk militær strateg som sier: «Kjenn fienden, kjenn deg sjøl, og du kan utkjempes hundre slag uten å frykte nederlag.» For å skjønne hvordan en folkekrig i Norge kan seire er vi nødt til å kjenne de positive og negative siderne, både fra det norske folkets synspunkt og fra en eventuell fiendes synspunkt. Mao Tse-tung gjorde en slik analyse av forholdet mellom Kina og Japan i boka om «Den langvarige krigen». Han pekte på at til tross for at Japan var en av de sterkeste imperialistmaktene og Kina et tilbakeliggende land, så hadde Kina store fordeler, b.l.a. i form av ei veldig befolkning og stor utstrekning. Libertas-forlaget Elingaard har gitt ut ei bok om gerilja, som har til hensikt å bevise at gerilja er umulig i Norge. Den griper nettopp fatt i disse to punktene til Mao, territoriet og folkemengden, for å «bevise» at gerilja er umulig i et lite land som Norge.

Elingaard forvrenger sjølsagt Mao. Han oppsummerer nemlig fordelene og ulempene på begge sider på følgende måte i «Om den langvarige krigen»:

«For å oppsummere ligger Japans fordeler i dets store evne til å føre krig, Japans ulemper ligger i den reaksjonære og barbariske karakteren til denne krigen, i mangel på menneskelig og materielle ressurser, og i Japans svake internasjonale støtte. «...Kinas ulemper ligger i dets militære svakhet og Kinas fordeler ligger i den progressive og rettferdige karakteren til Kinas krig, landets store størrelse og grenseløse internasjonale støtte.»

Her ser vi at bare en av hovedpunktene i Maos oppsummering dreier seg om Japans og Kinas ressurser. De øvrige forutsetningene for folkekrigen seier er politiske kriterier, nemlig om krigen er rettferdig eller urettferdig, om de kreftene som slåss representerer framskritt eller reaksjon. På denne måten vil en folkelig frigjøringskrig mot imperialistisk aggresjon i et hvilket som helst land, stort eller lite, komme i prinsippielt samme stilling som Kina. Dette har også det 7 millioner store kampucheanske folket vist oss på et territorium som er mindre enn det norske.

NEGATIVE FAKTORER FOR FOLKEKRIG

Likevel er det åpenbart at det norske folket i en folkekrig mot f.eks. et sosialimperialistisk angrep, vil mangle en del av de positive vilkåra som det kinesiske folket hadde, nettopp i form av folkemengde og et enormt territorium. Som vi seinere skal vise, vil vi også ha en del fordeler som det kinesiske folket ikke hadde. Men la oss først ta motstanderens argumenter alvorlig. Hvilke negative forhold er det Elingaard mener umuliggjør gerilja i Norge? Jo, følgende:

- 1) «Norge har små avstander i de områder hvor man kan livnære seg.»
- 2) «Rent numerisk var japanerne en minoritet, som okkuperte et kontinent, mens vi (Norge) vil bli en minoritet okkupert av et kontinent, f.eks. Sovjet.»
- 3) «I skogområdene på Østlandet er kommunikasjonene for fienden glimrende. Utenom byene er befolkningen spredt og ikke tilstede i tusener i selvbergede landsbyer. Det er lett å isolere f.eks. et dalføre.»
- 4) «Vi (nordmennene) vil først komme oppi et tilstrekkelig raseri når vi har vært utbyttet og kuet en stund.»
- 5) «En moderne industristat er ikke basert på selvbergende småenheter.»
- 6) «Vi er alle registrert, nummerert og kjent i velferdsstaten. Det er lett å føre kontroll. Lettere enn det var i 1940-45, ikke minst p.g.a. datamaskiner.»
- 7) «Vi lever i et arktisk til subarktisk land, hvor sjansen til å overleve uten ytre forsyningstilførsel er minimale.»

Ingen av disse argumentene kan avfeies med at de ikke har noe for seg. Det er et faktum at ved innledningen av en sosialimperialistisk okkupasjon av Norge, så vil Sovjet ha en enorm

styrkeoverlegenhet og enorme strategiske ressurser. Det norske folket på sin side, vil sannsynligvis være uforberedt og ha små militære styrker.

Dette gjelder i minst like høy grad et amerikansk angrep som nokså sikkert vil foregå «i forståelse med norske myndigheter». Sovjet vil dessuten ha korte forsyningslinjer til Norge, i motsetning til hva amerikanerne hadde i Indo-Kina.

FEMTE- OG SJETTEKOLONNE

Sovjet vil også ha flere fordeler, både i form av en femtekolonne av revisjonister, arbeideraristokrater og prosovjetiske kapitalister, og i form av en «sjettekolonne» av kapitalister og politikere som vil si at «det nytter ikke å kjempe i alle fall, så vi får gjøre det beste ut av *situasjonen*. Denne «sjettekolonnen» vil være den viktigste delen av Sovjets sosiale basis i Norge. Akkurat som de aktive quislingene for Sovjet vil denne sjettekolonnen bekjempe den folkelige væpna motstanden med alle midler. Påskuddet vil være at enhver væpna motstand er en «provokasjon», fordi den «fører til» gjengjeldelser fra fienden. Altså vil de gi folket skylda for fiendens aggresjon. Denne sjettekolonnen er ingen tankekonstruksjon. Den eksisterte i stort monn under siste krig, og i dag forberedes den politisk og ideologisk av storborgerlige kretser.

En folkekrig mot et sosialimperialistisk angrep må ikke se bort fra alle disse alvorlige svakhetene. Den må tvert om ta dem med i betraktning og utvikle en strategi og taktikk for å oppheve virkninga av dem, samtidig som den utnytter de positive faktorene fullt ut. På denne måten må den endre vilkåra slik at det norske folket vinner strategisk styrke, mens sosialimperialismen blottstiller sin strategiske svakhet.

Om de norske revolusjonære gjør grundige studier i de positive og negative vilkåra for en folkekrig mot et supermaktsangrep, vil vi fra første øyeblikk bli i stand til å utnytte de positive faktorene til å overvinne de negative. Slike studier kan bare gjøres på marxismen-leninismens grunn, for det er bare den som gir ei riktig vurdering av det som er sjølve grunnlaget for at folkekrigen vil seire, nemlig det at den er en rettferdig krig mot en urettferdig krig. Nettopp fordi borgerskapet sine militærstrateger tar utgangspunkt i sin egen undergangsdømte ideologi, overvurderer de slike

negative faktorer som temperatur og skogsbilveier, mens de undervurderer folkemassenes initiativ og skaperkraft.

HVILKE POSITIVE FAKTORER KAN VI DRA NYTTE AV?

For det *første* vil et sosialimperialistisk overfall være en urettferdig handling som vil vekke harme og avsky både i Norge og i hele verden. Den potensielle støtten til folkekrig i Norge vil derfor være enorm, mens Sovjet vil ha liten støtte.

For det *andre* vil folkekrigen føres av folk som kjenner sitt eget lands geografiske og samfunnsmessige forhold.

For det *tredje* er Norge ikke et så veldig lite land, som borgerskapet vil ha det til. I utstrekning er det et av de største landa i Europa. Området er ikke så veldig at vi kan vente at noen del av Norge kan unngå å bli okkupert, slik det skjedde med Kina. Men området byr på store muligheter for manøvrer og dekning.

For det *fjerde* finnes det i Norge en politisk fortropp, AKP(m-l), som evner å forene marxismen-leninismens allmenne sannhet med den norske virkeligheten, og som har mot til å ta ledelse i frigjøringskampen og kadre som er i stand til dette. Uten denne fortroppen er en seierrik motstandskamp utenkelig. Men med denne fortroppen er den ikke bare mulig, men en objektiv lov.

For det *femte* har den progressive patriotismen og anti-imperialismen en sterk stilling i de norske massene. Arbeiderklassen og folket har tidligere vist sin vilje til å kjempe for uavhengigheten med livet som innsats og vil helt sikkert gjøre det igjen. Det finnes en sterk idrettskultur og en god kjennskap til naturen i folket.

For det *sjette* har Norge en geografi som er ypperlig egna til geriljakrigføring. I store områder er terrenget slik at fiendens mekaniserte divisjoner får sterkt redusert betydning.

For det *sjunde* har den norske arbeiderklassen et høgt teoretisk og praktisk nivå. Svært mange arbeidere er i stand til å lage sprengstoff, middels avanserte våpen, radioutstyr o.l. På dette området har vi en faktor som er langt sterkere enn den tilsvarende faktoren i den kinesiske revolusjonen.

Alle disse faktorene legger grunnlaget for en seierrik langvarig krig mot en supermakts-

invasjon. Jo lengre tid kampen varer, jo mer vil det norske folket sveise seg sammen under en enhetlig revolusjonær ledelse og jo sterkere blir de positive faktorene. Til slutt vil folket gjøre situasjonen uholdbar for enhver okkupant, samtidig som en slik okkupant vil bli helt isolert internasjonalt.

De sterke anti-imperialistiske tradisjonene i den norske arbeiderklassen er en viktig positiv faktor i den politiske mobiliseringen til folkekrig mot supermaktsokkupasjon.

NEGATIVE FAKTORER MÅ VENDES TIL POSITIVE

Som dialektiske materialister veit vi også at negative faktorer kan vendes til positive og omvendt. Det må være en viktig oppgave å vende de negative faktorene til positive under en frigjøringskrig. Når f.eks. Elingaard slår seg til ro med at en geriljaenhet lett kan avskjæres i de trange norske dalene, så må vi gå videre og si: Hvorfor kan ikke geriljaen utnytte dette til sin fordel, slik at det blir fienden som blir avskjært i dalene?

Når Elingaard sier at det vil bli vanskelig å skaffe forsyninger, så må vi si: Ja, det vil bli ytterst vanskelig, også for fienden. Da Sovjet invaderte Tsjekkoslovakia trudde de at de skulle få vann og mat overalt. Men de blei nekta mat og vannforsyningene blei sabotert. Dette skjedde i en situasjon der motstanden var spontan og uorganisert. Hvor mye mer kan en ikke gjøre når motstanden er organisert og har en ledelse?

HVA MED DE NEGATIVE FAKTORENE?

Den mest iøyenfallende negative faktoren er Sovjets militære overlegenhet og store ressurser, sammenlikna med Norge. Sovjet har 250 millioner innbyggere, mens Norge har 4 millioner. Sovjet er i stand til å sende 100 000 mann eller mer i den første angrepsbølgen og okkupere Norge gjennom et lynangrep. Hvis Sovjet utelukkende tok sikte på okkupasjon av Norge ville denne styrken kunne mangedobles. Men Sovjet tar sikte på verdensherredømme. De nye tsarene har til og med villere drømmer enn Japans keiser Hirohito i sin tid hadde. Nettopp derfor vil Sovjet komme til å spre styrkene sine for mye, og dette vil bli en viktig akilleshæl for den sovjetiske krigsmaskina. Det norske folket vil etter all sannsynlighet ikke kjempe aleine mot sosialimperialistisk aggresjon. Andre folk i Europa, Afrika, Asia, Latin-Amerika vil også kjempe. Det vil hindre Sovjet i å bruke slagkrafta si konsentrert. Fordi Sovjet, nettopp på grunn av sin aggressive og ekspansjonistiske natur, vil filtrere seg inn i et utall av kriger, kommer denne kolossen til å bli utmatta i det lange løp og bli knust. Det viktigste verdens folk må oppnå for at denne utmattinga skal skje raskt er å nedkjempe kapitulasjonismen i hvert enkelt land. Den ideologien som borgerskapet spredde i Norge under forrige krig om at vi skal ligge i ro, mens andre tar imot slagene for oss, er ytterst reaksjonær og vil forlenge det sosialimperialistiske tyranniet. Hvert eneste folk må gripe til våpen og bekjempe urettferdig krig med rettferdig krig, uansett hvor lite dette folket er.

FORSYnings- OG KOMMUNIKASJONS-PROBLEMER

En annen negativ faktor er forsyningsvanskene. Store deler av Norge er goldt og kan vanskelig livberge en geriljastyrke. Vinteren er lang og bare 3% av landområdet er dyrka jord. Sosialimperialismen vil sikker prøve å sulte ihjel geriljastyrkene. Dette må først og fremst løses ved å ta forsyninger fra fienden. Dette krever at geriljaen hele tida er i aktiv kamp, blant annet for å sikre seg slike forsyninger. Men ingen folkehær kan velge passivitetens vei. Da mister den initiativet og faller som en moden frukt for fiendens styrkeoverlegenhet. En annen kilde til forsyninger er fol-

ket sjøl. Men slike forsyninger må sjølsagt bygge på frivillighet. Derfor er massearbeidet og det politiske skoleringsarbeidet blant massene ei forutsetning også for å løse forsynings-spørsmålet.

Elingaard vil ha det til at de moderne kommunikasjonene og ikke minst skogsbilveiene vil skape uoverstigelige problemer for geriljaen. Det riktige er at veinettet er langt mer finmaska nå enn under siste krig. Tidligere uveisomme områder er nå gjennomtrengt av til dels gode veier. Dette letter framrykkinga for fiendens panser, og vil utvilsomt skape store problemer. Men frigjøringsstyrkene er nødt til å finne metoder for å overvinne disse problemene. For det første finnes det ennå store områder der det fortsatt er dårlige kommunikasjoner. For det andre lar det seg gjøre å gjøre veiene mindre farbare ved å utnytte de fordelene terrenget gir.

For det fjerde har vi kulda og vanskene med å drive sjølbergning. Dette er et reelt problem. Men NATO-øvelser i Norge har vist at disse problemene er større for utenlandske tropper enn for norske, fordi de norske soldatene er vant til vårt klima. En geriljasoldat i Norge må ha gode kunnskaper om de mulighetene vår natur gir for å overleve.

SOSIALIMPERIALISMEN ER TALLMESSIG OG TEKNOLOGISK OVERLEGEN

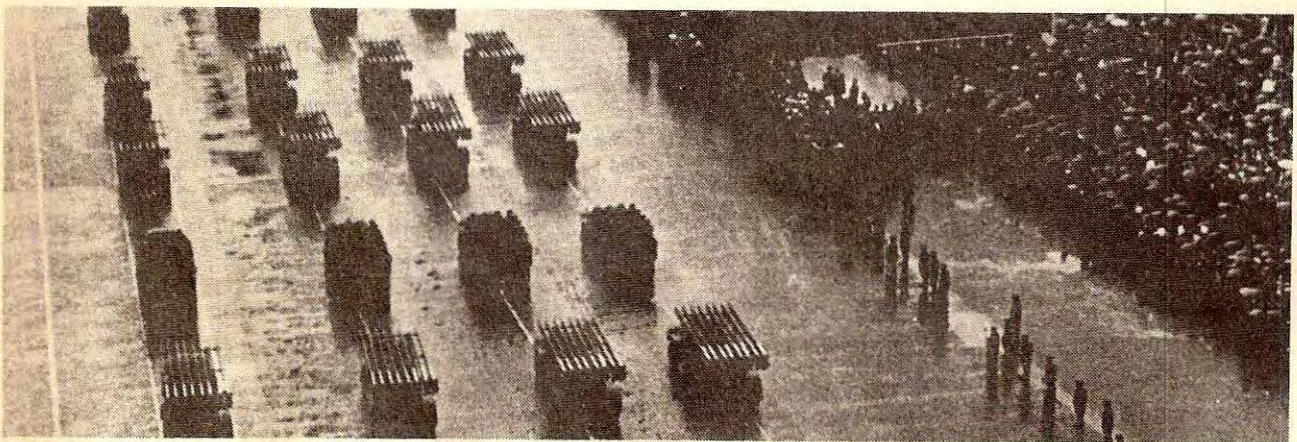
For det femte. Sosialimperialismens tropper vil ikke bare være tallmessig overlegne. De vil ha et overlegent teknisk utstyr. Elitetroppene dens vil også være trena til kamp under arktiske vilkår. Men som en aggresjonsarme vil den kjempe for urettferdige mål. Det vil gjøre

kampmoralen til styrkene lavere enn kampmoralen til geriljaen, som vil kjempe for ei rettferdig sak, være leda av en revolusjonær ideologi og kjempe i sitt eget land. For å utnytte denne forskjellen må frigjørings-troppene ha en høy fysisk standard. De må klare å marsjere i flere døgn i trekk under alle slags værforhold. De må være hurtige og utholdende. Dette er svært viktig for å vinne og beholde initiativet.

For det sjette. Moderne overvåkingsteknikk er et stort problem. Elingaard nevner dataregistrering, men vi kan også føye til satellitt-overvåking og infrarød fotografering.

Under siste krig hadde motstandsbevegelsen folk i folkeregisteret som kunne fjerne sporene etter en partisan ved å fjerne et hullkort. I dag finnes det hundretalls med magnetband i mange databanker som har samla et enormt antall opplysninger som en okkupant kan benytte seg av. Dette er avgjort et problem som frigjøringsstyrkene må finne løsninger på. Uansett må en regne med at fienden vil ha en detaljert datakunnskap, som en må ta i betraktning og lære å leve med. Det er først og fremst i de innledende fasene av folkekrigen at dette er et virkelig svært problem. Seinere vil krigens kaotiske forhold gjøre de gamle data-registrene vanskeligere å bruke.

Satelittovervåking er mer effektivt enn de fleste aner. På et satellittfoto kan overvåkerne registrere så små detaljer som en lastebil på en vei, og ned til ganske små, konsentrerte troppeforflytninger. Det betyr at det ikke skal være store geriljabaser, før f.eks sosialimperialismen er i stand til å peile dem inn via satellitt. Den sparsomme overflyginga over base- ne i den kinesiske folkekrigen er for ingenting å regne i forhold til dette. Men satellittovervå-

Et lite utsnitt av sosialimperialismens avanserte våpenarsenal. Til sjuende og sist vil det ikke være graden av avanserte våpen som avgjør en krig,

men spørsmålet om hvem som fører en rettferdig krig.

king har den svakheten at den ikke kan analysere motsigelser eller lese folks tanker. Det trengs fortsatt folk på stedet til å forstå den virkelige betydninga av det som satelitten fotograferer. Om en er bevisst på slik overvåking kan en også gjøre nødvendige tiltak, f.eks. kamuflasje av transport og baser, troppeforflytning spredt eller i mindre enheter, bevegelse gjennom uoversiktlig terreng osv. Alle de amerikanske satellittene kunne ikke vinne Vietnamkrigen og Sovjet vil heller ikke kunne vinne med slik teknologi.

Infrarød fotografering er et annet overvåkingsproblem. Med infrarøde fotos eller film, blir varmemønstre i terrenget registrert. Det gjør at en kan få et klart bilde på svarte natta ut fra den vekslende varmeutstrålinga fra forskjellige gjenstander. En person stikker seg klart ut, for ikke å snakke om en varmekilde, sjøl om den direkte lysstrålinga er kamuflert. I Norge er infrarødteknikken et større problem enn i Indo-Kina, fordi mulighetene for å grave djupe tunneler er mye mindre og fordi varmemotstanden mellom et menneske og et norsk vinterlandskap kan bli mer enn 70 grader. I Vietnam kjørte USA bombetokter der de bomba alt som var varmere enn terrenget forøvrig. Det gjør det viktig å være oppmerksomme på denne teknologien og utvikle metoder til å lure det infrarøde kameraet.

Dette er bare noen av de overvåkingsproblemene som en frigjøringsarme vil møte. De bør ikke undervurderes, fordi de er virkelig farlige på kort sikt. Samtidig gir de ingen grunn til frykt fordi massenes uendelige skaperkraft er i stand til å nøytralisere slike saker.

HVA MED MASSE-ØDELEGGELSESVÅPEN?

Et siste problem som opptar mange er de moderne masseødeleggelsesvåpnene, atomvåpen, kjemiske og bakteriologiske våpen. Dette er grusomme våpen som kan utrydde hundremillioner av mennesker, og en skal ikke kimse av dem. Imperialistene har kontroll over våpen som de skryter av kan utrydde alt menneskeliv på jorda. Mao Tsetung har sagt om disse våpnene at «også atombomba er en papirtiger». Med det mente han at sjøl atombomba ikke kan hindre imperialismen fra nedergang. Folket vil seire på tross av atombomba. Dette må være vår strategiske holdning til sli-

ke våpen. Imperialismen fører krig for å sikre seg råvarer, markeder, kontroll over arbeidskraft. Derfor må imperialistene ta sikte på at det skal være igjen mennesker å utbytte, være igjen fabrikker å ta over, osv. De går ikke av veien for å slakte timillioner av mennesker for at det grådige kapitalistiske systemet skal få mer profitt. Men de må likevel begrense seg. Typisk her er 2. verdenskrig. England var forsiktig med å bombe industriområder som det sjøl kunne få bruk for etter krigen. Dresden og Hiroshima ble utsletta, byer uten viktig industri. Men Ruhr og Japans nøkkelindustri ble mye mindre ramma. Atomvåpen, ikke bare taktiske, men også strategiske, vil sannsynligvis bli brukt. Den neste krigen blir mer barbarisk enn noen tidligere krig i menneskenes historie. Men slike våpen vil bli brukt som terror. Til sjuende og sist kan de ikke avgjøre krigen. Den avgjørende militære faktoren vil i denne krigen også være infanteriet. Det er fotsoldatene som effektivt kan besette et område, og derfor vil også fotsoldater kunne bekjempe slike okkupanter. De svære masseødeleggelsesvåpnene har også den haka at de rammer egne styrker i samme område. De vil derfor ikke kunne avgjøre nærkamp. Dette er også grunnen til at supermaktene i dag legger størst vekt på å utvikle konvensjonelle våpen og taktiske atomvåpen.

Det er lett å bli skremt av farene for bruken av atomvåpen i en ny verdenskrig. Men krigen oppstår på grunn av de lovmessige motsigelsene mellom imperialistene. Det hjelper ikke å lukke øynene. Det eneste som nytter er å se faren i øynene og forberede seg på å kjempe. Det er bare en slik kamp som en gang for alle kan begrave det barbariske imperialistiske systemet. Uansett hvilke farer og vansker vi står overfor veit vi at framtida er lys. Imperialismen er dømt til undergang.

HVA ER SOSIALIMPERIALISMENS SVAKHETER?

Vi har nevnt at sosialimperialismen vil ha problemer fordi den med objektiv nødvendighet kommer til å spre seg for mye. Men sosialimperialismens hovedsvakheter vil sjølsagt være at den kjemper en urettferdig og reaksjonær krig. Denne krigen vil møte økende motstand, ikke bare i de okkuperte landa, men også i Sovjet sjøl, for ikke å snakke om i Sovjets vasallstater.

Sovjets elitetropper er sikkert høyt politisk motivert for aggresjon. Der drives det en stram militaristisk kustus og hard indoktrinering av den russiske herrefolkideologien. Men kjøttvekta i sosialimperialismens arméer vil være folk fra de undertrykte nasjonalitetene i Sovjet og fra vasallstatene. Disse soldatene vil ikke ha høy kampmoral. De vil ha blanda følelser over å være kanonføde for sine undertrykkere. Misnøyen blant dem er alt i dag så stor at det har ført til mytterier bl.a. i Sovjetmarinen. Denne tendensen vil mangedobles under en krig, og den vil også vokse blant de russiske arbeiderne i aggresjonshæren etter hvert som de gjennomskuer falskheten i bresjnevistenes «sosialistiske» fraser. De vil bli fortalt at all motstand de møter er leda av CIA og av kapitalkreftene i vest. Når de så møter en revolusjonær arbeider- og bondegerilja, vil de få problemer med å godta den urettferdige krigen. Hvis kommunistene attpåtil evner å utnytte denne svakheten ved å drive propaganda til dem på deres eget språk, ved å vise hvordan Bresjnev & Co forfalsker marxismen-leninismen osv., vil imperialistarméens indre motsigelser slå ut i full blomst.

AVANSERT TEKNOLOGI KAN IKKE BESEIRE MASSENE

En annen svakhet for sosialimperialismen er at det norske folket på tross av femte og sjettekolonnister, vil være innbitte motstandere av okkupasjonen, og derfor være innstilt på en hard motstand. Sjøl om Sovjet de siste åra har utvida sin sosiale basis i Norge en del, så er den fortsatt ytterst sparsom. Dette må utnyttes til alt fra første øyeblikk å skape en skarp demarkasjonslinje mellom massene og okkupanten. Quislingene må isoleres til det ytterste og kombinasjonen av militær og sivil motstand må utvikles fra starten av.

Moderne våpenteknologi er avansert. Men den kan også være ytterst sårbar. Brecht har skrivi et dikt om dette, der han peker på hvordan alle masseødeleggelsesvåpnene har *en* feil: de trenger et menneske til å styre seg. Supermaktene er pinlig klar over denne svakheten, derfor har de utvikla såkalte «roboter», automatiske våpen, som fjernstyres eller trer i funksjon på spesielle signaler. Feilen med robotene er imidlertid at de ikke kan tenke. Derfor hendte det ofte i Vietnam at sinnrike amerikanske roboter utsletta amerikanske avdelinger på grunn av feilprogram-

mering eller smart geriljatakikk. Blant annet blei de datastyrte og svært avanserte amerikanske stubbombefly ikke så sjelden ofre for haglepatroner. Hvordan? Jo, haglepatroner med sølvpapir fikk radarsystemet til å gå i spinn og flyet til å gå i bakken. Denne typen sprekker i panseret må utnyttes til fulle, og Sovjet vil ha flere slike sprekker enn USA og ikke færre.

Sovjet har store motsigelser mellom sitt mest avanserte nivå og sitt mest tilbaketrukkende nivå. Deler av Sovjet-teknologien er virkelig klumpete og gammeldags. Dette er en av grunnene til at Sovjet importerer vestlig teknologi i stort tempo akkurat nå. På samme måten brukte Hitler-Tyskland f.eks. norsk delekspertise på områder der de sjøl lå langt tilbake. Sovjet gjør dette i stor stil, men fortsatt vil sosialimperialismen ha store svakheter på det tekniske området i en verdenskrig.

DE INDRE MOTSIGELSENE VIL KNEKKE SOSIALIMPERIALISMEN

De indre motsigelserne i Sovjet sjøl er en stor ressurs for frigjøringsstyrkene i f.eks. Norge. De arbeidende massene i Sovjet holdes nede av et steinhardt fascistisk diktatur, og de revolusjonære strømmingene vokser. Ved innledninga av en krig der Sovjet i den første fasen ser ut til å vinne alt, så vil denne reserven delvis bli nøytralisert. Men ettersom nederlagene begynner å melde seg, ettersom lagrene er oppbrukt og må erstattes av nye ved å tyne massene ytterligere, så vil denne faktoren øke. Særlig blant de undertrykte nasjonene i Sovjet, vil tendensen til opprør og sabotasje øke. Alle muligheter til å oppmuntre denne tendensen må sjølsagt utnyttes. Om Sovjet får revolusjoner og folkekriger i sitt eget bakland, vil Bresjnevs «tusenårsrike» virkelig gå mot en rask slutt. Som et kapitalistisk land har Sovjet også økonomiske kriser, ei permanent jordbrukskrise osv. å stri med. Til sammen betyr alt dette at Sovjet bak sin panserkledde og truende facade er en koloss på leirføtter, slik alle imperialister er. Sosialimperialismen er derfor dømt til nederlag, jo mer aggressiv den er, jo før vil nederlaget komme.

HVORDAN REISE MOTSTANDSKAMPEN?

La oss gå ut fra at Norge blir invadert av en hundretusen mann sterk sosialimperialistisk

armé. Hvilke muligheter er det for å føre kamp? Erfaringene fra 1940 lærer oss at det er liten grunn til å ha illusjoner om det borgerlige «forsvarets» evne og vilje til å forsvare norsk sjølråderett. Hvordan vil det stille seg i en ny krig?

Det finnes to muligheter: Enten kapitulere det borgerlige «forsvaret», eller så fører det krig mot okkupanten. Hva er å foretrekke? Det er sjølsagt å foretrekke at det borgerlige forsvaret fører en mest mulig resolutt og mest mulig effektiv krig mot okkupasjonen. Derfor må kommunister uten å nøle gå inn for øyeblikkelig militær kamp fra disse styrkenes side. Alle forsøk på å trenere mobiliseringa eller unnlate å engasjere styrkene i kamp må bekjempes. Om det lykkes å hindre øyeblikkelig kapitulasjon vil sosialimperialismens framrykking bli bremsa. Folket vil lære militær motstand og seinere forsøk på å lage ulike former for «administrasjonsråd» e. l. vil bli uhyre vanskelig. Dersom det borgerlige «forsvaret» kapitulere øyeblikkelig vil sosialimperialismen lettere kunne isolere de små kjempende frivillige gruppene og skape en råttne atmosfære av «ro og samarbeid».

Borgerskapets hjerte er i dag hos USA-imperialismen. Her ser vi forsvarsminister Rolf Hansen og tidligere CIA-sjef William Colby ved en minnehøytidelighet ved Snåsavatn.

BORGERSKAPET STOLER PÅ NATO

Borgerskapet vil sette sin lit til en NATO-invasjon. Det betyr at de vil gjøre landet til

slagmark mellom to supermaktsarméer. Dette forsvarer de ved å hevde at bare USA kan hindre at Sovjet okkuperer Norge. Men er ikke også en USA-invasjon en okkupasjon? Vil USA-styrkene trekke seg tilbake før de har sikra ei politisk makt i Norge som de kan godta? Er det noen grunn til å tru at USA ikke vil bruke en invasjon til å likvidere sine politiske motstandere i Norge? Vi må jo ikke glemme at NATO flere ganger har gjennomført øvelser som har utpekt «arbeidere i Odda og Trondheim», «studenter» og «maoister» til fienden. Dette er en del av USAs krigsforberedelser. Viser ikke det at det å godta en USA-invasjon som «forsvar» mot Sovjet er det samme som å godta slavebinding og undertrykking?

Militært sett er også borgerskapets planer tvilsomme. Ifølge dem skal Sør-Norge «forsvares» av tyske NATO-styrker. Dette skal altså skje i en situasjon der en antar at Sovjet ruller inn i Vest-Tyskland og strømmer ut gjennom Skagerak og Kattegat! USA på sin side skal altså «redde» oss gjennom ei luftbru over Atlanteren og konvoier med tungt utstyr. Reint bortsett fra at disse styrkene vil møte Sovjet-marinen langt ute i Atlanterhavet, så vil de dersom de kommer til land være ytterst sårbare, og det vil komme forholdsvis små styrker av gangen. USA vil også ha enorme problemer med å føre fram forsyninger til disse styrkene, mens Sovjet vil ha korte forsyningslinjer og store troppestyrker i nærheten. Fra militær synsvinkel er det derfor høyst sannsynlig at Sovjet i første omgang vil lykkes i å okkupere Norge fullstendig. Dette har også NATO-generalene innsett. Derfor har de begynt å trene på bruk av taktiske atombomber mot mål i Norge. Dette skjedde under Teamwork-øvelsen i 76, da de slapp en tenkt atombombe mot tenkte sovjetiske styrker i Trøndelag. Ei slik krigføring vil sjølsagt føre til store ødeleggelser og tap for befolkninga i Norge. Det er sannelig litt av et «forsvar» NATO har å tilby oss.

BORGERSKAPET KAN IKKE FORSVARE SJØLRÅDERETTEN

Det borgerlige militærapparatet sjøl vil på ingen måte være i stand til å hindre en full okkupasjon av Norge. Det kommer av at den er en borgerlig undertrykkerarmé, som ikke bygger på et væpna folk eller bevegelig krigføring. Den bygger tvert om på stillingskrig, og

vil derfor lett bli knust av en invasjonstyrke som er overlegen i antall og ildkraft.

Men om de borgerlige norske styrkene kjemper mot en sosialimperialistisk invasjon og bruker hele arsenalet sitt til denne kampen, så vil det være en rettferdig krig mot en urettferdig krig. Med en slik motstand fra første øyeblikk vil det også bli udelt mye lettere for frivillige geriljastyrker å utrette en hel del mot okkupasjonsstyrkene.

Den borgerlige hæren forbereder seg på en statisk stillingskrig med klart avgrensede fronter. Dens planer for forsvar i en slik situasjon er i dag prinsipielt helt identisk med teorien om «planmessig tilbaketrekning» fra 1940, som bare kunne ha én slutt: det totale sammenbruddet. I 1940 blei denne sjølmordsstrategien og taktikken som fulgte av den blanda opp med et utall forræderier og kapitulasjoner fra offiserenes side.

Det sier mye om det borgerlige militærapparatet i dag at til og med en kritikk av de taktiske og strategiske feila fra 1940 er blitt undertrykt på det skarpeste. Årsaka er at borgerskapet og militærledelsen spesielt er redde for at en avsløring av de militære skandalene og forræderiene i 1940 vil føre til en bølge av mistillit mot offiserene i alminnelighet. Og sikkert med rette.

Et eksempel på dette er hemmeligholdinga av de rapportene som blei utarbeida av den såkalte «Militære undersøkelseskommisjonen av 1946». Denne kommisjonen blei oppnevnt for «undersøkelse av de militære myndigheters forhold før og under krigen i 1940» ved Kgl. res. den 25. januar 1946, og avga sin siste innstilling til kongen i 1950. Kommisjonen tok for seg kampene i hele sin bredde og vurderte spesielt de høyeste offiserenes rolle. Kommisjonen innstilte på at 30 offiserer blei stilt for krigsrett, mens et stort antall blei utsatt for kritikk og løst fra sine stillinger «i det stille» i åra som fulgte. Av 14 000 offiserer som blei undersøkt blei ca. 1000 «ikke godkjent», derav ca. 100 for «passivitet» i 1940.

Til dags dato har kommisjonens materiale vært strengt hemmeligholdt for å hindre at det skal reise seg alminnelig mistillit til offiserene. I sin innstilling til kongen uttalte flertallet i kommisjonen bl. a.:

«En offentliggjørelse kunne imidlertid (også) virke skadelig for forsvaret, idet en rekke personer som innehar viktige stillinger, er trukket fram. Ikke minst vil alle de tilfeller hvor Kommisjonen har ment å ville innskrenke seg til kritikk, kunne virke uheldig, om en

skulle få et nytt offentlig oppgjør om sakene.

For vurderingen av felttoget i 1940 som helhet kan det være riktig at Kommisjonens rapport kunne virke som et korrektiv overfor den forherligelse av vår innsats som en av og til ser tendenser til. Men selv om Kommisjonens undersøkelser vil gi krigshistorikeren et godt materiale, så er ikke rapporten en krigshistorisk framstilling. Kommisjonens oppgave har vært å trekke fram skjevhetene, og det måtte da bli de forhold som gav grunn til rettsforfølging eller kritikk som tar den bredeste plass i framstillingen. Hvis offentligheten skulle få det inntrykk at rapporten er krigshistorie, ville dette etter vår oppfatning bety en fare, som også kunne betegne en svekkelse av vårt forsvar og vanskeliggjøre offiserenes stilling.

Kommisjonen kan derfor ikke tilrå en offentliggjørelse av rapporten.»

Stort klarere kan det ikke sies. Og mer kan vi heller ikke vente, når vi er klar over at kommisjonen var sammensatt av bl. a. folk som sjøl stod med begge beina midt oppe i svært tvilsomme affærer. Dette gjaldt f. eks. oberst Schiøtz, som som generalstabsoffiser i 1940 var med på å anbefale regjeringa å kapitulere for tyskerne den 10. april på Rena.

En hører ofte i norske militære kretser at «militære alltid planlegger den forrige krigen om igjen», og i det er det ment å legge en slags sjølironi over manglende evne til å analysere den *neste* krigen. Om den norske militærledelsen i dag er det nærmere sannheten å hevde at den planlegger som om den forrige krigen overhodet ikke fant sted. Det er dermed liten grunn til å ha større forhåpninger om det borgerlige militærapparatet i en ny krig enn det var i 1940.

Så mye om dette. Vi regner ikke med at det imperialistiske borgerskapet vil eller kan forsvare den nasjonale sjølråderetten. Derfor må vi basere oss på at det er mulig å bygge opp en frigjøringsarmé uavhengig av den borgerlige arméen.

DET MÅ DANNES EN FOLKEHÆR

En slik armé kan ikke bygge på at store deler av den borgerlige hæren går over til geriljakrig. Den må bygge på massene av arbeidere, småbrukere, fiskere og arbeidende intellektuelle og ungdom. Den vil sikkert få tilskudd i form av demobiliserte soldater, når

den borgerlige motstanden bryter sammen, men dette kan ikke være hovedkilden.

En slik armé vil derfor fra starten ikke engang kunne kalles en armé. Den vil bestå av smågrupper, tildels uten noen som helst forbindelse seg imellom. Disse gruppene vil være dårlig utstyrt og de vil mangle militære kunnskaper.

Hovedmetoden for disse styrkene må være Maos prinsipp med «å lære å føre krig gjennom å føre krig.» Dette betyr imidlertid ikke at disse styrkene ikke kan utrette noe. De er tvert om svært viktige militært, for ikke å snakke om politisk.

Små, væpna grupper kan nemlig påføre en kjempemessig invasjonstyrke en del tap. Uansett hvor stor en armé er, er den nemlig nødt til å dele seg opp i små grupper og lag, blant annet under razziaer. Geriljastyrkene må utnytte dette maksimalt til å konsentrere relativt overlegne styrker og utslette slike små fiendeavdelinger. Ikke minst moralsk vil dette ha enorm betydning, for det viser folket at det er mulig å slåss og å vinne seier. Følbar sabotasje må også være en viktig form for øyeblikkelig motstand.

Denne typen aksjoner må sjølsagt følges opp med illegale flygeblad som bringer nyhetene ut til massene og oppmuntrer dem til å

følge eksemplet. Seinere i motstandskampen vil heltemotet og besluttsomheten hos disse første partisangruppene bli en stadig kilde til inspirasjon og ei kraftig legitimering av den væpna frigjøringskampens vei. Mot den borgerlige kapitulasjonismen og forræderiet vil slike eksempler vise hvem det er som virkelig representerer det arbeidende folkets og nasjonens framtid.

Når Mao Tsetung analyserer forutsetningene for de frigjorte områdene i Kina, legger han vekt på de kaotiske forholda i herskerklassen og Kinas vidstrakthet. Han peker også på hvordan frigjøringskrigen på et seinere stadium vil kunne skape frigjorte områder på grunnlag av egen styrke og nære kontakter med massene. Dette har vi sett eksempler på i små land som Kampuchea.

DET MÅ SKAPES BASEOMRÅDER

Vi må ikke regne med at det vil kunne eksistere frigjorte områder i Norge fra innledninga av en nasjonal-revolusjonær frigjøringskrig. Men dette utelukker slett ikke muligheten for å skape baseområder. Baseområder er områder der frigjøringsstyrkene har de-

Særegenhetene ved den norske naturen, mye fjell og store skogområder, må utnyttes som en posi-

tiv faktor i en folkekrig.

poter, gjemmesteder, hemmelige leire osv. En base behøver ikke å være noe statisk. Den må tvert om stadig flyttes. På grunn av at de er små, må frigjøringsstyrkene ikke innlate seg på et skyttergravsforsvar av slike baser. KKP oppga til og med frigjorte områder, for å vinne taktisk manøvreringsfrihet og seinere styrkeoverlegenhet.

DEN NORSKE NATUREN MÅ UTNYTTES

Forsyningsproblemet må også vies stor oppmerksomhet. Sannsynligheten taler for at mangel på våpen ikke vil være den aller største bøygen for frigjøringsstyrkene i krigens første måneder. Problemene med å skaffe tilstrekkelig mat, klær, støvler, soveposer, medisiner osv. vil antakelig være atskillig større. For å bli i stand til å reise en folkelig motstand med en gang er det viktig å oppdra arbeiderklassen og de revolusjonære til å være kjent med slikt utstyr og også å ha slikt utstyr tilgjengelig. Det nytter ikke å møte opp i Vassfaret med dress, svarte sko og koffert, når det først braker løs.

Et nøkkelord for en frigjøringsbevegelse er initiativ. Geriljaen må kompensere for sitt lave antall og sine små ressurser med å være bevegelig og ha initiativet. Den må aldri gå inn i kamper som den ikke kan vinne. Den må i størst mulig utstrekning velge tid og sted for kampen sjøl. Den må stadig være i kamp, og bare ha korte perioder for rekreasjon. Derfor skal ikke målet for de små, væpna gruppene være å dra lengst mulig vekk fra de store befolkningskonsentrasjonene. De skal ikke flykte lengst mulig inn på vidda, men ta sikte på stadig å være i nærheten av fienden. De store, øde områdene kan brukes til opplæring og til midlertidig tilbaketrekking. Frigjøringsstyrkene har sin styrke i en nærmest mulig kontakt med folket, og derfor er det nødvendig for dem å være f. eks. i de tett befolka Østlandsområdene, sjøl om fienden antakelig også vil være sterkest der.

Ved å utnytte den norske naturen maksimalt kan vi redusere effekten av supermaktas militære overlegenhet. Norge er rikt på myrer og vann. Sjøl i amfibietanksens tidsalder er dette godt geriljaterreng. Mye av Norge står på høykant. Her blir hurtiggående fly og tungt maskineri lite effektivt. I en trang vestlandsdal kan du skyte *ned* på et helikopter om du er heldig. Mange av våre daler, der fjellside-

går rett opp fra en smal vei og et fossende stryk, er som skapt for panserfeller. Mørketida gir sine naturlige fordeler og snømengdene i store deler av landet gir sine.

De lyse sommermånedene som en ellers setter så stor pris på byr på store vanskeligheter, mens oktobertåka, som en ellers er lite glad i, gir gode muligheter.

De ulike landsdelene har sine fordeler og ulemper. Ifølge de borgerlige lærebøkene er Nord-Norge rikt på gjemmesteder, men fattig på forsyninger. Det første stemmer, men det siste er ikke ubetinga riktig. Nord-Norge er rikt på fisk, vilt og drikkevann. Nord-norske partisaner under krigen la i vei med en tørrfisk og ei rifle over skulderen og var fullstendig overlegne i bevegelighet i forhold til nazistyrkene. Samene har god kjennskap til hvordan en overlever under streng kulde og uten andre forsyninger enn dem en skaffer sjøl. Tilsvarende kunnskapsriksom finnes også i det arbeidende folket i Norge, og den gjelder det å tilegne seg for å vinne initiativet.

HVA MED FORHOLDET MELLOM BY OG LAND?

Mao Tsetung har i en artikkel sammenlikna vilkåra for revolusjonen i Kina og i de utvikla industrilanda, og pekt på at mens revolusjonen i Kina gikk fra landsbygda og inn i byene, må det i de utvikla industrilanda være omvendt.

Her tar han utgangspunkt i at i land av vår type vil arbeiderklassen i byene ikke bare være fortroppen, men også hovedtyngden i den revolusjonære fronten. I Norge bor flertallet av folket i byer og tettbygde strøk, nemlig 2,5 millioner, og 1,7 millioner bor i byer med over 10 000 innbyggere. I Kina bodde over 90 % på landsbygda, og arbeiderklassen var bare noen få millioner av Kinas hundrevis av millioner mennesker. Dette betyr at byene er langt mer avgjørende for utviklinga av revolusjonen i Norge enn de var i Kina. Også i en anti-imperialistisk frigjøringskrig vil byene få en viktig rolle. Men betyr Maos tese at hovedområdet for den væpna kampen, hovedbasene til frigjøringsstyrkene, kommer til å være byene? Det ville være galt å oppfatte Mao slik. I et land som Norge vil landsbygda gi mye større muligheter for dekning og manøvre. Alle byene i Norge er omgitt av svære landområder, slik at til og med sambandet mellom kampen i de ulike byene er svært avhengig av kampen

på landsbygda. Derfor vil det arbeidende folket i Norge få stor nytte av de utallige erfaringene fra folkekrig på landsbygda, f. eks. i den tredje verden. Men i tillegg blir det nødvendig å utvikle en militær taktikk og strategi for kampen i byene. Her har vi mye mindre å bygge på, og det som har vært av «bygerilja» inneholder ytterst blanda erfaringer, så de erfaringene som er må studeres svært kritisk. I dette materialet finnes det viktige lærdommer, også fra den siste krigen i Norge da det blei ført en del militær og halvmilitær kamp i byene. Å føre en langvarig krig ut fra byene må vi gå ut fra er umulig. Landsbygda gir fortsatt de største mulighetene for dekning og manøvre.

SIVIL MOTSTAND

Parallelt med den militære kampen må det utvikles en sivil motstand. Det må skapes ei illegal presse, et apparat for spredning av propaganda. Et informasjonsapparat må skaffe de nødvendige opplysningene som den militære motstanden trenger, osv.

Den sivile motstanden må omfatte streiker, demonstrasjoner, ulydighetskampanjer osv. som kan aktivisere de breie massene av folket til kamp mot okkupasjonen. Ingen steder skal imperialismen finne ro og fred. Til og med innafor sine egne festningsmurer skal han få problemer. Hensikten med den sivile motstanden er sjølsagt å tjene den militære motstanden, for til sjuende og sist vil spørsmålet bli avgjort med våpen. Under forrige krig prøvde borgerskapet å skape en uoverstigelig barriere mellom den sivile og den militære motstanden. Den sivile motstanden blei satt opp mot aktiv militær motstand som et alternativ. Dette er ytterst reaksjonært. Men når den sivile motstanden blir ei utfylling av og en støtte til den militære kampen, da får den stor betydning. Dette betyr at en må forberede seg på å føre begge disse formene for kamp og gjøre en analyse på forhånd også av de problemene som finnes i det sivile motstandsarbeidet.

Blant annet vil dette arbeidet ha stor betydning for forsyningstjenesten. Det vil også ha betydning for å motarbeide kapitulasjonisme og defaitisme i massene.

Under forrige krig prøvde borgerskapet å hindre militær motstand ved å spre frykten for represalier. Men det arbeidende folket må læres opp til at en ikke må la seg kue av represalier. Valget står mellom et ynkelig liv under

okkupanthæl eller en væpna frigjøringskamp med de ofrene den krever. Supermaktsterror må møtes med enda mer forbitra motstand, og denne motstanden må mobilisere de aller breieste laga av folket, ja etterhvert må den omfatte millioner av folk i dette landet. Okkupasjonen og de reaksjonære må bokstavelig talt drukne i et hav av folkekrig.

MAO TSETUNG:

De prinsippene som ligger til grunn for våre operasjoner er:

1. Å angripe spredte, isolerte fiendestyrker først, og ikke før i annen omgang konsentrerte, sterke fiendestyrker.

2. Å erobre små og mellomstore byer og store områder på landsbygda først, å utsette erobringen av større byer til annen runde.

3. Vårt viktigste mål er ikke å holde på eller erobre en by eller et sted, men å gjøre det av med fiendens effektive styrke. Det å holde på og innta en by eller et sted er et resultat av at fiendens effektive kampkraft er knust, og ofte er det slik at en by eller et sted bare kan holdes eller erobres for godt etter at det har skiftet hender flere ganger.

4. I ethvert slag må vi konsentrere en absolutt overlegen styrke (to, tre, fire og av og til fem eller seks ganger fiendens styrke), og fiendens styrke må omringes fullstendig; vi må legge vinn på å gjøre det grundig av med dem og ikke la noen slippe ut av nettet. Under spesielle omstendigheter må vi påføre fienden knusende slag, det vil si konsentrere all vår styrke til et frontalangrep og også føre angrep mot den ene eller begge av fiendens flanker, med henblikk på å gjøre det av med en del og å slå den andre delen på flukt, slik at vår armé raskt kan forflytte styrkene for å knuse andre fiendestyrker. Vi må søke å unngå seigslitne trefninger der vi taper mer enn vi vinner eller bare blir stående likt med fienden. Enda vi på dette viset er underlegne som helhet (når det gjelder antall), er vi absolutt overlegne partielt og i hvert spesifikt felttog, og dette sikrer oss seieren i felttoget. Etter som tiden går, vil vi bli overlegne også som helhet og definitivt gjøre det av med fienden som helhet.

5. Intet slag må utkjempe uforberedt, vi må ikke innlate oss i noen trefning vi ikke er sikre på å vinne. Vi må gjøre alt for å være vel forberedt til ethvert slag og sikre seieren under de vilkår som rår i forholdet mellom fienden og oss selv.

6. Vi må la vår kampstil få utfolde seg for fullt — mot under trefning, ingen frykt for ofre, ingen frykt for å bli uttrøttet, og sammenhengende kamp (det vil si utkjempe en rekke trefninger på kort tid uten pause).

7. Å legge vinn på å gjøre det av med fienden når han er i bevegelse. Samtidig ikke forsømme taktikken med angrep på faste stillinger og å erobre punkter og byer der fienden ligger befestet.

8. Når det gjelder angrep på byer, tar vi besluttsomt alle fiendtlige befestede punkter og byer som er dårlig forsvart. Når tiden er inne, må vi passe på å erobre alle fiendens befestede punkter og byer som forsvares av styrker med moderat kampkraft, dersom omstendighetene tillater det. Hva angår dem av fiendens befestede punkter og byer som er sterkt forsvart, må vi vente til betingelsene er modne, og så innta dem.

9. Å supplere vår styrke med alle våpen og mesteparten av det mannskap vi erobrer fra fienden. Hovedressursene for vår armé både

når det gjelder mannskap og materiell er selve frontene.

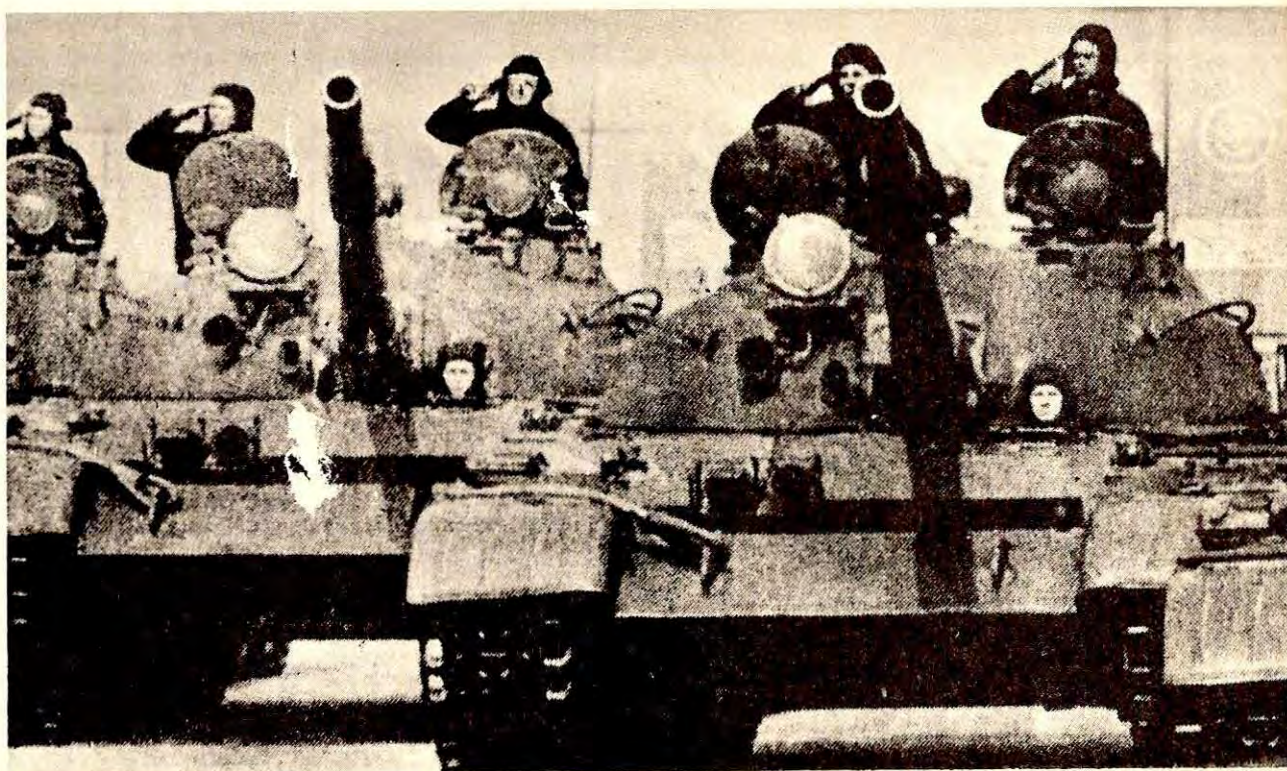
10. Å utnytte pausene mellom felttogene godt til hvile, trening og konsolidering av troppene. Perioder med hvile, trening og konsolidering bør i alminnelighet ikke vare lenge, og så vidt mulig bør ikke fienden få noe pusterom.

Dette er de hovedmetodene Folkets Frigjøringshær har nyttet når den har tilføyd Chiang Kai-shek nederlag. De er resultatet av den lange herdningsprosessen Folkets Frigjøringshær har gjennomgått under mange år med kamp mot hjemlige og utenlandske fiender, og de er fullstendig i pakt med situasjonen som den nå er ... Vår strategi og taktikk er basert på en folkekrig — ingen hær som retter seg mot folket kan anvende vår strategi og taktikk.

«Den nåværende situasjon og våre oppgaver»
(25. desember 1947) Sitatboka side 130.

KAPITTEL 3

DEN SOVJETISKE HÆREN — ORGANISASJON OG VÅPEN

Stridsvogner og pansrede personell- og kampkjøretøyer i enorme mengder er et av de viktigste særtrekkene ved de store imperialisthærene i vår tid. Særskilt gjelder dette arméen til det sosial-imperialistiske Sovjet.

Uten å gå nærmere inn på utviklinga av mekanisert krigføring, kan vi slå fast at stridsvogner og andre pansrede beltekjøretøyer ved siden av atomvåpen er blitt det viktigste middelet til å øke de offensive kapasitetene til moderne imperialisthærer. Dette gjennom egenskapene stor mobilitet, ildkraft og en viss panserbeskyttelse.

Regjeringa i et imperialistisk land representerer borgerskapets diktatur over det arbeidende folket. Borgerskapet vil hele tida frykte at en imperialistisk røverkrig blir vendt til en nasjonal frigjøringskrig og en kamp for sosialismen. Derfor vil borgerskapet så langt som mulig strebe etter å kjempe strategiske avgjørende slag allerede i krigens første dager og uker, hvor utgangen vil bli seier eller kapitulasjon.

Følgelig vil militærapparatet være bygd opp

med dette for øye — taktikken og våpna vil samsvare med strategien. Sett med en sovjetisk, amerikansk eller for den saks skyld en norsk generals øyne går utviklinga i riktig retning når han får tilført så store mengder offensive våpen at han kan satse alt på ett kort og vinne. Dette enten han er i en angreps- eller «forsvars»situasjon.

I mindre imperialistiske land som Norge gjelder en spesiell variant av denne tankegangen. Målet er å få inn så store NATO-styrker og så store mengder våpen at en sovjetisk invasjon umiddelbart vil bli slått tilbake, hvis dette ikke lykkes er eneste muligheten kapitulasjon.

En folkehær vil selvfølgelig ha et innslag av stridsvognsavdelinger og mekanisert infanteri — og i en fase med en strategisk offensiv et temmelig stort innslag av slike avdelinger. Men disse avdelingene vil aldri kunne utgjøre hovedelementene i en folkehær — nettopp fordi en folkehær bygger på mobilisering av folkemassene i kampen mot en imperialistisk inntrenger. En folke-

hær kan ikke gjøre seg avhengig av våpen som er lite egnet til «langvarig krig» i folkekrigens betydning.

Hvordan skulle f.eks. en norsk stridsvognsavdeling «svømme som fisken i vannet» i områder som er okkupert av fienden? Hvor skulle en panserbataljon få de tusenvis av liter med drivstoff fra som det kreves for å holde den i gang — i en situasjon med blokade av de viktigste forsyningslinjene?

DET MOTORISERTE GEVÆRLAGET

Infanteriet (soldater som slåss med håndvåpen som hovedvåpen) er det viktigste elementet i alle hærer. Det er disse soldatene som til syvende og sist skal møte fienden ansikt til ansikt, andre enheter i hæren vil som oftest spille en støtterolle i forhold til infanteriet.

Det sovjetiske infanteriet er *motorisert*, det vil si at hver enkelt soldat er knyttet til et bestemt *pansret kjøretøy*. I vestlige land kalles tilsvarende infanteriavdelinger for *mekaniserte*.

Dersom soldatene bruker kjøretøyet hovedsakelig for transport fram til kampsonen, kalles det et *pansret personellkjøretøy (PPK)*. Et slikt kjøretøy er den amerikanske M—113 som bl.a. brukes i den norske hæren.

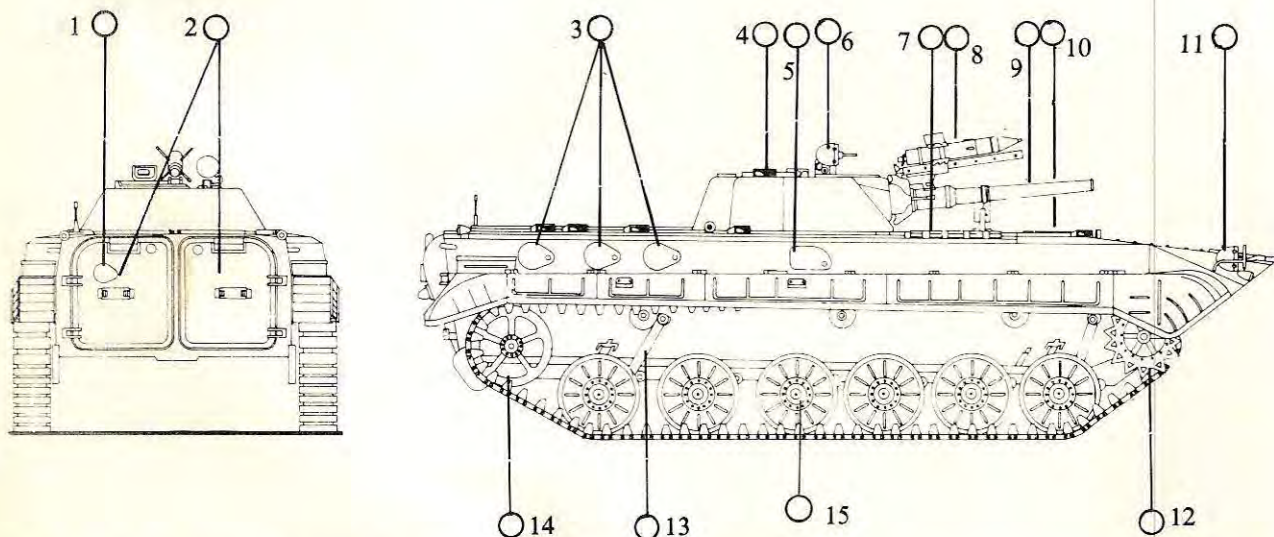
Dersom soldatene har muligheter for å oppholde seg inne i kjøretøyet under selve angrepet og kjempe derfra, kalles det et *pansret kampkjøretøy (PKK)*. Et eksempel her er den sovjetiske BMP—1.

Tre viktige ting blir oppnådd ved å mekanisere (eller på sovjetisk: motorisere) en avdeling.

— For det første blir infanteriet mer mobilt (dersom terrenget ligger til rette for det). Dette betyr at soldatene i stedet for å marsjere fram til kampområdet, kan kjøre dit 10 ganger raskere og være uthvilte til selve kampen. Det er mulig med raske forflytninger for å sette inn overraskende angrep, og det er mulig å utnytte et gjennombrudd i ei forsvarslinje til hurtig å trenge videre inn bak motstanderens linjer. For å kunne bruke kjøretøyet utenfor vei, er PPK'er og PKK'er som regel utstyrt med belter, enkelte typer har imidlertid også store, traktorliknende hjul.

— For det andre får infanteriet med seg støttevåpen som er montert på kjøretøyet. Dette kan være en mitraljøs, en automatkanon, styrte panservernraketter eller en kombinasjon av disse. Støttevåpenet tar seg at «harde» mål, som f.eks. godt forberedte maskingeværstillinger eller stridsvogner.

— For det tredje får soldatene en viss beskyttelse mot fiendtlig ild (geværild og granat-

Pansret kampkjøretøy BMP—1.

1) Skyteskår for AKM. 2) Doble bakdører med 300 liters reservetank. 3) Skyteskår for AKM. 4) Skytterens plass. 5) Skyteskår for maskingevær RPK. 6) Skytelyskaster. 7) Vognkommandørens plass. 8) Panservernrakett «SAGGER». 9) 73 mm kanon. 10) Vognførers plass. 11) Kjørelyskaster.

12) Drivhjul. 13) Støtdemper. 14) Spennhjul. 15) Løpehjul. Vekta er 12,5 tonn og største hastighet 55 km/t. Rekkevidde på vei er 320 km. Vogna er amfibisk, dvs. at den kan svømme, men bare i rolig vann. Maksimum pansertjukkelse er stålpanser 14 mm. BMP—1 har filtreringsanordninger som rensar lufta som suges inn, for radioaktivt nedfall og gass.

BMP—1 med åpne bakkdører. Legg merke til tykkelsen på dørene. Dette skyldes de to reservetankene som hver er på 150 liter.

splinter), enkelte vogner er også utstyrt med filteringsanordninger som rensar lufta som tas inn i vogna for stridsgasser og radioaktivt nedfall.

Et pansret personellkjøretøy skiller seg fra et pansret kampkjøretøy hovedsakelig ved at kampkjøretøyet er kraftigere utstyrt med støttevåpen og at det har skyteskår. På den måten kan soldatene bekjempe mål utenfor vogna og samtidig være beskyttet mot ild fra fienden.

PPK'er og PKK'er har imidlertid sine klare begrensninger. Mobiliteten er begrenset av naturlige hindringer som kløfter, tett skog, steiner, blaute myrer osv. Grensene for hvilke naturlige hindringer en BMP—1 kan forsere, er gitt i kapitlet om panserbekjempelse. — Men de tekniske grensene er en ting, hvor det er *taktisk forsvarlig* å bruke vogna er en annen sak. Dette skal vi behandle seinere.

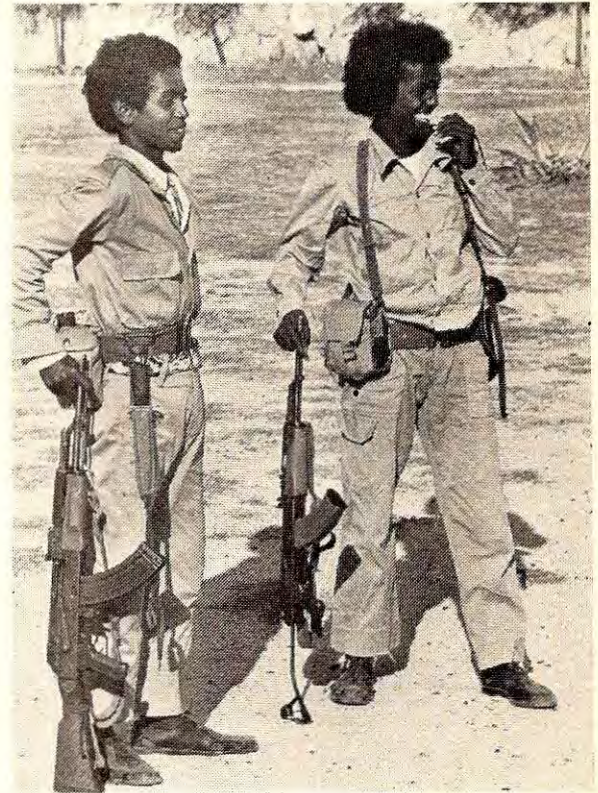
Et sovjetisk motrisert geværslag er bygd opp rundt en BMP—1 og består av 11 mann. (Det finnes også andre typer PPK'er og PKK'er, men vi skal ikke gå nærmere inn på dem her.) Mannskapet utgjør 3 mann, vognkommandør, skytter og vognfører. Vognkommandøren har befalet over vogna og soldatene som er tilknyttet den, han er *lagfører*. Skytteren betjener våpna som er fast montert på kjøretøyet, vognføreren kjører vogna og har ansvaret for mesteparten av det tekniske vedlikeholdet. BMP—1 rommer i tillegg til mannskapet 8 soldater. Disse er utstyrt med automatgevær, panservernrakettkaster og maskingevær. Vogna har radioforbindelse til de andre vognene i kompaniet og når soldatene befinner seg utenfor kjøretøyet, har disse radioforbindelse med mannskapet.

Hovedvåpnet til soldatene i den sovjetiske hæren er automatgeværet AKM. Dette er en videreutvikling av den verdenskjente AK—47. De viktigste data for AKM: Kaliber 7,62 × 39. Vekt (fulladet) 4,0 kg, magasin 30 patroner og maksimal effektiv skuddvidde 300 meter. AKM er en-

kel og billig å produsere, men mindre robust enn sin forgjenger AK—47. Det sovjetiske geværet er mer treffsikkert under skyting på automatild enn f.eks. det norske armegeværet AG—3. AKM/AK—47 er bedre enn de fleste våpen i sin klasse.

Lagets maskingevær er det lette RPK. RPK er en AKM med et noe lengre løp, og har en «to-fot» montert foran som støtte.

Lagets kortholdspanservern er rakettkasteren RPG—7, som laget har to av.

AKM (til venstre) og AKM med sammenleggbar kolbe. Her i henda til eritreiske frigjørings soldater.

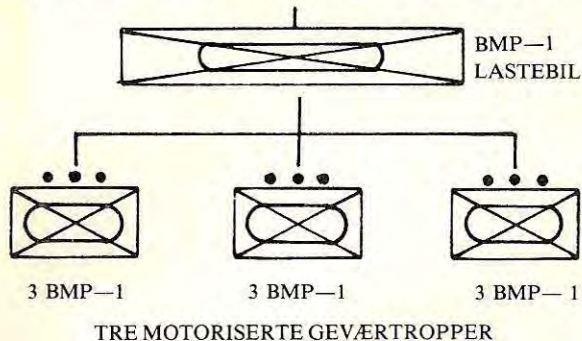
DET MOTORISERTE GEVÆR-KOMPANIET

Tre motoriserte geværslag (3 BMP—1) er organisert i en motorisert geværtropp. En av vognkommandørene er troppssjef. En soldat i hver tropp er spesialutdannet skarpskytter og er oppsatt med Dragunov skarpskyttergevær.

Tre geværtropper er organisert i et motorisert geværkompani. I tillegg til de tre geværtroppene disponerer kompanisjefen en BMP—1 som kommando- og stabskjøretøy og en lastebil for transport av forsyninger. Kompanisjefen disponerer også tre bærbare SA—7 bakke-mot-fly raketter. Kommandokjøretøyet har radio som setter det i forbindelse med høyere enheter.

Kompanistaben består foruten kompanisjefen av nestkommanderende, teknisk befal, eldste underbefal, 2 sanitetsmenn, 2 sambandsmenn og vognførere.

MOTORISERT GEVÆRKOMPANI 112 MANN

Et sovjetisk motorisert geværlag (BMP-1) under framrykking. Lagets panservernrakettkaster — RPG-7 — er godt synlig. Soldaten bortenfor er utstyrt med maskingeværet RPK.

Den bærbare panservernrakettkaster RPG-7 er det viktigste kortholdspanservernet de sovjetiske styrkene er utstyrt med, to i hvert lag. Vekta er 9 kg, effektiv skuddvidde er 300 m. Den kan trenge gjennom opptil 320 mm panser. Det er et glimrende våpen som er mer anvendelig enn tilsvarende vestlige rakettkaster.

Kompaniets luftvern, den bærbare bakke—luft-raketten SA-7. Kan bekjempe fly opp til 2 000 meters høyde.

STRIDSGOGER

En stridsvogn er et beltedrevet, tungt pansret kjøretøy med en stridsvognskanon.

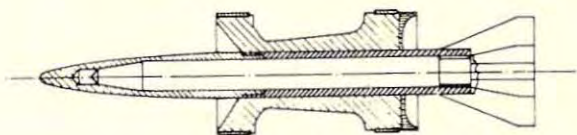
Stridsvognas fremste oppgave er å bekjempe de fiendtlige stridsvogner. Dernest å angripe andre «harde» mål som PKK'er, sterkt befestede infanteristillinger o.l.

Stridsvognene kan operere selvstendig i større eller mindre antall, eller de kan bli underlagt infanterienheter.

Det sosialistiske Sovjet utviklet i løpet av den andre verdenskrigen datidas beste stridsvogn,

T-34. Denne ble videreutviklet etter krigen via T-54/55 til T-62. T-62 er i dag den mest utbredte stridsvogna i den sovjetiske hæren, men den nyere T-72 som første gang ble vist offentlig i 1977, vil ventelig erstatte T-62 i løpet av en tiårsperiode. Vestlige etterretningskilder har i den siste tida rapportert at en videreutvikling av T-72 er under utprøving. Denne vogna kalles T-80.

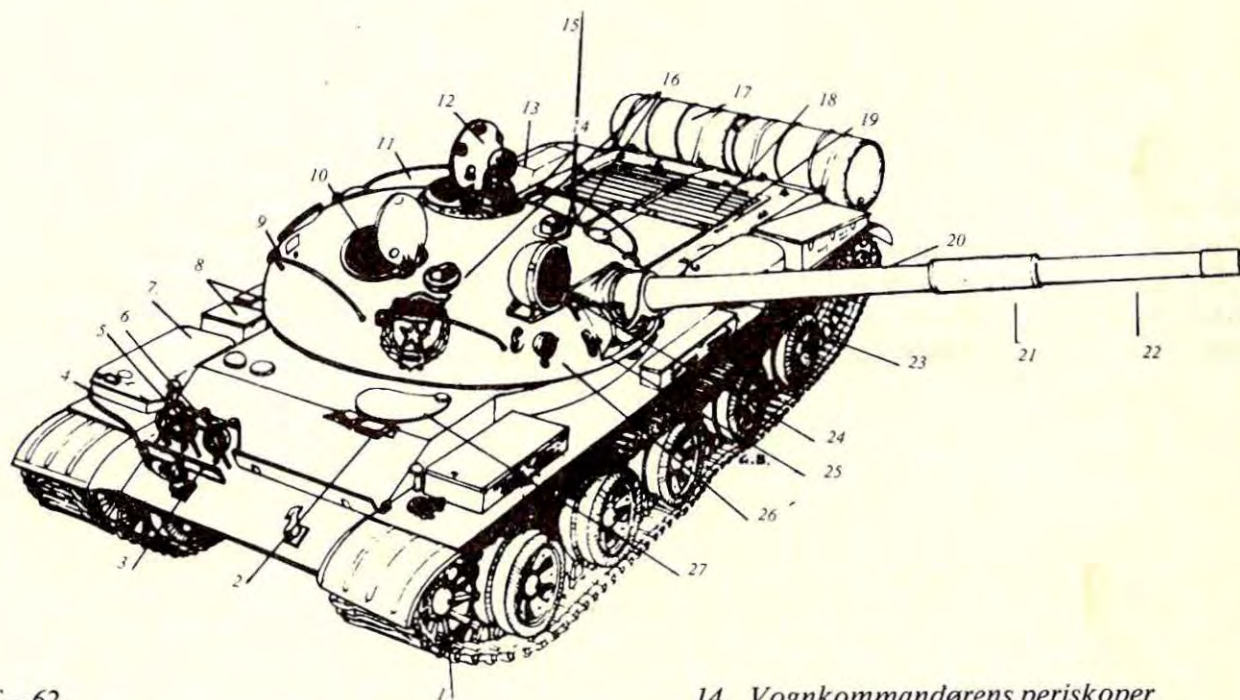
Mer om stridsvogner i seinere avsnitt om panserbekjempelse.

Dette er den mest brukte sovjetiske stridsvogngranat til panserbekjemping. Den glattborete stridsvognkanonen til T-62 skyter den finnestabiliserte granaten ut av løpet med en hastighet på 1 600 m/sek (Leopard: 1 470 m/sek). Denne høye utgangshastigheten fører til en flatere granatbane, som igjen gjør inn-sikting av kanonen lettere. Videre er kjerna i granaten lengre og smalere enn på granater som skytes ut av riflete løp. Dette betyr større kraft konsentrert på mindre flate ved treff og muligheten for å bryte gjennom panseret er større.

Bildet viser en T-55 som er truffet av APFSDS granater fra en T-62.

T-62.

1. Spennhjul	14. Vognkommandørens periskoper
2. Vognførers periskop	15. Antenne
3. Tauekrok	16. Teleskop
4. Slepekabel	17. Reservedrivstofftank
5. Infrarødt kjørellys	18. Kjølegrill for motor
6. Kjørellys	19. Motordeksel
7. Reservedrivstofftank	20. Drivhjul
8. Verktøykasse	21. Gassevakuator
9. Håndtak	22. 115 mm kanon
10. Laderens luke	23. Eksosutblåsning
11. Håndtak	24. Infrarødt skytelys
12. Vognkommandørens luke	25. 7,62 mm maskingevær
13. Vognkommandørens infrarøde lyskaster	26. Infrarødt søkelys
	27. Vognførers luke

EN SAMMENLIKNING MELLOM DE RUSSISKE STRIDSVOGENE T-72 OG T-62 OG DEN VEST-TYSKE LEOPARD (BRUKES BL.A. I DET NORSKE FORSVARET).

T-72.

T-62.

Leopard.

	T-72	T-62	LEOPARD A1
KANON	125 mm glattboret	115 mm glattboret	105 mm riflet
Granatbeholdning	40	40	60
Stabilisering	Ja	Ja	Nei
H.K pr. tonn	ca. 17	15.6	20.3
Hastighet på vei/i terreng	100 km/t/?	50/30 km/t	65/40 km/t
Vading uten forberedelse	?	1.40 m	1.20 m
Marktrykk	?	0.8 kg/cm ²	0.88 kg/cm ²
Mannskap	Vognkommandør Vognfører Skytter	Vognkommandør Vognfører Skytter Lader	Vognkommandør Vognfører Skytter Lader

T-62 blir vanligvis betraktet som overlegen i forhold til Leopard når det gjelder ildkraft og beskyttelse (lav siluett, runde former). Det motsatte forholdet gjør seg gjeldende med den taktiske mobiliteten. (Svakere motor dårligere hjuloppheng, fjæring og kraftoverføring.) T-62 er billigere å produsere og forholdsvis enklere i vedlikehold.

KOMPANISTRIDSGRUPPA

Et sovjetisk motorisert infanterikompani er på konvensjonelt vis i stand til å løse et bredt spekter av kampoppgaver, fra angrep mot infanteristillinger — til overfall på en mindre stridsvognstyrke. Grunnen til at et motorisert infanterikompani har denne kapasiteten, er det forholdsvis store antallet tunge våpen som inngår i styrken, først og fremst kanoner og styrte panservernraketter. I hærer til mindre imperialistiske land, f.eks. den norske, har ikke infanterikompaniene disse mulighetene i samme grad.

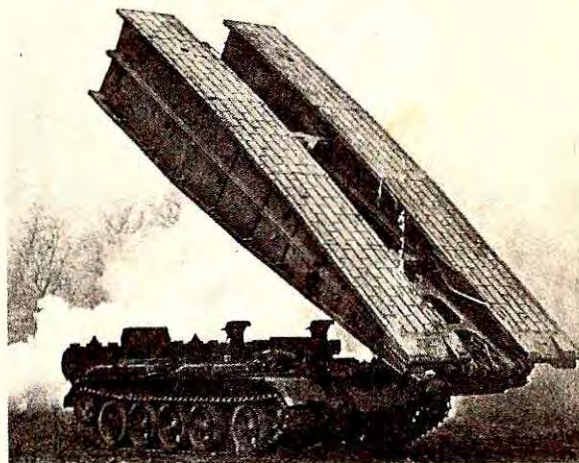
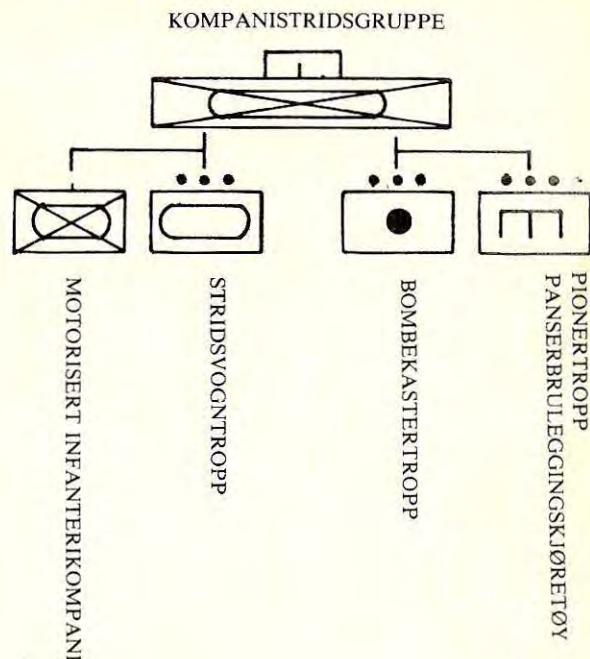
Imidlertid vil også et sovjetisk motorisert geværkompani stå overfor kampoppgaver hvor det må ha hjelp fra andre typer våpen enn det kompaniet selv disponerer. Hjelpen kan de få i form av *underleggelser* eller ved at andre våpen utfører spesielle oppdrag for kompaniet. Når kompanisjefen får underlagt seg et våpen (en avdeling), er disse våpen (avdelingene) avgitt fra den enheten de opprinnelig hører hjemme i og *står under kompanisjefens kommando*.

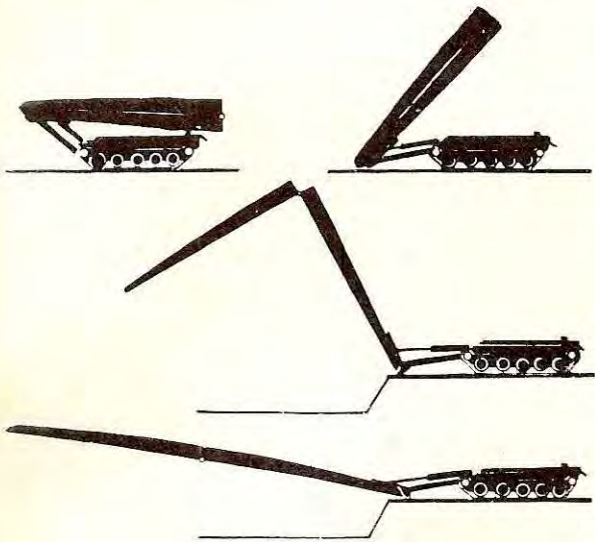
Et motorisert geværkompani som er ute på et relativt selvstendig oppdrag, kan f.eks. få underlagt seg en stridsvognstropp (3—4 stridsvogner), et panserbruleggingskjøretøy, en pionertropp og en bombekastertropp. Hver av disse avdelingene har sine spesielle funksjoner som kompaniet drar nytte av for lettere å løse oppdraget sitt.

— Stridsvognstroppen kan brukes i kamp mot fiendtlige stridsvogner, panserbruleggingskjøretøyet til å erstatte sprengte veibruer, pionertroppen til å fjerne veisperringer og rydde minefelt og bombekastertroppen til å beskytte sterke forsvarsstillinger som ikke kan legges under effektiv ild med kanoner.

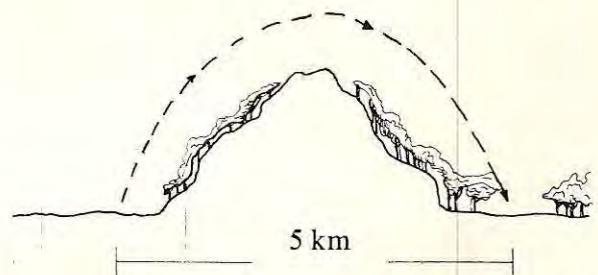
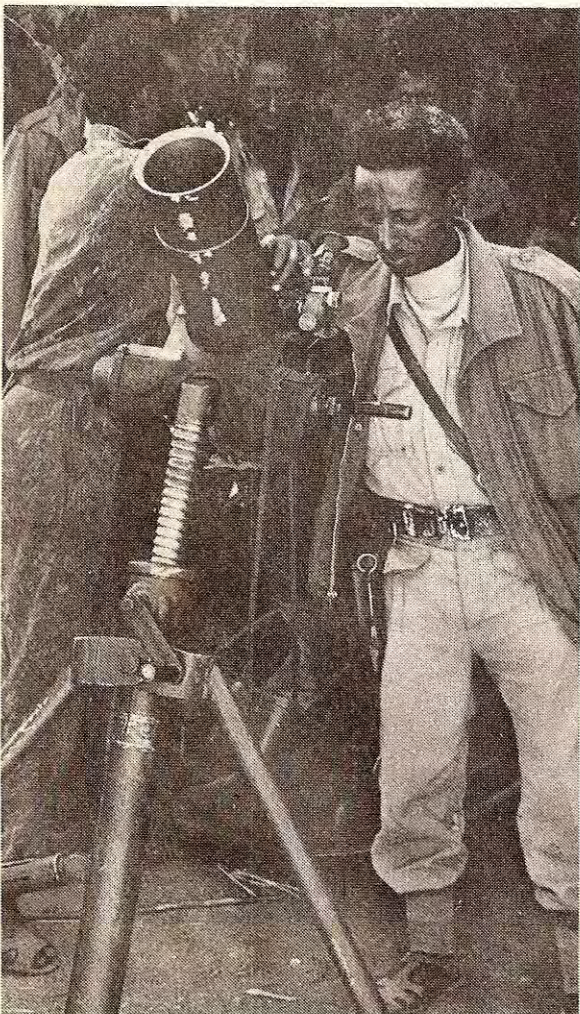
Et kompani som er forsterket på denne måten, kalles en *kompanistridsgruppe*. Kompanistridsgruppas avdelinger kan etter sine funksjoner deles i tre, *manøveravdelinger*, *taktiske støtteavdelinger* og *administrative støtteavdelinger*. Infanterikompaniet og stridsvognstroppen er i vårt tilfelle manøveravdelingene. Det er disse som i fellesskap kommer i direkte kontakt med fienden og skal nedkjempe ham.

Panserbruleggingskjøretøyet, pionertroppen og bombekastertroppen er de taktiske støtteavdelingene som skal hjelpe manøveravdelingene å nå måla sine. De administrative støtteenhetene er f.eks. forsyningskjøretøyer, sanitetsavdelinger o.l. som ikke deltar i kampen, men som har viktige funksjoner for å holde stridsgruppas kamp-evne ved like.

Panserbruleggingskjøretøyet T-54B MTU. T-54B MTU er et av de vanligste panserbruleggingskjøretøyene i den sovjetiske hæren. Det fins i regimentets og divisjonens ingeniørenheter, men blir i kamp ofte underlagt avdelinger i første linje. Oppgavene til disse kjøretøyene er raskt å erstatte sprengte bruer og gjøre det mulig for tyngre kjøretøyer, som stridsvogner, å passere kløfter og elver osv. Kjøretøyet består av et stridsvognunderstell (T-54) som bærer en sammenleggbær brukonstruksjon av stål eller aluminium som kan legges ut ved hjelp av ei hydraulisk innretning på kjøretøyet. Det tar i høyden fem minutter å legge ut den 19 meter lange brua.

120 mm bombekaster M-48/31. Et batteri bombekastere inngår som støttevåpen i de motoriserte infanteribataljonene. Under transport blir bombekasterne trukket på hjul-ganger etter lastebiler. Prinsippet for bruken av bombekastere framgår av skissen. De brukes til å skyte på mål som krever en svært krum granatbane. Bildet viser en M-48 som er erobra av eritreiske frigjøringssoldater. M-48 er en krigsmodell og regnes for å være underlegen tilsvarende vestlige våpen.

BATALJONSGRUPPA

Tre motoriserte geværkompanier danner manøverenheten i en motorisert infanteribataljon. Som taktisk støtteavdeling har hver bataljon et batteri med tunge bombekastere — 120 mm M—48/34.

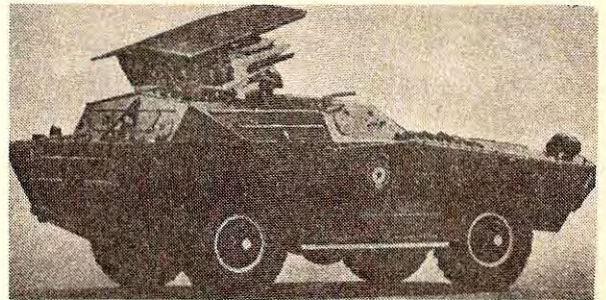
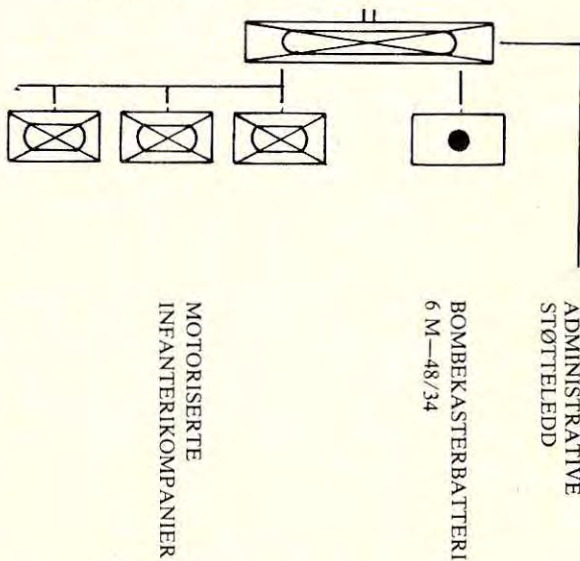
Den motoriserte infanteribataljonen blir ofte forsterket med støtteavdelinger til en bataljonsgruppe. En slik avdeling kan utføre stridsoppdrag som spenner fra selvstendige aksjoner mot mindre fiendtlige avdelinger til sikring for enheter av divisjonsstørrelse. Bataljonsgruppa er den enheten vi sannsynligvis vil møte ved operasjoner under typiske norske forhold, og i neste kapittel som omhandler den sovjetiske taktikken, vil bataljonsgruppa bli brukt i en del eksempler.

122 mm felthaubitz «Sp—74». Det motoriserte infanteriregimentet har et batteri sjøldrevne felthaubitzer (6). Disse haubitzene underlegges ofte avdelinger i første linje og er vel eigna til dette utfra den store taktiske mobiliteten. Haubitzene har en hastighet på vei på vel 50 km/t. Største effektive skuddvidde er om lag 15 km. Bildet viser en «Sp—74» i nedgravd stilling.

I divisjonen finner vi en bataljon (18) tilsvarende haubitzer, men med større kaliber (152 mm) Skuddvidda er om lag 17 km.

MOTORISERT INFANTERIBATALJON

BRDM er et pansret kjøretøy på hjul som fins i ulike roller på nesten alle plan i Sovjet-hæren. Det brukes som rekognoseringskjøretøy, utskytningsrampe for panservernraketter og luftvernraketter og til flere spesialopp-gaver.

Mannskap 2, plass til 3 passasjerer». Hastighet på vei er 80 km/t og vekta er 5,6 tonn. Vogna er amfibisk.

På bildet ser vi en BRDM som er påmontert 6 trådstyrte «SAGGER» panservernraketter.

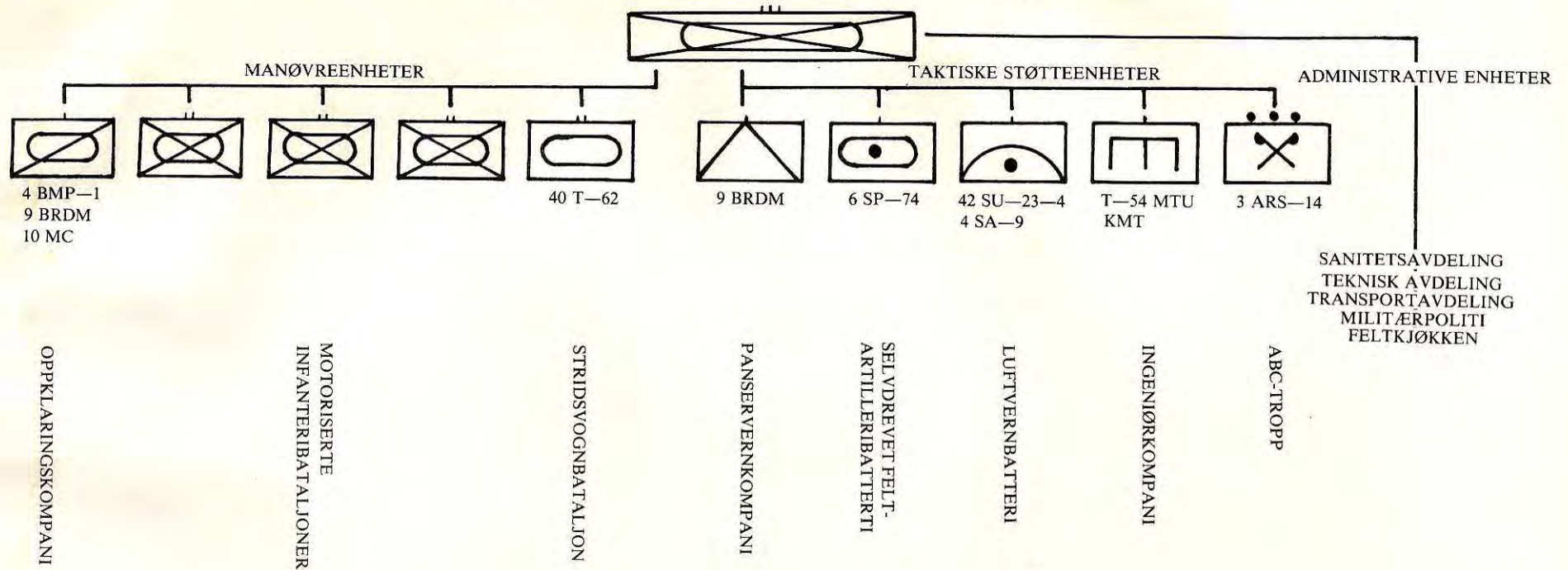
REGIMENT — DIVISJON

I det etterfølgende er gitt en skjematisk oversikt over organiseringa av det motoriserte infanteriregimentet og infanteridivisjonen. Både regimentet og divisjonen har store taktiske støtteenheter, hvor artilleriet inntar den mest fram-tredende plassen. Disse støtteenheterne blir oftest

avgitt til bataljonene, alt etter behov. Et unntak er divisjonens «FROG»-bataljon som alltid vil stå direkte under divisjonssjefens kommando.

En del av de viktigste våpna er oppgitt med antall og type på oversiktene.

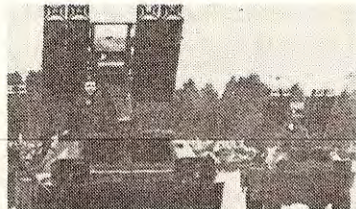
MOTORISERT INFANTERIREGIMENT 2 000 MANN

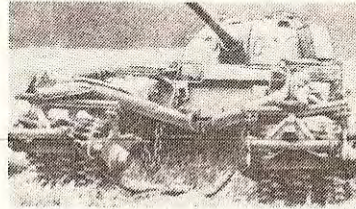
Stridsvognbataljonen vil som regel bli fordelt med en stridsvogn til hver motoriserte infanteritropp. De taktiske og administrative støtteenheterne kan enten stå direkte under regimentets kommando eller de kan bli underlagt infanteribataljonene.

LUFTVERN ZSU 23-4

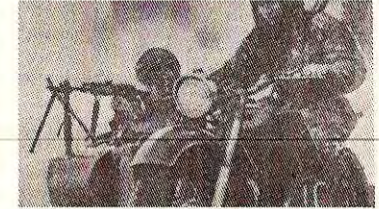
LUFTVERN SA-9

MINERYDDING

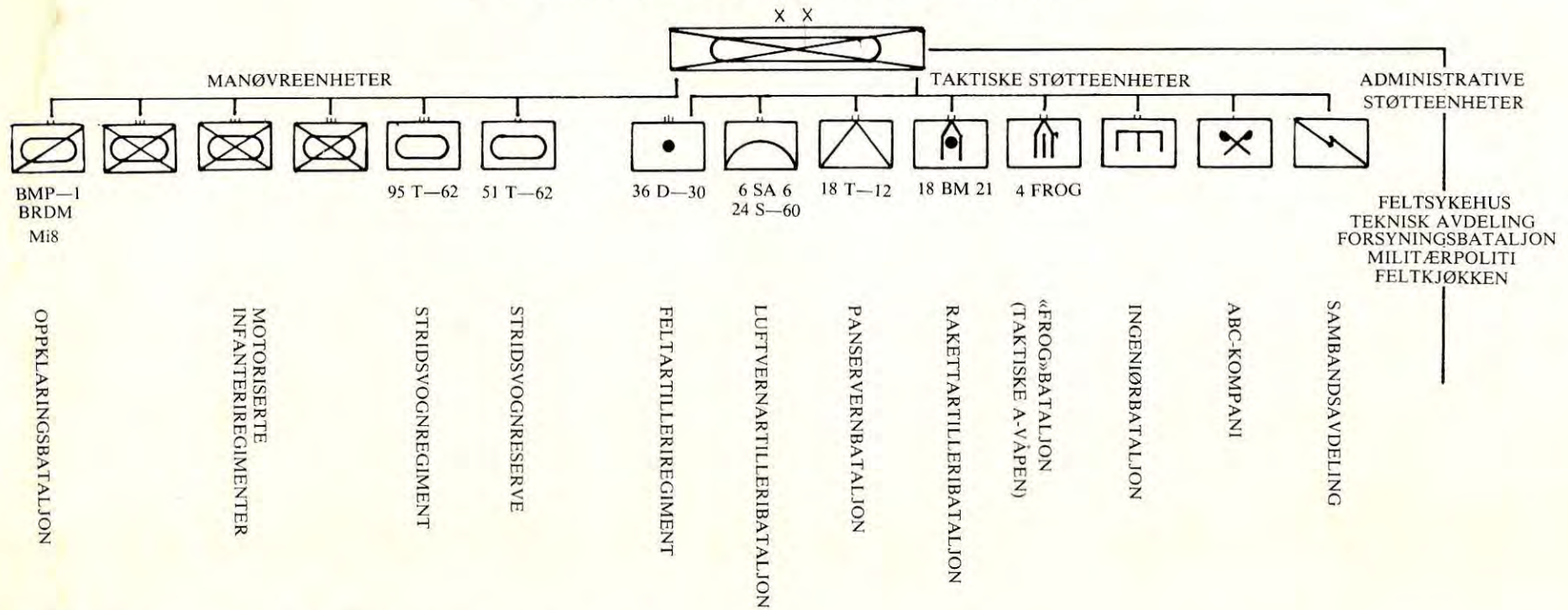

ABC-TJENESTE

OPPKLARING MC

MOTORISERT INFANTERIDIVISJON 10 700 MANN

De taktiske og administrative støtteenheter kan enten stå direkte under divisjonskommandoen eller de kan deles opp og underlegges de motoriserte infanteriregimentene. En panserdivisjon har tre stridsvognregimenter og et motorisert infanteriregiment. Panserdivisjonen har ikke panservernbataljon eller stridsvognsreserve. Ellers er oppsettene forholdsvis like.

OPPKLARING Mi-8

FELTARTILLERI D-30

LUFTVERN SA-6

PANSERVERNKANON T-12

RAKETTARTILLERI BM-21

FROG—7 er divisjonens viktigste leveringsmiddel for taktiske kjernefysiske ladninger. Det fins en bataljon (4 utskytningsramper og 12 ekstra raketter) i hver divisjon. Bataljonen står direkte under divisjonssjefens kommando. FROG—7-raketten kan også levere større konvensjonelle sprengladninger. Mer om bruken av taktiske atomvåpen i et seinere kapittel.

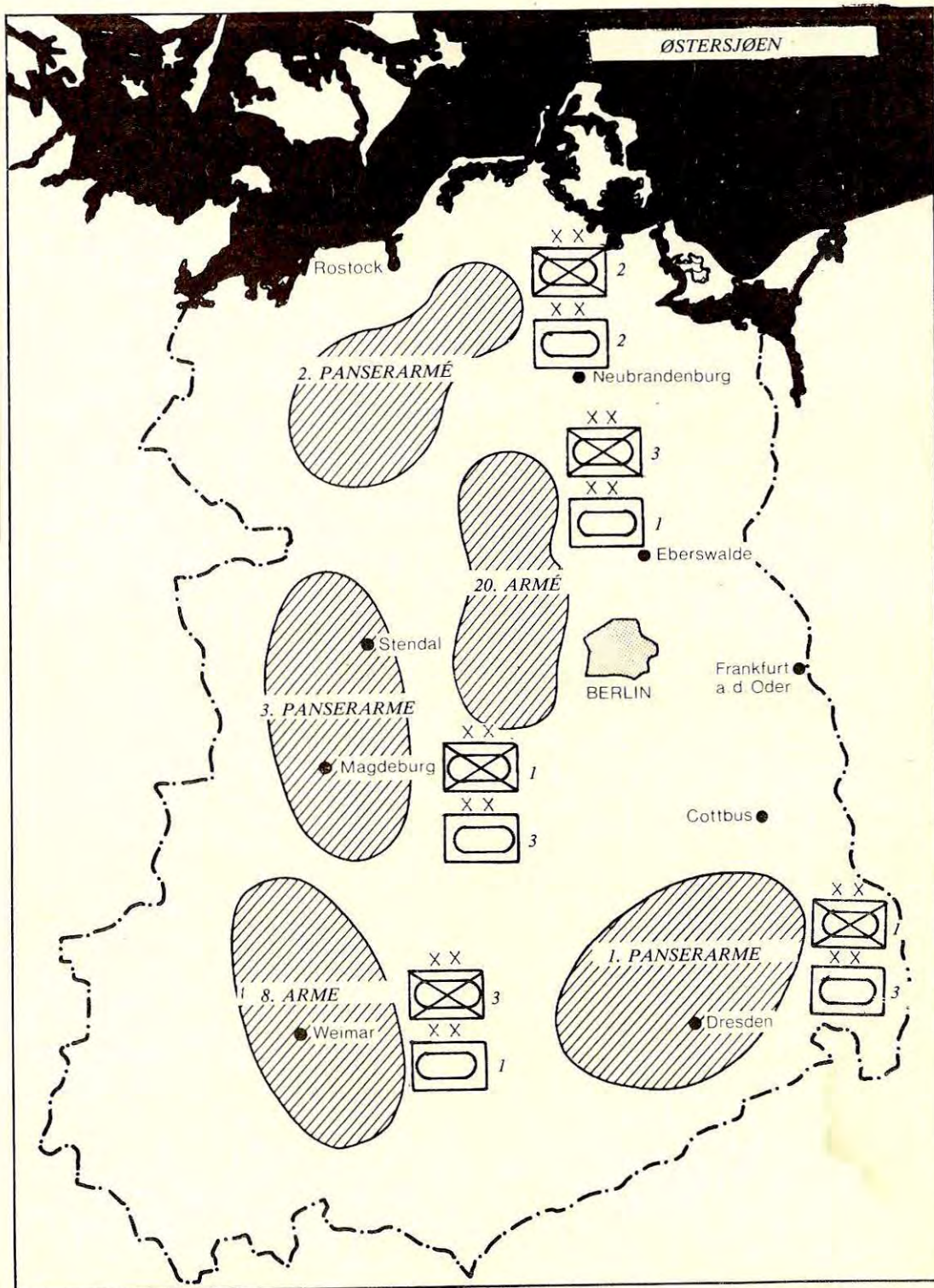

ARMÉ, ARMÉGRUPPE OG MILITÆR-DISTRIKT

2—5 divisjoner utgjør en armé. Er hovedtyngden av divisjonene panserdivisjoner, kalles det en panserarmé. En armé består i tillegg til divisjonene av store artillerienheter og panserreserver. I arméen inngår også mellomdistanseraketter med kjernefysiske ladninger.

Flere arméer er organisert i armégrupper eller militærdistrikter (innen Sovjets grenser). De frontale luftarméene (taktiske flystyrker for direkte støtte til hæravdelinger) er underlagt hver sin armégruppe eller militærdistrikt.

I krig kalles armégruppene og de militærdistriktene som ligger i en aktuell kampsone for «fronter».

Armégruppe Tyskland består av ca. 370 000 mann, 7000 stridsvogner og 900 fly tilhørende den 16. taktiske luftarméen. Disse tallene gir et inntrykk av dimensjonene til den sosialimperialistiske krigsmaskinen.

KAPITTEL 4

DEN SOVJETISKE HÆREN — TAKTIKK

SOVJET-HÆREN — IMPERIALISME I STRATEGI OG TAKTIKK

Før kontrarevolusjonen var den sovjetiske hærens oppgave å forsvare sosialismen og den sovjetiske proletariske statsmakta mot imperialistiske angripere og agenter. Da de nye tsarene, representert ved Krustsjov, tilranet seg makta etter Stalins død, ble den stolte sovjetiske hæren omgjort til et redskap for imperialistisk aggresjon og undertrykkelse.

Herskerne i Kreml prøver å trekke ei ubrutt linje fra den proletariske sovjetarméen som heltemodig forsvarte fedrelandet mot nazismen, — til den imperialistiske røverarméen som hærtok Tsjekkoslovakia i 1968 og som i dag står som en trusel mot alle verdens folk og nasjoner. Men vi kan slå fast — uten å gå nærmere inn på de historiske begivenheter rundt kontrarevolusjonen i 50-åra — at den sovjetiske strategien og taktikken gjennomgikk en dyptgripende kvalitativ endring i denne perioden.

Fra aktivt forsvar og motangrep ble strategien endret til angrep med hurtighet og overraskelse. Marsjalene Jakobovski og Gretsjo la det teoretiske grunnlaget for den nye strategien. Hurtigheten, farten angrepet blir gjennomført med, ble en grunnleggende faktor i all strategisk og taktisk tenkning.

En strategi av denne typen er strategien til en aggressiv imperialisthær med behov for raske, avgjørende slag. Oppsetningene og våpna i den sovjetiske hæren er tilpasset en slik strategi. Det er også taktikken.

Angrep er den eneste akseptable formen for kamp, en strategisk defensiv er utenkelig. I taktikken gjør den samme tankegangen seg gjeldende i form av at en defensiv utelukkende skal tjene til å forberede en så og si umiddelbar motoffensiv. Tilbaketrekning fra en erobret posisjon tillates bare i svært spesielle tilfeller, hovedparola er: Kjemp til siste mann og siste patron. Selv om sovjetarméen riktignok også har utviklet en taktikk for forsvar, vil det viktigste for oss i første omgang være å kjenne angrepstaktikken.

Den sovjetiske taktikken er bygd opp på tre

grunnpillarer: Mobilitet, konsentrasjon og overraskelse, hvor den første er den viktigste og en forutsetning for de to andre.

— Mobilitet forsøker en å oppnå gjennom full mekanisering av den sovjetiske hæren og et minimum av administrative støtteavdelinger.

— Konsentrasjon oppnås ved stor mobilitet og en sterk sentralisert ledelse.

— Overraskelse oppnås ved mobilitet og en sterkt utviklet opplæring og rekognosering.

Dersom en motstander makter å rokke ved en av disse grunnpillarene, spesielt ved mobiliteten, vil den sovjetiske taktikken i mange tilfeller være ubrukelig eller ha store brister. Dette vil uten videre være tilfelle i store deler av Norge som pga. terrenget er uframkommelig for større pansrede enheter. Denne taktikken er derimot som skreddersydd for slettene i Sentral-Europa.

FELLESNEVNEREN: HURTIGHET.

Fellesnevneren for den sovjetiske taktikken (og strategien) er som tidligere nevnt hurtighet. Alle typer sovjetisk angrepstaktikk har en del fellestrekk som nettopp skal tjene til å oppnå denne farten i angrepet.

— Utstrakt bruk av oppklarings- og rekognoseringsenheter. Det legges stor vekt på å kartlegge fiendens stillinger og bevegelser i god tid før egne hovedstyrker når fram til området. Oppklaringsenhetene er som regel ganske sterke, opptil en bataljon for divisjonen. Videre har alle avdelinger sterke framskutte styrker, en divisjon har opptil et regiment. Oppgaven til denne styrken er å nedkjempe mindre fiendtlige avdelinger slik at divisjonen ikke heftes i fremrykningen, men først grupperer ut til kamp når den kommer i kontakt med fiendens hovedstyrker.

— Utvikling til angrep direkte fra marsjformasjon. I stedet for at avdelingen stopper opp og omgrupperer seg, foretas denne omgrupperingen mens hele divisjonen ennå er i bevegelse gjennom et oppmarsjområde. Dette krever en sterkt sentralisert ledelse og grundig trening.

— Angrepet foretas med soldatene oppløst på PKKene når dette er mulig. Ved angrep mot for-

beredte forsvarsstillinger eller mot fiendtlige enheter med et sterkt panservern, laster soldatene av like før selve angrepet settes inn. Etter gjennombrudd i motstanderens fremste forsvarslinjer, laster soldatene opp på PKKene igjen og fortsetter angrepet med stor fart for å utnytte gjennombruddet i dybden.

— Taktiske støtteavdelinger grupperes langt framme i angrepet, ingeniørenheter for brulegging og minerydding i angrepsspissene og artillerienheter foran eller like bak hovedstyrken.

DE FIRE VIKTIGSTE ANGREPSTAKTIKKENE

De fire viktigste angrepstaktikkene er:

- Frontalt angrep langs parallelle akser.
- Gjennombrudd i flanken og omringing.
- Frontalt angrep støttet av atomvåpen.
- Sammenstøtstrid.

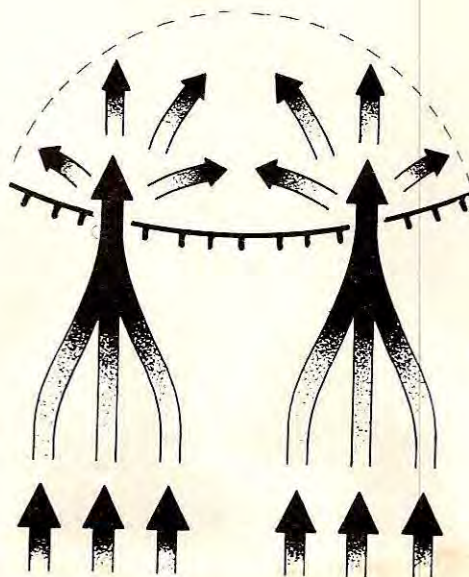

Dette er det ideelle terrenget for mekaniserte operasjoner — store sletter uten vesentlige naturlige hindringer. Bildet viser ei framrykking

med motorisert infanteri (BMP—1) støtta av stridsvogner og fly.

FRONTALT ANGREP LANGS PARALLELLE AKSER.

Frontalt angrep langs parallelle akser er den vanligste angrepstaktikken mot en forberedt forsvarsstilling. Hovedpoenget er å gjøre raske gjennombrudd på to steder i motstanderens forsvarslinjer. Dette ved å konsentrere styrkene i angrepsspisser slik at det er mulig å oppnå en lokal styrkeoverlegenhet på opptil 8:1. Når gjennombruddet er et faktum, vil de angripende troppene raskt avansere i dybden og i flankene for å slå til mot støtteavdelinger, reserver og kommandoplasser.

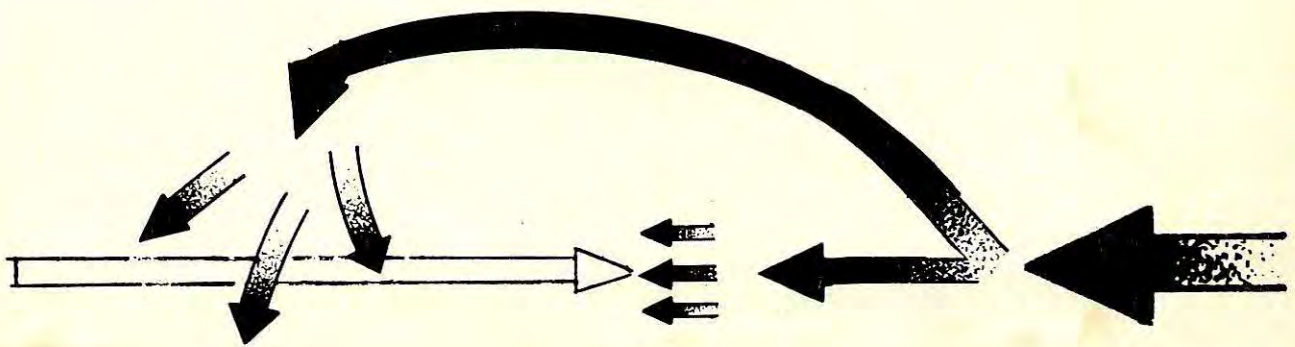
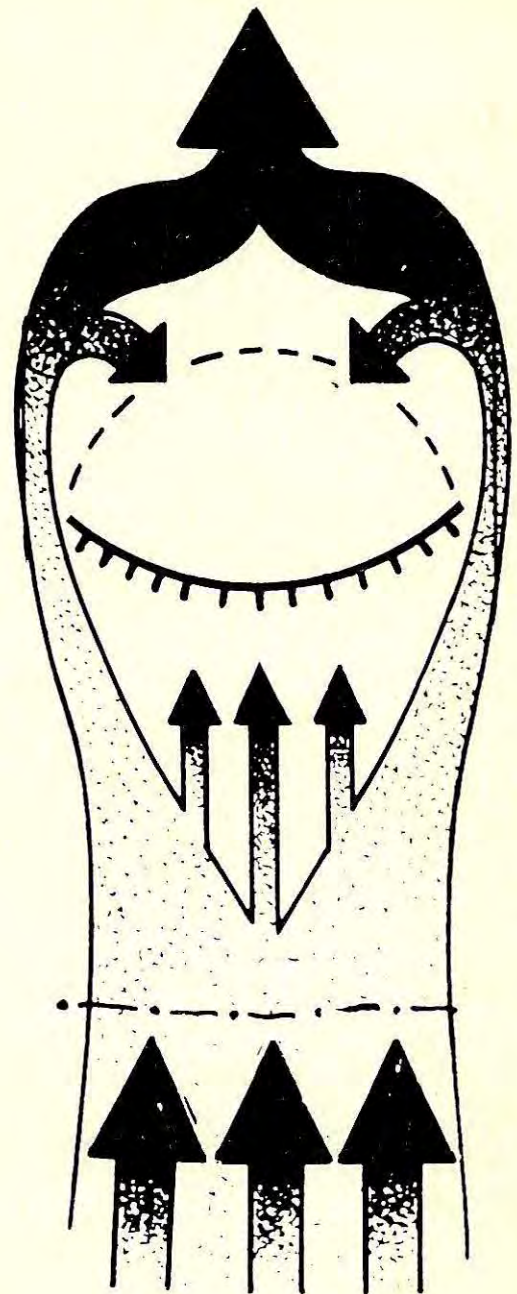

GJENNOMBRUDD OG OMRINGING

Gjennombrudd og omringingsmanøver brukes når motstanderen har etablert en spesielt sterk forsvarssone som det vil ta for lang tid å nedkjempe ved et frontalangrep. En vil da søke å gjøre gjennombrudd i flankene til denne sonen for å omgå den og raskt trenge videre inn i forsvarerens bakre områder. Samtidig angriper egne styrker stadig mot fronten av den sterke forsvarsstillingen for å binde motstanderens avdelinger. Styrkene i forsvarssonen kan så gradvis nedkjempes fra alle kanter etter at omringingsmanøveren er fullendt. Denne taktikken krever at motstanderens avdelinger er gruppert slik, og at terrenget er slik at det er mulig å bryte gjennom i flankene forholdsvis raskt.

SAMMENSTØTSSTRID

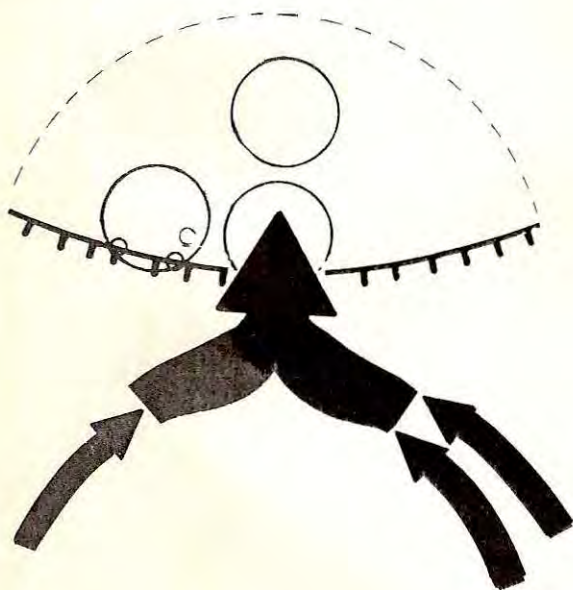
Sammenstøtsstrid (engelsk: encounter battle) er en taktikk for kamp mot en fiende i bevegelse, før han har rukket å organisere i et fast forsvar. Denne taktikken blir ofte favorisert av sovjetiske generaler, det er en taktikk som egner seg godt for den raske og mobile Sovjet-hæren. Når de sovjetiske framskutte styrkene støter sammen med fienden, viker hovedstyrken ut til en av flankene for å angripe derfra overraskende. Samtidig fortsetter de framskutte styrkene kampen for å oppholde motstanderen og forvirre ham med hensyn til hvor hovedangrepet vil komme. Denne form for kamp regner russerne for svært gunstig, og de hevder at et slag godt kan vinnes på denne måten selv om egne styrker er tallmessig underlegne. Taktikken krever terreng til manøvrering i flankene og en effektiv rekognosering.

FRONTALT ANGREP MED TAKTISKE ATOMVÅPEN

Dersom en slik omringingsmanøver blir for tidkrevende, eller den kan medføre risiko for store tap, er et frontalt angrep ved hjelp av taktiske atomvåpen en mulighet. Taktiske atomvåpen er spesielt regnet til bruk mot store troppekonsentrasjoner slik det f.eks. er vanlig å finne dem i sterke forsvarssoner. Slike våpen kan utrette stor skade hvis forsvareren er uforberedt og angrepet kommer overraskende. Etter ildforberedelse med atomvåpen vil angrepet komme med stridsvognsavdelinger for å slå en kraftig kile inn i forsvarslinjene.

Bruk av taktiske atomvåpen blir i sovjetiske taktiske direktiver ansett som en normal og naturlig del av krigføring. Bruken av slike våpen er ikke begrenset til en spesiell type taktikk. For at taktiske atomvåpen skal være fullt effektive i forhold til konvensjonelt artilleri, er det imidlertid to betingelser som må fylles: den første er at målene ikke må ligge for nær egne avdelinger (pga. stor sprengvirkning), og den andre betingelsen er at motstanderens avdelinger bør være konsentrert innen et relativt sett lite område og helst ikke forberedt på et slikt angrep.

BRUK AV LUFTLANDSATTE STYRKER

En måte å forsterke et angrep på er å luftlandsette styrker, enten ved hjelp av helikopter eller ved fallskjermsslipp. For en divisjons vedkommende

vil dette som regel begrense seg til mindre styrker. Divisjonen er til slikt bruk oppsatt med 15 helikoptere av ulike typer som kan løfte i overkant av 150 mann med lettere utstyr i en vending. Det kan selvsagt bli brukt langt større luftbårne styrker i spesielle situasjoner, men divisjonen må da ha tilførsel av fly/helikopter fra høyere avdeling.

Helikopterenheter blir satt inn for å bryte ei fiendtlig forsvarslinje. Etter å ha tatt fienden under ild med raketter, landsetter helikoptrene en infanteristyrke bak forsvarerens linjer.

FLYSTØTTE

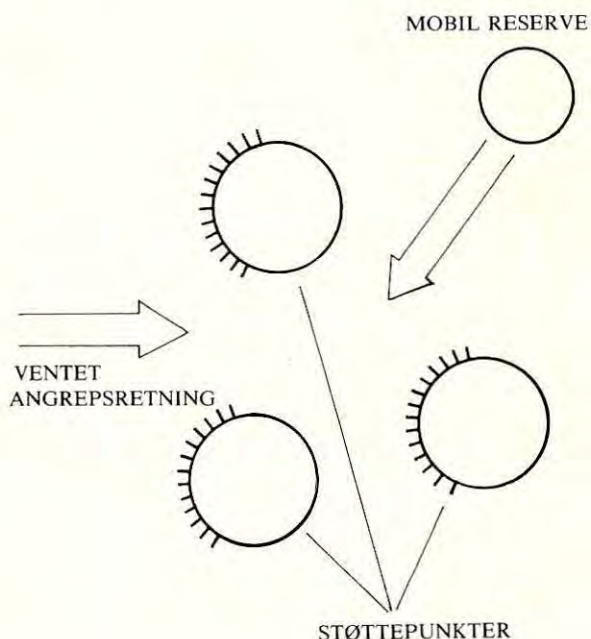
Under et angrep vil en divisjon som regel få støtte fra jagerbombere. Disse kan brukes som supplement til artilleriet, til å avskjære flyktende avdelinger og til å angripe motstanderens reserver og forsterkninger i de bakre områdene. Det finnes også spesielle typer kamphelikoptere som settes inn mot stridsvogner og andre «harde» mål. Disse flyene/helikopterne avgis fra den frontale luftarméen som opererer i området.

FORSVARET

Forsvaret som taktikk tjener i sovjetiske operasjoner først og fremst til å forberede et motangrep, deretter til å konsolidere erobrede stillinger og for å hindre at de blir tatt tilbake av fienden.

Forsvaret blir organisert i støttepunkter med et motorisert geværkompani som kjerne i hvert støttepunkt. Sektoren mellom støttepunktene blir dekket av ild fra panservernvogn, mitraljøser og håndvåpen. Støttepunktene blir oftest organisert med to i fronten og et lenger bak. I tillegg en mo-

bil reserve av stridsvogner som skal slå tilbake et eventuelt fiendtlig gjennombrudd og være spissen i det kommende motangrepet.

Vi vil i det etterfølgende legge fram tre artikler av høyere sovjetiske offiserer som beskriver ulike taktiske situasjoner en sovjetisk bataljonsgruppe kan komme opp i : en marsj i fjellterreng, sammenstøtstrid og angrep mot forberedt forsvar. Hver blir avsluttet med en oppsummerende kommentar. Samtlige artikler er oversatt fra det engelskspråklige «Soviet Military Review», utgitt av forlaget «Røde stjerne» i Moskva.

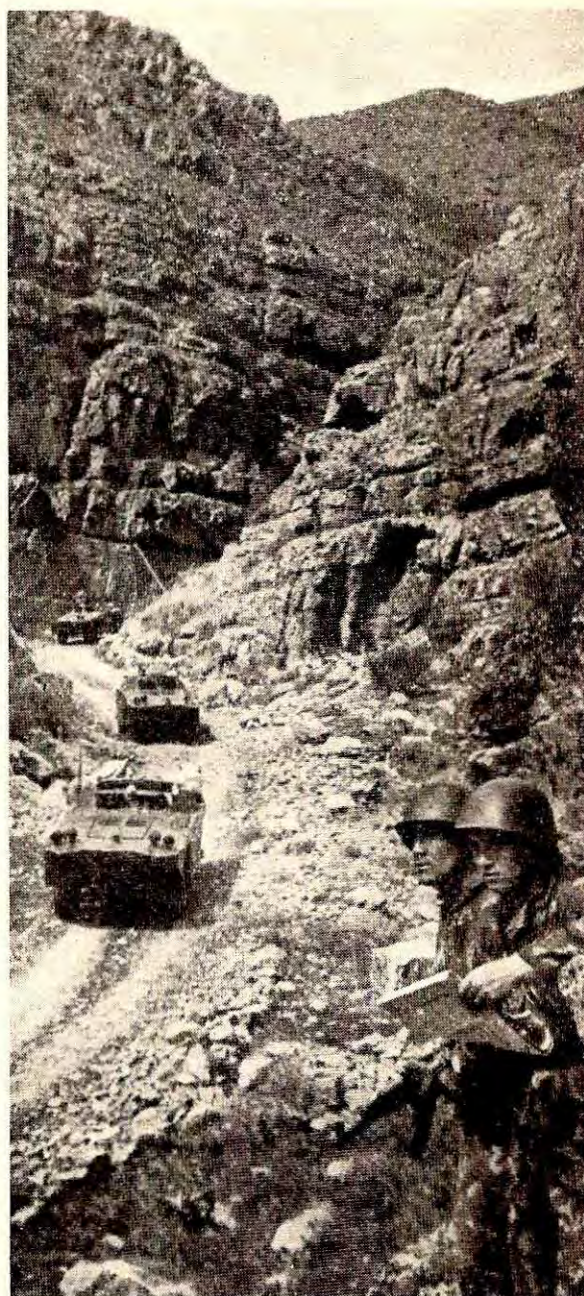
FØR EN MARSJ I FJELLTERRENG

Av oberstløytnant A. Zabelin.

Den 2. motoriserte infanteribataljonen kommandert av major A. Geidarov, blei satt i beredskap og nådde oppmarsjområdet. Her blei den forsterka med et batteri 76-mm bergartilleri, et stridsvognkompani, ei underavdeling med panservernvåpen og et batteri 120-mm bombekastere. Et panserbruleggingskjøretøy, ei mekanisert flytebru og en pionertropp blei også knytta til bataljonen.

Bataljonsjefen fikk ordre om å utføre en marsj og være forberedt på sammenstøtstrid.

«Fienden» holdt forsvarsstillinger i området ved Khmury-passet, og kjempa for å stoppe den vellykka framrykkinga til angriperne. Samtidig trakk han inn reserver fra dybden. Et møte med

Rekognoseringsskjøretøyer av type BRDM under framrykking i vanskelig felletterreng.

rekognoseringsspatruljene hans ville trolig skje på linja høyde 1400,0 — høyde 1300,0.

Den 2. motoriserte infanteribataljonen var regimentets framtyngde. Den hadde i oppdrag å forflytte seg fra oppmarsjområdet til Khmury-passet, nedkjempe «fienden», ta passet på linja Rusnakberget — høyde 2300,0 og holde det til regimentets hovedstyrker ankom.

Bataljonen fikk ordre om å passere disse punktene til følgende tider: startpunktet kl. 13.00, trafikkkontrollpunkt nr. 1 kl. 15.15 og nr. 2 kl. 18.50. Beredskap for marsjen var satt til kl. 12.30.

Major Geidarov begynte straks å organisere

marsjen. Aller først spesifiserte han oppdraget, overstkommanderendes hensikt og bataljonens rolle i utføringa av marsjen. Videre beregna han forholda med hensyn til terrenget og været som marsjen ville bli utført i, avgjorde dens varighet, og tok i betraktning mulighetene som de underlagte avdelingene hadde.

Major Geidarov var oppmerksom på de sær-egne trekka ved det bergfulle terrenget, innflytelsen det hadde på utnyttelsen av utstyret, og bevegelsesvanskene på grunn av mengden av top- per, bratte skråninger, svinger og buktninger. Han tok også hensyn til at motorkraften til alle typer av kamp- og transportkjøretøyer ville bli redusert på fjellovergangene, og dette ville føre til ekstra drivstofforbruk. Altså trengte under-avdelingene ekstra reserver av vann, drivstoff og smøreoljer.

Det trengtes dessuten improviserte midler og innretninger under marsjen for å forsere stignin- gene og skråningene. Sjefene for underavdelin- gene fikk ordre om å gjøre i stand bremsesko og ståltrosser, og å få tak i spader og hakker på forsyningsdepotet. Mens han vurderte situasjo- nen skreiv major Geidarov i marginen på kartet sitt: «Kontrollerer personlig alt materiell og utsty- ret til personellet.»

Siden temperatursvingningene og den tynne lufta i fjellet øker den fysiske belastningen og mennene (særlig vognførerne) blir raskere utmat- tet, planla bataljonsjefen å snakke til mennene om kamp i fjellterreng og ta særlig hensyn til vik- tigheten av gjensidig hjelp og unnsetning.

Etter å ha analysert oppdraget, beregna sjefen tida, og fordelte mesteparten av den på kompani- sjefene og de tilknytta underavdelingene. Dette er bare naturlig, for i fjellterreng krever forberedel- sen av personellet og utstyret for en marsj større anstrengelse og tid enn i flatlandet.

Kl. 10.25 sammenkalte major Geidarov sjefe- ne for underavdelingene for å gi dem nødvendig instruksjon for forberedelsen av marsjen. Han beordra fullt beredskap for underavdelingene fra kl. 12.30. Majoren var særlig oppmerksom på den kjensgjerningen at bremsesko og kontrollfor- bindelsesledd på alle kjøretøyer, pansrede kamp- kjøretøyer og stridsvogner måtte kontrolleres grundig. Han ga ordre om at vannforsyningene skulle lastes opp og at det skulle kontrolleres at det var reserve bremsesko på hjulkjøretøyer. Han gav stabssjefen for bataljonen ordre om å forberede en motorisert infanteritropp på å ope- rere som en kjempende rekognoseringspatrulje innen kl. 11.40.

Deretter fortsatte major Geidarov å vurdere si- tuasjonen og utarbeide en plan.

Mens han studerte terrenget på kartet, tok han hensyn til at veien til Khmury-passet var full av brette stigninger, buktninger og sektorer som var nesten uframkommelige etter regnet, og beregna rutens fullstendige lengde og den gjennomsnittlige marsjhastigheten. På grunnlag av dette beregna han så tidspunktet for når marsjen skulle starte.

Bataljonsjefen merka seg også hvor trenea sjå- førene av motorkjøretøya og vognførerne på stridsvognene og de pansrede kampkjøretøylene var, i hvilken grad de var fysisk skikka og deres moralske og psykiske nivå.

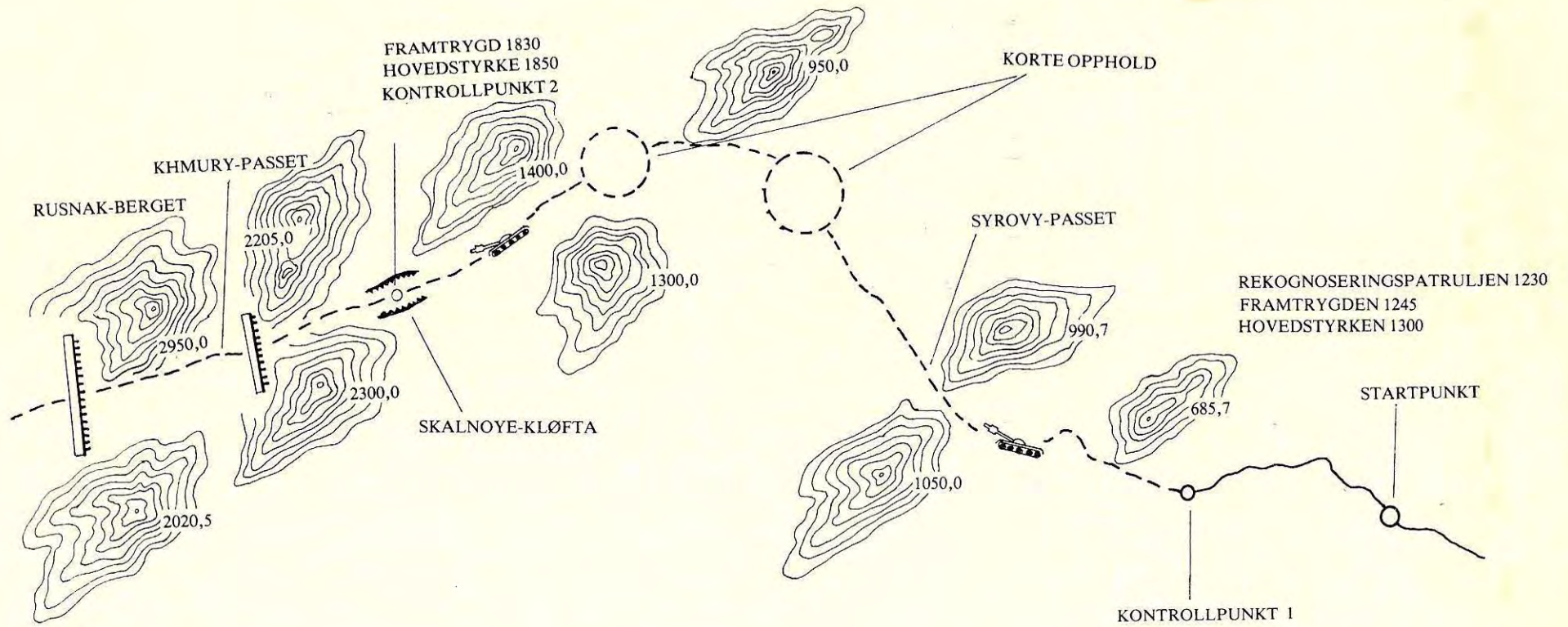
Bare etter en grundig analyse av situasjonen tok major Geidarov en avgjørelse for marsjen. I denne avgjørelsen fastslo han kolonnens kamp- formasjon, rekkefølgen av underavdelingenes bevegelser på linjene for sannsynlige sammenstøt med «fienden», styrken og oppdraget til marsj- sikringen, tidspunkta som underavdelingene skulle passere startpunktet og trafikkkontroll- punkta på, og områda for stans. Han tenkte og- så over de mulige retningene for omringninger og tiltak for å gjenoppbygge sektorer av veien der- som «fienden» klarte å ødelegge dem.

Bataljonsjefen bestemte seg for å la en motori- sert infanteritropp operere som en kjempende re- kognoseringspatrulje. Den skulle bli fulgt av en mekanisert flytebru. Et motorisert infanteri- kompani forsterka med en stridsvognstropp, et batteri 76-mm bergartilleri og et lag pionerer skulle være framtrygd. Den var også utstyrt med et panserbruleggingskjøretøy.

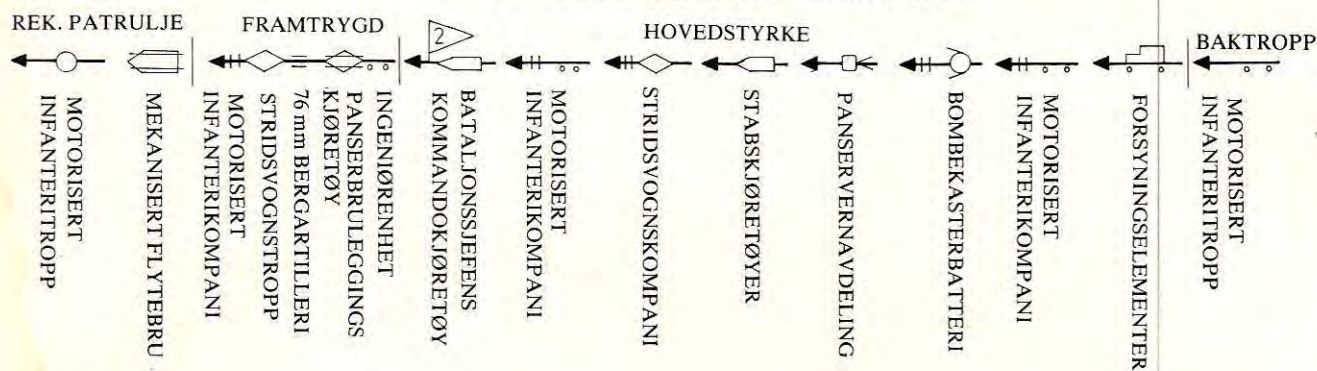
Det 5. motoriserte infanterikompaniet var det viktigste leddet i hovedstyrken. Bataljonsjefen fulgte med dette kompaniet. Et stridsvognskom- pani (minus en tropp), bataljonens stab med en sambandstropp, ei underavdeling med panser- vernvåpen, et bombekasterbatteri, det 6. moto- riserte infanterikompaniet og bataljonens forsyn- ningselement utgjorde resten av hovedstyrken. Baktroppen, som besto av en infanteri tropp, skulle følge etter hovedstyrken.

Kl. 11.30 gav major Geidarov kampordren. Etter informasjon om «fienden», bataljonens oppdrag, tidspunkta som den skulle passere startpunktet og punkta for trafikkkontroll på, ut- pekte han oppdrag for de underlagte avdelinge- ne. Han opplyste om sin egen plass under mar- sjen og ved begynnelsen av kampen og utnevnte sine stedfortredere.

Etter å ha gitt ordren, kontrollerte bataljonsje- fen grundig hvordan hans underordna hadde forstått oppdraget sitt og gav instruksjer angåen- de marsjens støtte. Han bestemte rekkefølgen av og metodene for observasjon, kommunikasjon, ingeniør, teknisk, materiell og medisinsk støtte,

MARSJREKKEFØLGE FOR BATALJONSGRUPPA

for å forsere trange daler, buktninger og skar og systemet for bevegelser under «fiendens» luftangrep.

Før begynnelsen av marsjen kontrollerte major Geidarov sammen med stabssjefen og stedfortrederen sin i politiske saker underavdelingenes beredskap for marsjen. Kl. 12.00 rapporterte han til befalshavende offiser for regimentet at bataljonen var i beredskap.

Kl. 12.30 passerte den kjempende rekognoseringspatruljen og, femten minutter seinere, framtrygden startpunktet.

For å foregripe begivenhetenes gang er det nødvendig å nevne at bataljonen utførte marsjen med godt resultat til tross for det forrevne landskapet. Og dette skjedde til tross for at øvelseslederen hadde forberedt ganske mange «overraskelser», for grundig å kontrollere marsjtreningen, felt- og fjelltreningens standarden til bataljonen, evnen ikke bare til å organisere, men også til å opprettholde et nært samarbeid med de underlagte avdelingene.

Bataljonen ble offer for luftangrep og møtte ei «ødelagt» bru over ei elv i fjellet. Langs ruta til bataljonen var det veisperringer og deler av veien var «ødelagt» av sperringer. Framtrygden måtte nedkjempe ei «fiendtlig» sabotøravdeling som prøvde å sprengne en klippe og sperre veien. Takk være den sakkyndige fordelinga av mannskap og utstyr og den effektive ingeniør-støtten til marsjen, blei alle disse vanskene overvunnet med hell. Operasjonene til bataljonen stadfesta at bare dyktighet i opplæring og taktisk modenhet, den grundige forberedelsen av en marsj, den omhyggelige beregningen av bevegelseshastigheten, organiseringa av en kampformasjon og beregningen av «fiendens» muligheter avgjør utfallet av en marsj gjennom fjellterreng.

«Fra en marsj i fjellterreng» gir en god beskrivelse av de problemene en mekanisert avdeling står overfor ved en marsj i sterkt ulendt terreng, både av teknisk og taktisk art. De grundige for-

beredelsene til major Geidarov forteller om fare for stor slitasje på kjøretøyer og at det kan oppstå situasjoner underveis hvor kjøretøyer må stoppe for å skifte deler, fylle olje osv. Kraftoverføringene, spesielt clutch-anordningene på sovjetiske beltekjøretøyer er et av de svakeste punktene på disse kjøretøyene.

Det taktiske opplegget for marsjen følger stort sett mønsteret for slike troppeforflytninger: Først en rekognoseringspatrulje, så en framtrygd og til sist hovedstyrken med baktropp. Rekognoseringspatruljen skal rykke foran for å komme i kontakt med en mulig fiende. Hvis fienden er svak, nedkjempe ham, ellers sende rapport til bataljonssjefen slik at han i tide kan treffe de nødvendige disposisjonene, f.eks. å sende fram en bombekastertropp for å legge fiendens stillinger under ild.

Framtrygden skal nedkjempe fiendtlige avdelinger i den grad det er mulig, slik at hovedstyrken kan fortsette framrykkingen uhindret. Den skal også sørge for at bataljonens hovedstyrke ikke blir utsatt for et overraskende fiendtlig motangrep.

Ideelt sett ville det være en fordel å sende rekognoseringspatruljen og framtrygden forholdsvis langt foran hovedstyrken. Dette ville gi framtrygden bedre tid til å rydde mulige hindringer av veien for hovedstyrken slik at hovedstyrken ikke ble sinket.

Men i slikt terreng som det er snakk om her, er dette farlig, det ville være forholdsvis lett for en fiende å angripe og avskjære rekognoseringspatruljen eller framtrygden. Derfor er avstanden i vårt eksempel mellom enhetene bare 15 minutter, eller ca. 5 km. Dette betyr at enhetene har kortere tid på seg til hovedstyrken når den igjen, følgelig blir mulighetene for *grundig oppklaring* og *sikring* mindre.

Og her er vi ved en av de største svakhetene i den sovjetiske taktikken, i vanskelig terreng blir en skikkelig *sikring*, spesielt flankesikring, opp-

gitt til fordel for en rask framrykking. Som vi skal se i et seinere kapittel, kan dette bli skjebnesvangert.

EN BATALJON NEDKJEMPER EN LUFTLANDSATT STYRKE

Av oberstløytnant M. Tychinkov.

En motorisert infanteribataljon under ledelse av kaptein Sorokin rykka fram i regimentets andre linje. Avdelinger i første linje slo seg igjennom forsvarsverkene til «fienden», overvant motstanden til grupper som trakk seg tilbake, og beveget seg framover. Signalet som skulle beordre bataljonen til kamp kunne bli gitt når som helst.

Plutselig fikk bataljonsjefen en operasjonsordre som informerte ham om at opp til ett og et halvt «fiendtlig» kompani var blitt landsatt i området ved Ploskaya-åsen, 5 km. vest for Sosnovka-elva (se skissa). Bataljonen fikk sammen med et stridsvognkompani og en artilleribataljon ordre om å ødelegge denne styrken.

For å utføre dette oppdraget måtte bataljonen raskt endre retningen for operasjonene, utføre en 20-kilometers hurtig bevegelse på kortest mulig tid og angripe under bevegelsen for å nedkjempe «fienden».

Kaptein Sorokin forstod hvor stor rolle tidsfaktoren spilte i kampen mot den styrken. Den minste forsinkelse ville være til fordel for «fienden» og ville tillate ham å innta viktige deler av terrenget, opprette et ildgivningssystem, hindringer og organisert motstand. I den situasjonen som hadde oppstått var hell i utførelsen av oppdraget først og fremst avhengig av hurtige og resolute bevegelser fra underavdelingene og av oppfinnsomheten, initiativet og den taktiske dyktigheten til lederne.

Etter at Sorokin over radio hadde gitt alle underavdelingene ordren om å ta den nye retningen, begynte han å vurdere situasjonen. Etter å ha studert terrenget, trakk han den konklusjonen at «fiendens» styrke sannsynligvis hadde fått i oppgave å kontrollere avdelingenes forflytninger fra bakre områder til fronten. Bataljonsjefen visste at «fienden» ville sette inn et motangrep på hovedfronten. Dette var tilfelle, og den luftlandsatte styrken som hadde inntatt en viktig stilling ville prøve å styrke stillingen sin og hindre at reserver kunne nå fram til hovedfronten.

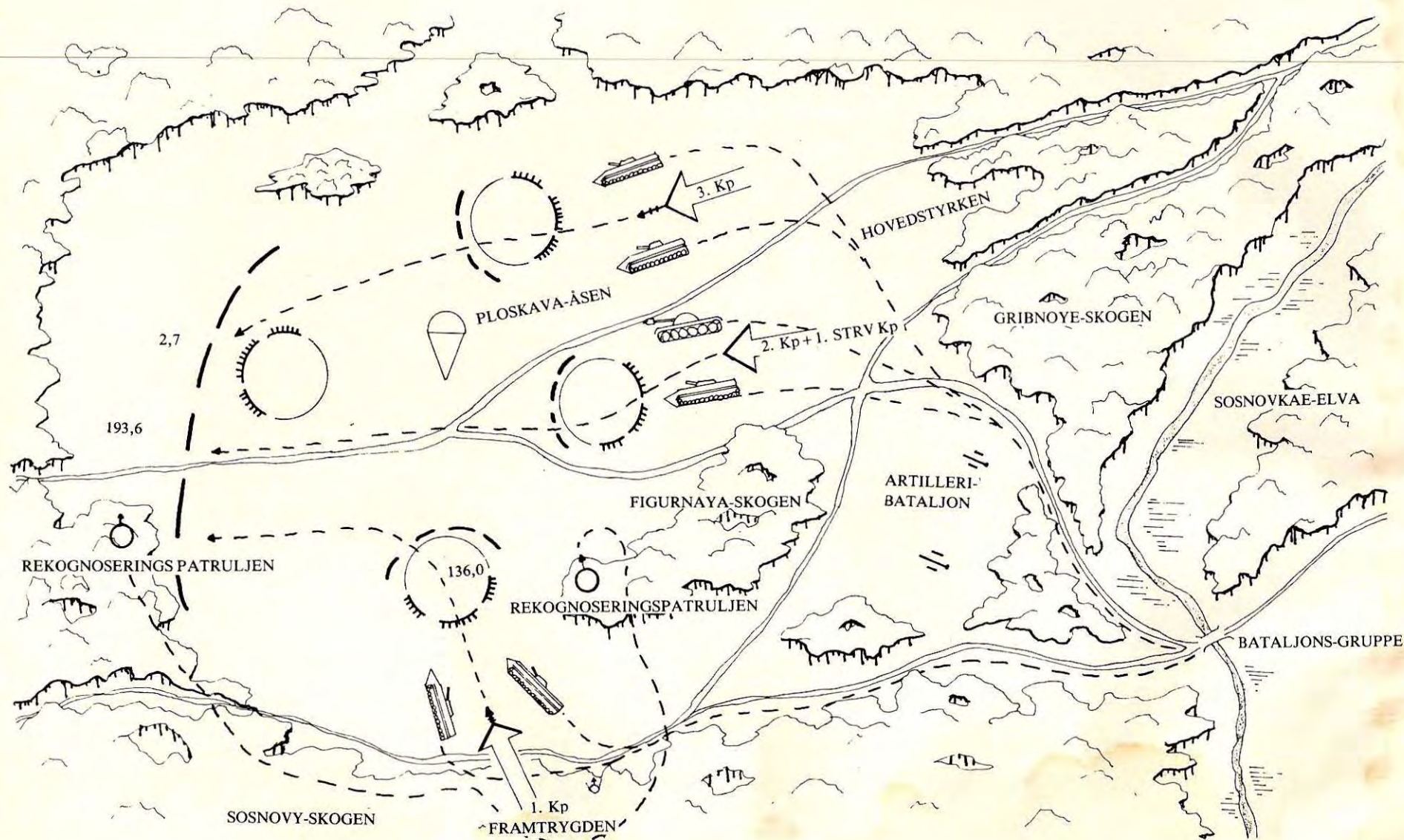
Det var klart at «fienden» hadde til hensikt ikke bare å styrke sine stillinger i området ved

Ploskaya-åsen, men også å rykke fram til Sosnovka-elva og ta bruene. Dette ville i stor grad vanskeliggjøre gjennomføringen av oppdraget. Derfor gav han etter kortfatta opplysninger om den taktiske situasjonen og det fastsatte oppdraget øyeblikkelig ordre om å begynne framrykkinga. Han gav straks et oppdrag til den kjempende rekognoseringspatruljen og til det første motoriserte infanterikompaniet som blei tatt ut til framtrygd. Den kjempende rekognoseringspatruljen skulle oppdage «fienden», fastslå hans styrke, gruppering og sannsynlige hensikt, mens framtrygden ikke bare skulle dekke bataljonen mot et «fiendtlig» overraskelsesangrep under framrykkinga, men også komme ham i forkjøpet med å ta bruene over Sosnovka-elva.

Bataljonsjefen ga ikke kampoppdrag til alle underavdelingene. Det var ikke tid til å gjøre dette, og det var heller ikke nødvendig. Hovedsaka var å ikke miste et eneste minutt for raskt å kunne begynne framrykkinga mot «fiendens» landingsområde. Bataljonsjefen kunne gi andre underavdelinger oppdrag under marsjen. Det var ikke utelukket at nye opplysninger om «fienden» ville bli mottatt om ei stund, og dette ville gjøre det mulig å ta mer overveide avgjørelser.

Bataljonen beveget seg i den nye retningen. Kaptein Sorokin var med framtrygden. Dette tillot ham å reagere raskt på de minste forandringer i situasjonen og ta avgjørelser i rett tid i tilfelle angrep fra «fiendtlige» sabotasje- rekognoseringsgrupper eller en sammenstøtstrid med de framrykkende underavdelingene til den luftlandsatte styrken. Luftforsvar blei vist stor oppmerksomhet. Sorokin tok i betraktning den kjensgjerningen at «fienden» som hadde landsatt en styrke, ville prøve å skaffe den pålitelig luftvern. Med dette for øyet ville «fiendens» fly og helikopter patruljere landingsområdet, kontrollere alle ankomstveier til det og skyte på avdelinger som prøvde å ødelegge den. «Fienden» ville prøve å utnytte det gode resultatet styrken hadde oppnådd. Sorokin organiserte observasjon i alle retninger i alle avdelingene, personellet var i konstant beredskap for å kjempe mot «fienden» i luften og på bakken. Han tok også en forberedende kampavgjørelse. Den var følgende: det første motoriserte infanterikompaniet skulle stoppe «fienden» ved flanken mens hovedstyrken skulle slå til ved fronten. Angrepet skulle innledes av 10-minutters sperreild. Det blei planlagt å ha en enkelt linjes kampformasjon med en motorisert infanteritropp i reserve.

Bataljonsjefen bestemte seg for å gi flere spesialoppdrag etter å ha mottatt ny informasjon om «fienden». Han var bekymra over om de for-

reste underavdelingene ville greie å komme «fienden» i forkjøpet med å ta bruene. Dessuten hadde han ikke noen konkrete fakta om «fiendens» gruppering, kampformasjon og hensikt.

Den kjempende rekognoseringspatruljen rapporterte snart at brua ikke hadde blitt tatt av landingsstyrken. Da den kjempende rekognoseringspatruljen ikke møtte noen «fiendtlig» motstand, beveget den seg raskt i retning av Figurnaya-skogen, og noen minutter seinere passerte også framtrygden denne hindringen.

Da de hadde nådd den nordvestre enden av Figurnaya-skogen, oppdaget lederen for rekognoseringspatruljen elementer fra landingsstyrken som hadde satt seg fast på høyde 196.0 Han observerte det samme på Ploskaya-åsen.

Bataljonsjefen trakk den konklusjonen at «fienden», etter å ha fastsatt den mest sannsynlige retningen der angriperne ville føre fram reservene, hadde begynt å organisere støttepunkter. Det blei ikke utelukka at den luftlandsatte styrken forberedte stillinger vest for Ploskaya-åsen også. For å finne ut dette gav kaptein Sorokin rekognoseringspatruljen ordre om å rykke fram til den nordre enden av Sosnovy-skogen.

Det blei seinere mottatt ei melding om at den fiendtlige styrken forberedte stillinger mot vest, øst for høyde 193.6. Nå tok kaptein Sorokin den endelige avgjørelsen: Det første motoriserte infanterikompaniet skulle ved aktive operasjoner i retningen: rydning — høyde 196.0 stoppe «fienden» i flanken, avlede hans oppmerksomhet, og dermed tillate hovedstyrken å marsjere opp og slå til i retningen: Gribnoye-skogen — høyde 196.0 og rykke fram i retning mot den nordøstre enden av Sosnovy-skogen. Oppdraget til det motoriserte infanterikompaniet sammen med det 1. stridsvognkompaniet var å ødelegge «fiendens» mannskap og materiell under bevegelsen på de sørøstre skråningene av Ploskaya-åsen og siden rykke fram i retning mot høyde 193.6. Det 3. motoriserte infanterikompaniet skulle nedkjempe «fienden» på de nordøstre skråningene av Ploskayaåsen og rykke fram i retning mot punkt 2.7.

Rekognoseringspatruljen fikk ordre om å være klar til å åpne ild for å hindre «fienden» i å trekke seg tilbake i vestlig retning. Det blei planlagt å gjennomføre angrepet med soldatene opplastet på de pansrede kampkjøretøyene etter en artilleriforberedelse. Artilleribataljonen skulle besette stillinger i den vestre enden av Gribnoye-skogen.

Bataljonsjefen forsto at et angrep mot flanken eller ryggen ikke ville være noen stor overraskelse for «fienden». Derfor bestemte han seg for å set-

te inn hovedslaget forfra og samle mannskapet og utstyret her. Dessuten kunne virksomheten til det første motoriserte infanterikompaniet villegge «fienden» og antyde at et angrep ville kunne ventes i retningen: veiskillet — Ploskaya-åsen.

Avgjørelsen til bataljonsjefen om å bruke stridsvogner i midten av kampformasjonen er verdt å merke seg. Ved å gjøre dette organiserte han et hardt slag som ville splitte forsvarernes styrke i to deler og ledelsen av den «fiendtlige» styrken ville miste kontrollen.

Bataljonen skulle slå til mot «fienden» som ennå ikke hadde samla seg ordentlig, ikke hadde organisert et ildgivningssystem og ikke hadde satt ut veghinder og organisert støttepunkter. Under disse forholda var det nødvendig å sette inn et sterkt slag i begynnelsen for å slå «fienden» i svi-me og nedkjempe ham. Derfor planla bataljonsjefen en enkelt linje angrepsformasjon og tok ut bare en motorisert infanteritropp som reserve. Han tok de samme hensyn når han besluttet å angripe «fienden» med infanteriet opplastet på kjøretøyene sine. Bare hurtighet og overraskende bevegelser kombinert med kraftig ildgivning kunne sikre gjennomføringa av oppdraget. Et angrep til fots kunne naturligvis ikke sikre de ønskede resultatene.

Bataljonsjefen gav oppdrag til sine underordna over radio. Artilleribataljonen var den første til å innta stillingene sine og åpne ild. Den blei fulgt av framtrygden. Denne handlet beslutsomt på flanken og tvang «fienden» til å forskyve mannskap og utstyr i denne retningen fra andre frontavsnitt. Hovedstyrkene utnytta straks dette. Ikke før var artilleriangrepet over før de satte inn et angrep. Det motoriserte infanterikompaniet rykket fram i midten av kampformasjonen mens det opprettholdt et nært samarbeid med stridsvognene. Det 3. motoriserte infanterikompaniet utførte offensiven på høyre side. Den kom over et støttepunkt hvor mesteparten av mannskapet og utstyret var forflyttet i retning av framtrygdens operasjoner. Kompaniet overvant motstanden til ei lita «fiendtlig» gruppe forholdsvis lett og tok den nordre delen av Ploskaya-åsen.

I begynnelsen måtte det 1. motoriserte infanterikompaniet overvinne hard motstand fra «fienden». Men da hovedstyrkene nådde Ploskaya-åsen, blei ildgivningen til «fienden» svak og de begynte å trekke seg tilbake og prøvde å få dekning i skogen vest for ås 193.6. Men der blei de utsatt for ildgivning mot flanken fra den kjempende rekognoseringspatruljen.

Den luftlandsatte styrken blei slått. Her spilte bataljonsjefens dyktighet i å organisere kamp på kort tid og i bevegelse en stor rolle.

Dette eksemplet illustrerer en taktikk som ofte er favorisert av sovjetiske offiserer, taktikken for sammenstøtstrid. Det betyr at egne avdelinger angriper en fiende i uforberedte stillinger eller i bevegelse, direkte fra marsjformasjon gjerne ved et skinnangrep og samtidig en omgående bevegelse med hovedstyrken.

Ved å benytte denne taktikken, kan det være mulig å oppnå hurtige seire, også mot en fiende som er tallmessig overlegen. Taktikken, krever en forholdsvis grundig rekognosering. En kan videre merke seg at for å opprettholde farten i angrepet, angrep de pansrede kampkjøretøyene med personellet oppløst, dvs. sittende inne i kjøretøyet under selve angrepet.

En angriper som anvender denne taktikken, er svært sårbar overfor overraskende motangrep, spesielt i flanken. Dette blant annet på grunn av små eller ikke eksisterende reserver — i vårt tilfelle en motorisert infanteritropp.

EN BATALJONSGRUPPE ANGRIPER VED EN OMGÅENDE BEVEGELSE.

Av oberst V. Zhukov

Å innta viktige høyder, fjelloverganger, veiskiller, skar og djupe elvedaler bak fienden eller på flankene hans er en avgjørende faktor for å oppnå et bra resultat under framrykking i fjellterreng. Disse oppdraga blir gitt til bataljonsgrupper som når målet gjennom omgående bevegelser.

Sammensetningen av og oppdraga til slike bataljonsgrupper er avhengig av situasjonen. En motorisert infanteribataljon, forsterka med lette kanoner, panservernvåpen, avdelinger fra ingeniørvåpenet og andre underavdelinger, danner bataljonsgruppa. Bataljonen blir støtta av regimentsartilleriet.

For å trenge djupt inn i fiendens bakre områder bruker en motorisert infanteribataljon alle bresjene i fiendens forsvarsverk for å bevege seg usett til angrepsmålet, marsjere raskt opp og slå til der hvor forsvarerne minst ventet det. Deretter når den kjernen av fiendens forsvarsverk og marsjerer hurtig mot det fastsatte målet.

La oss analysere arbeidet til sjefen for en motorisert infanteribataljon og virksomheten

til de underlagte avdelingene hans ved en omgående bevegelse i fjellterreng.

Kl. 19.00 den 14. oktober tilkalte øverstkommanderende kaptein T. Severinov, som ledet en reservebataljon, og gav ham følgende oppdrag: «'Fienden' har stansa framrykkinga til avdelingene våre på ei godt forberedt linje: Peredovaya-fjellet — Bakhmach-fjellet (se skissa). Støttepunktene hans er oppdaga i området: Peredovaya-fjellet — Bakhmach-fjellet — Prodolnaya-høgda — Khrumovskoyeskogen — Kotyol-fjellet — Tumany-søkket.

Om morgenen den 15. oktober skal avdelingene våre gå over på offensiven, ødelegge 'fiendens' mannskap og kampmidler i området ved Peredovaya-fjellet — Bakhmach-fjellet — Kotyol-fjellet og føre angrepet igjenom i retningen: Peredovaya-fjellet — Tumany-søkket.

Den 3. motoriserte infanteribataljonen med et batteri av bombekastere, underavdelinger av panservernvåpen og et lag soldater fra ingeniørvåpenet skal gjøre en omgående bevegelse. Ved å bruke en bresje i 'fiendens' forsvarsverk 1 km. vest for Alan-ruinene, skal den omgå støttepunktene hans langs ruta: Urmannaya-holtet — Alan-ruinene — Krutaya-fjellet, ødelegge 'fiendens' mannskap og våpen på Prodolnaya-høyden og ta brua over Svezhaya-elva. Et kompani skal forsvare brua på den nordre elvebredden, mens hovedstyrkene skal holde Beregovaya-fjellet og ankomstveiene til brua fra sør.

Artilleribataljonen skal støtte den 3. motoriserte infanteribataljonen.

Startpunktet, den søndre enden av Urmannaya-holtet, skal passeres kl. 03.00 den 15. oktober. Alle troppene må være klare til avmarsj kl. 02.45 den 15. oktober.»

Etter å ha fått slått fast oppdraget, gav kaptein Severinov en innledende ordre om å forberede personell, våpen og utstyr for kamp om natta. Deretter beregna han tida. Bataljonsjefen hadde bare 7 timer og 45 minutter til rådighet for å fullføre oppdraget med 2 timers dagslys, som han beslutta å bruke til arbeid med personellet i terrenget. Før de fikk muligheten til direkte rekognosering vurderte bataljonsjefen situasjonen og trakk de følgende konklusjonene:

Slik det gikk fram av «fiendens» taktikk og av terrengforholda, var det mulig å anta at trefninger med bakholdstropper ville finne sted ved Alan-ruinene og sørvest for Krutaya-fjellet. I åsene ved Prodolnaya-høyden kunne de også støte sammen med «fiendtlige» sik-

ringsavdelinger som forsvarte bresjene mellom støttepunktene.

Den første troppen til det 8. motoriserte infanterikompaniet blei tatt ut som rekognoseringspatrulje. Det 8. motoriserte infanterikompaniet (minus den første motoriserte infanteritroppen) fikk i oppdrag å sørge for nærforsvar av avdelingen.

Kl. 19.30 den 14. oktober blei rekognoseringa begynt i den sør-østre enden av Urmannaya-holtet. I løpet av rekognoseringa fastla offiserene rutene til underavdelingene sine til Krutaya-fjellet slik at «fienden» ikke ville bli i stand til å oppdage bataljonsgruppa. De avgjorde retningene for framrykkinga og inspiserte steder der det kunne ha blitt lagt minefelt. Bataljonsjefen kunngjorde straks avgjørelsen sin: omringinga skulle bli utført med soldatene til fots på grunn av det vanskelige terrenget som kunne hindre bevegelsene til de pansrede kampkjøretøyene.

Underavdelingene fikk de følgende oppdraga:

«Den første troppen til det 8. motoriserte infanterikompaniet med et lag fra ingeniørvåpenet skal være rekognoseringspatrulje og skal utføre rekognosering i retningen for bataljonens bevegelse. Kløfta (1 km vest for Alan-ruinene), Krutaya-fjellet, passene mellom toppene på Prodolnaya-høyden, like så vel som Khrumovskoye-skogen, Tumany-søkket, brua over Svezhaya-elva og Beregovaya-berget må bli vist særlig oppmerksomhet. Små 'fiendtlige' grupper skal ødelegges under bevegelsen, oferlegne «fiendtlige» styrker må omgås. Informasjon om 'fienden' skal rapporteres øyeblikkelig. Startpunktet skal passeres kl. 02.30 den 15. oktober.

Det 8. motoriserte infanterikompaniet med et batteri bombekastere og et lag fra ingeniørvåpenet skal være framtrygd under den omgående bevegelsen. Oppdraget er å hindre et overraskende 'fiendtlig' angrep på bataljonen i fronten, og nedkjempe ham i tilfelle sammenstøt. Kompaniet skal angripe fra linja: kjelda — Bezmyannaya-berget og ødelegge 'fiendens' støttepunkt på høyde 1,110.0 og artilleribatteriet på de nord-vestre skråningene. Ved å føre angrepet gjennom Tumany-søkket, vil det så ta brua over Svezhaya-elva og dekke ankomstveiene til den fra sør.

Startpunktet skal passeres kl. 02.45 den 15. oktober.

1. artilleribatteri skal sørge for støtte.

Det 7. motoriserte infanterikompaniet skal

forflytte seg bak kommando- og observasjonsposten til bataljonen. Fra linja: Bezmyannaya-berget — steiner, skal det ødelegge 'fiendens' støttepunkter på høyde 1,170.0, ta veien gjennom Khrumovskoye-skogen og hindre et overraskelsesangrep fra 'fienden' på flanken til bataljonens hovedstyrke fra retningen Kotyol-fjellet og Tumany-søkket.

Startpunktet skal passeres kl. 03.00 den 15. oktober.

2. artilleribatteriet skal støtte kompaniet.

Det 9. motoriserte infanterikompaniet blir holdt i reserve. Det vil forflytte seg bak det 7. motoriserte infanterikompaniet og vil gå bak det 8. motoriserte infanterikompaniet fra Prodolnaya-høyden. Det skal forsvare de søndre skråningene til Beregovaya-fjellet bak Svezhaya-elva.

Panserverntroppen skal følge det 7. motoriserte infanterikompaniet, og samtidig være i beredskap til å slå tilbake et angrep fra 'fiendtlige' stridsvogner i Tumany-søkket.

En tropp fra ingeniørvåpenet (minus et lag) skal slå seg igjennom hindringene vest for Alan-ruinene fra kl. 23.00 den 14. oktober til kl. 02.00 den 15. oktober, for å organisere kommandantens rute og for å sikre bevegelsen til bataljonens kolonne.»

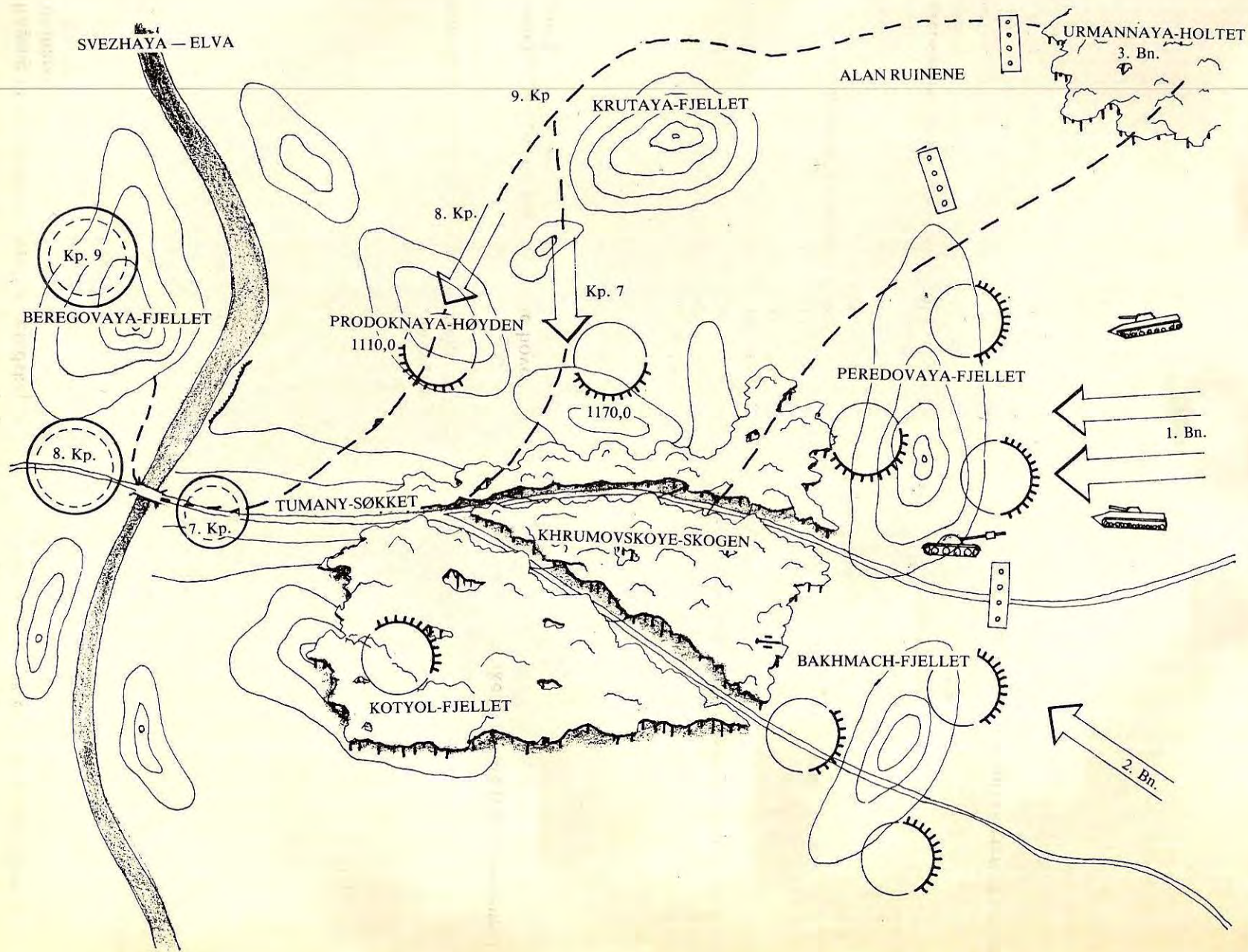
Etter å ha gitt ordrene, gav bataljonsjefen instruksjer for samarbeid: «Dersom 'fienden' oppdager underavdelingene til bataljonen i området ved Alan-ruinene, skal de dekket av ei flankeavdeling — den tredje troppen til det 9. motoriserte infanterikompaniet. Ved ankomsten til angrepslinja vil det 8. og det 7. motoriserte infanterikompaniet beordre artilleriild på 'fiendens' støttepunkt, og vil ved ildopphør straks gå over på offensiven. Bataljonens kolonne av pansrede kampkjøretøyer skal forflytte seg til bruområdet bak avdelingene som rykker fram fra fronten gjennom Khrumovskoye-skogen.

Bataljonen må være klar til marsj kl. 02.00 den 15. oktober.

Jeg er med det 7. motoriserte infanterikompaniet. Sjefen for det 7. motoriserte infanterikompaniet er min stedfortreder.»

Kaptein Severinov omga også formasjonen av bataljonens kolonne mens den marsjerte til et angrepsmål: rekognoseringspatrulje, framtrygd, ingeniørtropp, kommando- og observasjonspost, hovedstyrke, baktropp.

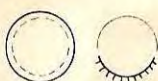
Etter at de hadde vendt tilbake til oppmarsjområdet, organiserte lederne for underavdelingene fullføringa av de fastsatte opp-

Kp = Kompani
Bn = Bataljon

EGNE STØTTEPUNKTER

«FIENDENS» STØTTEPUNKTER

MINEFELT

EGNE ANGRIPENDE AVDELINGER

dragene og kontrollerte deretter beredskapen for marsj.

Kl. 02.00 begynte bataljonen å marsjere til startpunktet. På denne tida åpna den første motoriserte infanteribataljonen ild mot den fremre linja av «fiendens» forsvarsverker på Peredovaya-fjellet, den andre motoriserte infanteribataljonen begynte et skinnangrep i retning mot Bakhmach-fjellet, og ingeniørtroppen gjorde et gjennombrudd i minefeltet vest for Alan-ruinene. Snart passerte flanken og framtrygden gjennom denne passasjen. Hovedstyrken til bataljonsgruppa nådde den søndre enden av Urmannaya-holtet på det fastsatte tidspunktet.

Siden han var forrest i kolonnen, la kaptein Severinov merke til at ingeniørsoldatene som sikra passasjen gjennom minefeltet hadde en trefning med «fienden». Bataljonsjefen gav et lag ordre om å angripe denne gruppa og nedkjempe den, og for å beskytte hovedstyrken mot et angrep på venstre flanke, sendte han flankeavdelinga, som seinere ble baktropp, til Alan-ruinene. Etter å ha gitt ordrer til sjefene for det 7. og 9. kompaniet, forflytta kapteinen kommando- og observasjonsposten sin til startpunktet.

Kl. 7 om morgenen hadde det 8. motoriserte infanterikompaniet omgått Krutaya-fjellet fra vest og hadde begynt å forberede seg til kamp. Mannskapa til bombekasterbatteriet inntok de fastsatte stillingene for ildgivning mot støttepunktet på høyde 1,110.0.

Snart nådde også det 7. motoriserte infanterikompaniet det fastsatte området. Kompani- og troppsjefer spesifiserte rutene til angrepsmåla, utpekte kontrollpunkt og organiserte observasjon av «fienden» på bakken og i lufta. 15 minutter før angrepet begynte, åpna det støttende artilleriet ild. Kompania i den første troppeformasjonen marsjerte fram mot angrepslinja lag etter lag, og etter å ha spredt seg i ei skytterlinje, angrep de «fienden». Forsvarerne ble overrumpla og begynte å trekke seg tilbake. Kompaniene tok de fastsatte måla, stormet Prodolnaya-høyden og fortsatte framrykkinga. To tropper fra det 7. motoriserte infanterikompaniet beveget seg usett fram til veien i Tumanysøkket og tok opp forsvarsstillinger, mens en tredje tropp angrep «fiendens» artilleribatteri med godt resultat.

Kompaniet inntok en stilling som sikra bevegelsene til avdelingene som rykka fram fra fronten i området ved Kotyol-fjellet, og gjorde det mulig å slå tilbake et motangrep fra «fienden».

Kl. 11 om morgenen hadde det 8. og 9. kompaniet tatt brua og holdt en forsvarsstilling.

Med en gang oppdraget var utført, fikk bataljonsjefen rapportene fra kompanisjefene, avgjorde at bataljonen skulle gå over på defensiven og ga ordre om omfordeling av styrkene.

Artilleribataljonen ble nå anvendt på en sentralisert måte, og bombekasterbatteriet ble ikke lenger underlagt det 8. kompaniet. Kapteinen gav stabssjefen sin ordre om å utarbeide oppdrag til rekognoseringspatruljen, som skulle bestemme de mulige rutene som «fienden» kunne bruke for å føre fram reservene sine, og linjene for oppmarsjen hans.

Det at de hadde inntatt de viktigste høyden, skogen og brua over Svezhaya-elva ga bataljonen gunstige forhold for å sikre gjennomføringa av angrepet fra hovedstyrkene.

Ved angrep mot sterke forsvarsstillinger gir «En bataljonsgruppe angriper ved en omgående bevegelse» et eksempel på en vanlig taktikk i slike tilfeller. Gjennom en omgående bevegelse angriper bataljonen i flanken til fienden som står i faste forsvarsstillinger. Deretter trenger avdelingene videre inn i de bakre områdene til forsvareren og blokkerer forsyningslinjene bakover ved å opprette støttepunkter på viktige steder som bruer, veikryss osv. Nå er forholdene lagt til rette for at de to andre bataljonene kan rette et frontalt angrep mot hovedforsvarsstillingene.

Taktikken forutsetter at det finnes en svak flanke å angripe og at forsvareren ikke har sterke mobile reserver som kan settes inn mot avdelingen som gjør den omgående bevegelsen. Dersom slike reserver hadde vært tilgjengelige i vår situasjon, ville bataljonen ha stått i sterk fare for å bli nedkjempet.

Dersom det er umulig eller for tidkrevende å angripe i flanken, og forsvarerens hovedstilling er svært vanskelig å ta, er det mulig at divisjonssjefen ville beordre et angrep med taktiske atomvåpen for å bryte gjennom stillingene.

KAPITTEL 5

VERN MOT TAKTISKE KJERNEFYSISKE VÅPEN

Atomvåpen og andre «masseutryddelsesvåpen» som stridsgasser og bakteriologiske stridsmidler er våpen som kan forårsake store ødeleggelser dersom de blir brukt. De inngår i arsenalene til de fleste store imperialistmaktene, men det er først og fremst de to supermaktene USA og Sovjet som går i spissen for å videreutvikle dem. Våpna er først og fremst beregna på å skremme og terrorisere sivilbefolkninga til passivitet ved et imperialistisk overfall. På denne måten er de et supplement til andre former for terror en okkupasjon vil sette i verk ved en okkupasjon — standrett, tortur og vilkårlige represaliehandlinger som eksempler. Denne holdningen til sivilbefolkninga er et av særtrekkene ved en imperialistisk hær. Mao har sagt at atombomba er en papirtiger. Supermaktene har arsenaler av atomvåpen store nok til å utslette alt liv på jorda. Men ingen imperialistmakt kan ta i bruk disse våpna uten å utslette seg sjøl. For hva er det en imperialistisk krig dreier seg om? En rivalisering om landområder, markeder og råstoffer. Å bruke slike våpen ville være å sage over den greina en sjøl sitter på. Dette betyr selvsagt ikke at slike våpen ikke kan bli brukt i en viss utstrekning. Hensikten vil først og fremst være å terrorisere sivilbefolkninga for å presse fram en rask kapitulasjon. Men mot et folk som er politisk forberedt på å motstå slik terror og utpressing vil våpna ikke ha den virkninga som en imperialistisk angriper ønsker å oppnå, giftgass, napalm og splintbomber klarte aldri å knekke motstanden til folkene i Sørøst-Asia.

Vi vil videre drøfte en del sider ved *taktiske* atomvåpen, våpen som sannsynligvis vil bli brukt i en framtidig krig, også mot norske patriotiske styrker.

Med *taktiske* kjernefysiske våpen mener vi i denne sammenheng våpen som er tenkt brukt i *taktiske situasjoner* mot begrensede militære mål. Slike våpen kan f.eks. brukes for å ødelegge fiendtlige reserver som er konsentrert i bakre områder, eller for å bryte gjennom ei sterk forsvarslinje. Det er også forutsatt at

ladningene kan leveres med våpen som finnes på divisjonsnivå, raketter og haubitzer.

Et atomvåpen virker på tre måter, ved varme- og glimtvirkning, trykkvirkning og utstråling. Varme- og trykkvirkningen tilsvarer en konvensjonell spregning, men er mye kraftigere og virker over et større område. Det er varme- og sprengvirkningen som vanligvis vil drepe flest soldater.

Energien ved en spregning fordeler seg slik:

Trykk: 50%

Varme: 35%

Radioaktiv stråling: 15%.

Sprengvirkningen måles i kg TNT (et militært sprengstoff). En atomladning på 10 kilotonn (10 KT) svarer altså til en spregning av 10.000 tonn TNT.

TRYKKVIRKNINGEN

Trykkvirkningen kan deles inn i to faser, en fase med overtrykk opp til 5 sek. etter at våpenet har eksplodert og deretter en fase med undertrykk, hvor trykkendringen er noe mindre, men varer lengre. Trykket virker indirekte og direkte, indirekte ved at f.eks. en soldat gripes av trykket og slenges mot en vegg, ved at han blir truffet av trær som blåses overende, våpen og utstyr som svirrer i lufta osv. Direkte ved trykkets innvirkning på menneskekroppen. Denne direkte virkningen er såpass liten at vi ser bort fra den her.

VARME- OG GLIMTVIRKNING

Dersom en ser rett mot en atomsprengning vil en som regel bli blindet av det kraftige lysglimtet som oppstår (flere ganger solas styrke). Varmestrålingen varer i ca 3 sek. og er svært stor. Den kan forårsake alvorlige tredjegrads forbrenninger og klær og annet antennbart materiale tar fyr. Varmestrålingen avtar sterkt (opptil 95%) ved overskyet og disig vær

eller kunstig røyklegging. Soldatene vil også her skades direkte og indirekte, direkte ved at varmestralene treffer huden og forårsaker forbrenninger og indirekte ved kontakt med brennende gjenstander antent av varmestralingen.

RADIOAKTIV STRÅLING

Den radioaktive strålingen deles i to, initialstråling og reststråling. Initialstrålingen er den strålingen som kommer i det første minuttet etter sprengningen. Denne strålingen stammer hovedsakelig direkte fra eksplosjonen. Rest-

strålingen opptrer *etter* et minutt fra sprengningen. Den opptrer i form av radioaktivt nedfall (støv eller nedbør), eller som indusert stråling fra gjenstander på bakken. Reststrålingen er svakere enn initialstrålingen, men virker over lengre tid.

TRE FORMER FOR SPRENGNINGER

Vi regner med tre hovedtyper sprengninger, luftsprengninger, overflatesprengninger og undergrunnsprengninger. Virkningene ved de tre sprengningene fordeler seg slik:

	Trykkvirkning	Varmevirkning	Initialstråling	Reststråling
Luftsprengning	Største effekt	Største effekt	Stor	Ubetydelig
Overflatesprengning	Middels effekt	Middels effekt	Stor	Stor
Undergrunnsprengning	Ubetydelig lufttrykk, trykksjokk i bakken	Ubetydelig	Middels	Stor

Som vi ser av tabellen er det først og fremst luftsprengninger som er aktuelle i en taktisk situasjon når det gjelder raskt å sette fiendens tropper ut av spill. Hvis hensikten derimot er å gjøre et område vanskelig å operere i for ei tid, er en overflatesprengning med en stor grad av radioaktiv forurensning å foretrekke.

VERN MOT ATOMVÅPEN

I et typisk norsk terreng, f.eks. kupert skogsterreng, vil virkningene av et atomvåpen automatisk reduseres. Terrenget vil i stor grad skjerme mot trykk- og varmekvirkningen, men dette er selvfølgelig ikke nok. Både på det taktiske planet og når det gjelder den enkelte soldats utrustning og opptreden er det en rekke forholdsregler som må tas.

TAKTISKE PRINSIPPER

Taktiske atomvåpen er kraftige våpen med stor ødeleggende virkning. En *liten* atomladning på 1 kilotonn er jo definert til å tilsvare 1000 tonn av sprengstoffet TNT i sprengvirkning. Dette betyr at våpna er lite egne til ild-

oppdrag som krever stor presisjon i treffsikkerhet og avgrensning av ilden. Dersom en framrykkende avdeling oppdager et sterkt fiendtlig støttepunkt en kilometer unna, ville et atomvåpen være ubrukelig mot dette målet fordi ladningen er for kraftig. Sprengningen ville samtidig ha rammet egne avdelinger. Dette betyr at i *nærkamp* som er en geriljaavdelings hovedstridsform, er atomvåpen ubrukelig. Dette gjelder forøvrig også for andre tunge våpen — i geriljastrid hvor venn og fiende er infiltrert i hverandre, er det oftest umulig å bruke tyngre artilleri og flybomber. De amerikanske soldatene i Indo-Kina hadde smertelige erfaringer med dette, hele avdelinger ble utslettet av egen ildgivning fra fly og artilleri. Når de ikke er i direkte kontakt med fienden bør patriotiske styrker operere spredt og i mindre avdelinger. På denne måten kan en unngå å danne «feite» mål som fienden vil vurdere som atomverdige. Faren for et atomangrep vil sannsynligvis ikke være stor dersom troppekonsentrasjonen ikke overstiger 100 — 150 mann. Avdelingen må være i stand til å forflytte seg raskt ut av et område som er blitt forurenset av radioaktivt nedfall. Dette må planlegges på forhånd og eventuelle nye stillinger tas ut.

Alle enheter ned til kompanivå (100 — 120 mann) bør ha instrument for måling av intensiteten av den radioaktive strålinga.

PERSONLIGE FORHOLDSREG- LER

Størst mulige deler av kroppen bør være tildekket for å verne seg mot varmestrålinga (og-

så hender og ansikt). Gassmaske bør være påsatt eller i høy beredskap for å verne mot varme og innånding av radioaktivt nedfall. Enhver mulighet til å grave skyttergroper og dekningsrom må utnyttes.

VIRKNINGEN AV EN 10 KT LUFTSPRENGNING.

Alle angivelser av skader gjelder for ubeskyttede objekter.

Avstand fra sprengningspunkt	Stråling	Dose rad.	Varme	Trykk
0				Store skader på solide bygninger av armert betong, lokomotiver, anleggsmaskiner og skip.
100				
200				
300				
400				Jernbane- og veibruer ødelegges, store skader på biler og fly.
500				
600				Alvorlig skade på godsvogner og lettere industribygg.
700		8000	Treverk forkulles, mørkt bomullstøy og kunstfiberstoff antennes.	Stor skade på skog, kraftlinjer. 100% dødelig for ubeskyttede personer.
800	Se			
900				
1000	tabell	3000		Alvorlig skade på boligblokker av murstein.
1100				
1200	2	650		
1300				Alvorlige skader på trehus.
1400		200		
1500			Barnåler og grovt gras antennes.	
1600		100		
1700				
1800				
1900			Tørt gras, lauv, fint trevirke og nylonstrømper antennes.	Ingen alvorlige personskader.
2000				
2100				
2200				
2300				
2400			2. grads forbrenning, tørt papir antennes.	
2500				
2600				
2700			1. grads forbrenning ut til ca. 3000 m.	

SYKDOMSYMPTOMENE VED FORSKJELLIGE STRÅLINGSDOSER

Den tiden det tar for den enkelte før han blir stridsudyktig varierer, men nedenfor er satt opp en tabell som viser de forskjellige (gjennomsnittlige) symptomer etter radioaktiv bestråling. Tabellen er satt opp under hensyntagen til følgende:

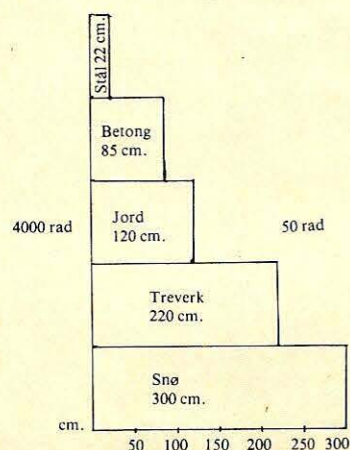
- Hele kroppen er utsatt for strålingen.
- Tilfellene av strålesyke med etterfølgende død er ventet innen 30 dager.
- Personellet er tidligere ikke utsatt for radioaktiv bestråling.
- Personellet er ved vanlig god helse og uthvilt.
- Strålingen er korttidsdoser.

Korttidsdose i rad	Sannsynlige symptomer
0 til 50	Ingen påviselige symptomer. Mulighet for mindre skader av blodet.
80 til 120	Kvalme og oppkast i ca 1 dag for 5—10 prosent av det personell som er utsatt for strålingen. Generell følelse av tretthet, men ingen alvorlige sykdomssymptomer.
130 til 170	Kvalme og oppkast i ca 1 dag, fulgt av andre symptomer av strålesyke for ca 25 prosent av personellet. Dødelig utgang ikke ventet.
180 til 220	Kvalme og oppkast i ca 1 dag, fulgt av andre symptomer av strålesyke for ca 50 prosent av personellet. Dødelig utgang ikke ventet.
270 til 330	Kvalme og oppkast for samtlige den første dagen, fulgt av andre symptomer på strålesyke. Ca 20 prosent døde etter 2—6 uker etter bestrålingen. Overlevende er rekonvalesenter i 3 måneder.
400 til 500	Kvalme og oppkast for samtlige den første dagen, fulgt av andre symptomer på strålesyke. Ca 50 prosent dør etter 1 måned. Overlevende er rekonvalesenter i ca 6 måneder.
550 til 750	Kvalme og oppkast for alt personell i løpet av 4 timer etter bestrålingen, fulgt av andre symptomer på strålesyke. Opptil 100 prosent dør. De få overlevende er rekonvalesenter i ca 6 måneder.
1.000	Kvalme og oppkast for alt personell i løpet av 1 à 2 timer. Sannsynligvis ingen overlevende.
5.000	Øyeblikkelig sykdomssymptomer. 100 prosent dør i løpet av en uke.

Rad dosene med virkninger som er satt opp i tabellen, er beregnet ut fra militære behov f.eks. den radioaktive strålingas innvirkning på arvestoffer, er derfor ikke tatt med.

VERN MOT RADIOAKTIV STRÅLING

Tabellen viser tykkelsen på en del materialer som vil redusere en drepende initialstråling på 4000 rad til en ufarlig stråling på 50 rad.

KAPITTEL 6

KAMP MOT MEKANISERTE AVDELINGER

MOBILITET, ILDKRAFT, PANSRING

At en hær er mekanisert, betyr at alle avdelingene forflytter seg ved hjelp av — og delvis kjemper fra kjøretøyer som er spesielt konstruert for dette bruket. Kjøretøyene kjenne- tegnes ved at de er terrenggående, ved at de som oftest bærer med seg tunge våpen (stor ildkraft) og ved at de yter en viss beskyttelse for mannskap og soldater (pansring). Mobilitet, ildkraft og pansring er de tre viktigste særtrekkene ved en mekanisert avdeling.

Den store mobiliteten til mekaniserte avdelinger muliggjør en rask framrykking, stor fart i angrepet, rask konsentrasjon og spredning, raske omgående bevegelser og overraskende støt mot svake punkter i forsvaret.

Om denne mobiliteten kan utnyttes, avgjøres først og fremst av terrenget — naturlige hindringer — men også av kunstige hinder som spregninger, minefelt o.l.

Ildkraften fra tyngre våpen — kanoner, haubitzer, bombekastere og raketter — gjør det mulig å rette harde slag mot en motstander fra et punkt som er utenfor rekkevidde av motstanderens egne våpen. Ildkraften kan konsentreres spesielle steder for å forberede et gjennombrudd, den kan brukes for å ødelegge reserver og forsyningslinjer og den kan brukes for å sinke en avdeling under tilbaketrekning. Ildkraften kan brukes slik og brukes så intenst at motstanderen blir tvunget ut av stillingene sine og lettere kan nedkjempes.

En effektiv utnyttelse av ildkraften krever en nøyaktig kunnskap om motstanderens stillinger, — og for kanoner og de fleste typer styrte raketter en direkte siktelinje til målet.

Beskyttelse — pansringen — gjør stridsvogner og soldater i pansrede kampkjøretøyer forholdsvis usårbare overfor ild fra håndvåpen (opp til kaliber 12.7 mm.) og granatsplinter. I tillegg gir mange pansrede kjøretøyer vern mot radioaktivt nedfall i moderate mengder og mot stridsgasser. For å oppnå denne beskyttelsen må soldatene sitte inne i kjøretøyene og lukene være igjen.

NOEN VIKTIGE TAKTISKE PRINSIPPER

INITIATIV OG ANGREP

Å hele tida ha initiativet er viktig i alle former for kamp, men spesielt i kamp mot en tallmessig overlegen mekanisert fiende. Dette betyr at vi må kjempe slik at det hele tida er vi som avgjør når det skal settes inn et angrep, at det er vi som avgjør når en tilbaketrekning skal skje. En imperialistisk angriper må bli tvunget til å kjempe på våre premisser og ikke omvendt. Dette betyr videre at angrepet og spesielt overraskelsesangrepet må bli den viktigste kampformen innenfor den strategiske ramma.

TERRENGET MÅ UTNYTTES

En må hindre fienden i å utnytte mobiliteten. Han må tvinges til å operere i et terreng som er ugunstig for ham. I Norge vil en mekanisert fiende som oftest rykke fram langs veier, i bunnen av dalfører eller langs forholdsvis tynne linjer i terrenget som er uten store naturlige hindringer. Han må ofte rykke fram i en eller to forholdsvis tynne kolonner.

Det er slike steder en overlegen mekanisert fiende bør angripes, i trange daler, langs større elver og vann, på veier gjennom større skogsstrekninger og andre steder hvor manøvreringsmulighetene til sidene er små og tverrforbindelsene få. Steder som dette er det mulig å splitte opp fiendens overlegne styrker — konsentrere egne styrker for å oppnå en knusende lokal overlegenhet — og nedkjempe fiendens avdelinger en for en. Hovedangrepet bør settes inn på tvers av fiendens framrykkingslinjer (fra flanken) slik at det blir vanskeligere for fienden å gå til motangrep og foreta innringingsmanøver.

Kunstige hinder må brukes aktivt og dristig. Slike hinder kan brukes for å forsterke de naturlige, f.eks. minelegging av en tverrgående vei. Eller for å desorganisere og splitte opp

fiendtlige avdelinger for å hindre en tilbaketrekning eller unnsetning fra andre styrker. (F.eks. sprengning ei viktig veibru midt inne i ei kolonne.)

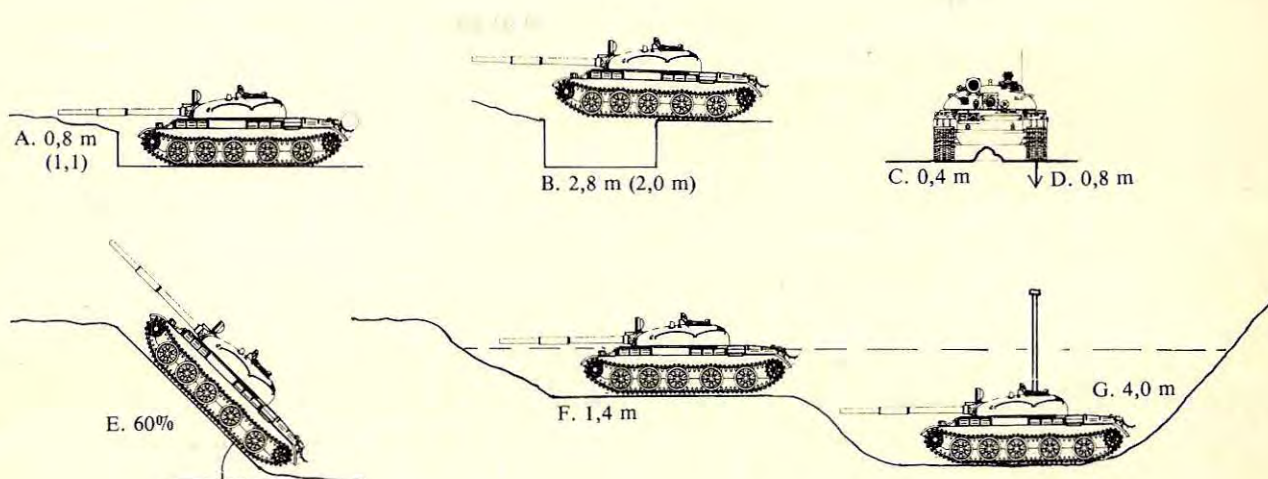
SPREDNING — KONSENTRASJON — SPREDNING

Fienden må hindres i å utnytte ildkraften. Dette betyr først og fremst å praktisere prinsippet spredning — konsentrasjon — spredning. Spredt framrykking mot målet, konsentrasjon av kreftene i angrepet, og spredt tilbaketrekning. Dette har to funksjoner: Å vanskeliggjøre fiendtlig rekognosering og å hindre at egne styrker utgjør «feite» mål før de er så nær fienden at artilleribeskytning ikke kan

brukes av frykt for å ramme egne avdelinger. Dernest må fienden få små muligheter til å utnytte flatbanevåpen som f.eks. stridsvognkanoner. Dette oppnås ved å angripe i uoversiktlig lende, svingete og smale veier, kupert terreng, fra stillinger bak bakketopper (bakskrånendestillinger).

HVA SLAGS TERRENG KAN PANSREDE BELTEKJØRETØYER FORSERE

Framkommeligheten til et beltekjøretøy bestemmes av mange faktorer. Klatreevnen (A) bestemmer hvor høye lodrette kanter vogna kan forsere — kanten må ikke være høyere enn at beltene griper tak og skyver vogna opp.

Målet (B) betegner hvor brede grøfter vogna kan krysse. Dette er avhengig av vognas lengde og plassering av tyngdepunkt.

Avstanden (C) fra bakken til buken på vogna (markklaring) bestemmer høyden på de gjenstandene (stubber, steiner) som kan finnes seg mellom beltene uten at vogna blir sittende fast.

MARKTRYKKET

Marktrykket (D) til et beltekjøretøy er vekten av kjøretøyet fordelt på flateinnholdet av den delen av beltene som normalt berører bakken. Målet oppgis i kg/cm^2 . Gjennomsnittlig marktrykk ligger på $0,7\text{--}0,8 \text{ kg}/\text{cm}^2$. Generelt kan en si at beltevogner med et marktrykk av den størrelsen vil bli stoppet av middels blaute myrer.

En stigning på 60% (E) er det maksimale et pansret beltekjøretøy, uansett type, kan klare. Å klatre opp en slik stigning forutsetter gode friksjonsforhold. På glatt føre kan en stigning på 30% være nok til å stanse ei stridsvogn.

STRIDSVOGNER KAN KRY SSE ELVER OG VANN

De fleste PPKer og PKKer kan svømme (er amfibiske). Dette gjelder også BMP-1. Kravet er imidlertid at vannet er rolig (ikke sterk strøm eller bølger) og at bredden ikke er for bratt eller steinete. Stridsvogner kan ikke svømme (den svenske STRV-103 er et unntak). Likevel kan de krysse elver og vann, enten ved vading eller dypvading (G). Ved vading kjører vogna på bunnen som den er, mens ved dypvading må den utstyres med snorkel

for å forsyne mannskap og motor med luft. Begge typer vading krever at bunnen blir undersøkt på forhånd for å lokalisere eventuelle hindringer som grøfter og store steiner.

Forgjengeren til T-62, T-55 utstyrt med snorkel for dypvading.

TETT SKOG KAN STOPPE BELTEKJØRETØYER

Tett skog kan gjøre manøvrering med et beltekjøretøy umulig. Forutsetningen er at trærne står tettere enn bredden på vogna (H), og at de har en viss tykkelse. Hvor tykke er det vanskelig å angi nøyaktig, mens ei stridsvogn kan kjøre ned et enkeltstående relativt tykt tre, vil det være vanskelig å komme seg gjennom flere tynnere trær. Dette fordi farten til vogna ganske snart vil avta og fordi det er grenser for hva mannskapet tåler i form av støt. En tett skog med trær med diameter over 40 cm vil stoppe ei stridsvogn. En PPK eller PKK vil på grunn av lavere vekt (under halvparten av stridsvogn) stoppes av mindre trær.

Snø kan også være en hindring for pansrede beltekjøretøyer. Store mengder hardpakket snø kan føre til at vogna blir liggende på buken så beltene ikke får tak. Den største faren med snø er imidlertid at den dekker over hindringer som steiner og stubber og andre ujevnheter i terrenget, slik at vogna kan komme borti disse og kjøre av seg beltene.

STORE DELER AV NORGE UFRAMKOMMELIG FOR PANSER

Ute i lendet finner vi ofte en kombinasjon av flere av disse naturlige hindringene som gjør store deler av Norge uframkommelig for panseravdelinger.

Sosialimperialistene er selvfølgelig også klar over dette problemet. Det viktigste hjelpemiddelet de har for å forsere naturlige hindringer, spesielt elver og kløfter er panserbruleggingskjøretøy. Dette kjøretøyet består av et stridsvognsunderstell med en sammenleggbare stålbru f.eks. T-54B MTU. Bruene kan ha et spenn på opptil 19 m og kan brukes av alle typer kjøretøyer.

ULIKE TYPER VÅPEN FOR PANSERBEKJEMPELSE

Det finnes flere måter å dele inn våpen for panserbekjempelse på. Vi vil her dele dem i fire hovedgrupper, alt etter hvilken taktisk anvendelse de har. Samtidig vil tyngre våpen som stridsvognskanoner, selvdrevne kanoner, feltartilleri, helikopter og fly ikke bli tatt med her.

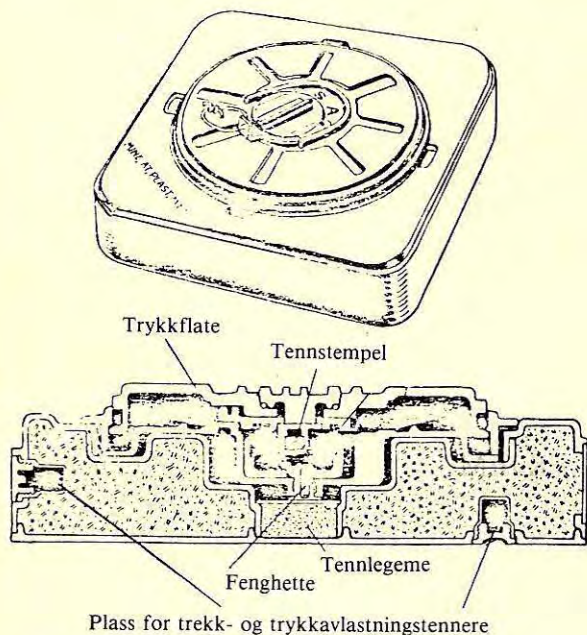
GRUPPE 1, NÆRKAMPVÅPEN

Nærkampvåpen brukes på hold fra 0-100 m. De spenner fra hjemmelagde molotov-cocktails til avanserte stridsvognsminer, og vil ofte være de våpen en geriljasoldat foretrekker ved kamp mot en stridsvogn. De fleste av disse våpna er lette å bære med seg og enkle og billige å produsere. Vi vil her nevne fire egnede nærkampvåpen i miner, panserbrytende håndgranater, molotov-cocktails og geværgranater.

STRIDSVOGNSMINER

Ei stridsvognsmine består av en sprengladning på 8-10 kg og en tennmekanisme. Når ei stridsvognsmine eksploderer vil den rive beltet av ei stridsvogn eller ødelegge et hjulkjøretøy. Tennmekanismen er lagd slik at minene går av ved et trykk på ca 180—250 kg, dette varierer noe fra minetype til minetype. Minene legges ned i bakken med et tynt lag (3—5 cm) jord,

grus eller torv som dekke. Dersom underlaget er mykt, f.eks. snø, må det forsterkes ved at mina legges på en trelem, ei steinhelle e.l. for å oppnå det nødvendige trykket. De fleste mine-
ne kan også bringes til å detonere ved trekk-
tennere og trykkavlastningstennere.

Stridsvognmine M—19.

Russisk stridsvognmine: TM46.

Denne tennmekanismen i tillegg til hoved-
tennsatsen og den viktigste funksjonen disse
har er å vanskeliggjøre minerydding. En
trykkavlastningstenner monteres som regel i
bunnen av mina. Dersom noen løfter mina
opp, vil vekta på denne mekanismen bli min-
dre og mina eksplodere. Trekktennerne virker
ved at en tråd fra tenneren til et fast punkt i
bakken strekkes, f.eks. ved at mina blir løftet.

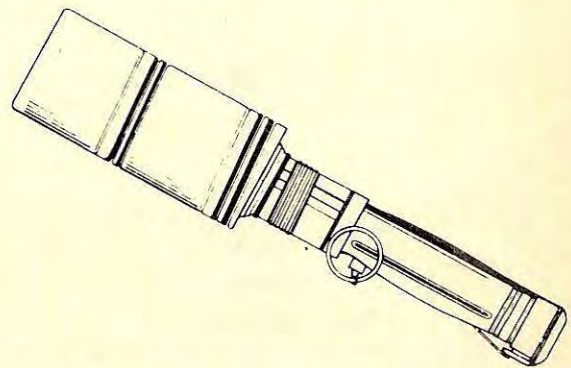
På illustrasjonen er vist to typer strids-

vognsminer, den amerikanske M—19 og den
sovjetiske TMN—46. M—19 er lagd av plast,
veier ca 13 kg og går av ved et trykk på 175—
245 kg. TMN—46 er lagd av metall, veier 7—
8 kg og går av ved et trykk på ca 180 kg.
TMN—41 har om lag halvparten så stor
sprengkraft som M—19.

Det finnes også andre typer stridsvogns-
miner, f.eks. miner med en hulladning som ik-
ke bare kan sprengre av et belte, men som også
er panserbrytende. Videre miner som festes til
bunnen av stridsvogner med en magnet, kan
f.eks. festes dersom ei vogn kjører over en
skyttergrav.

PANSERBRYTENDE HÅNDGRANA- TER

Panserbrytende håndgranater finnes ikke i
NATOs arsenaler, men er derimot i utstrakt
bruk i Warszawapaktland. Den nyeste typen
heter RKG—3. Soldaten trekker ut ringen
med sikringssplinten og kaster granaten (opp
til 25 m). I luften vil en stabiliseringsanord-
ning gjøre at granaten treffer målet med «ho-
det» med sprengladningen først. Veier 1 kg og
bryter gjennom 120 mm panser.

Panserbrytende håndgranat RKG—3.

GEVÆRGRANATER

ENERGA geværgranat

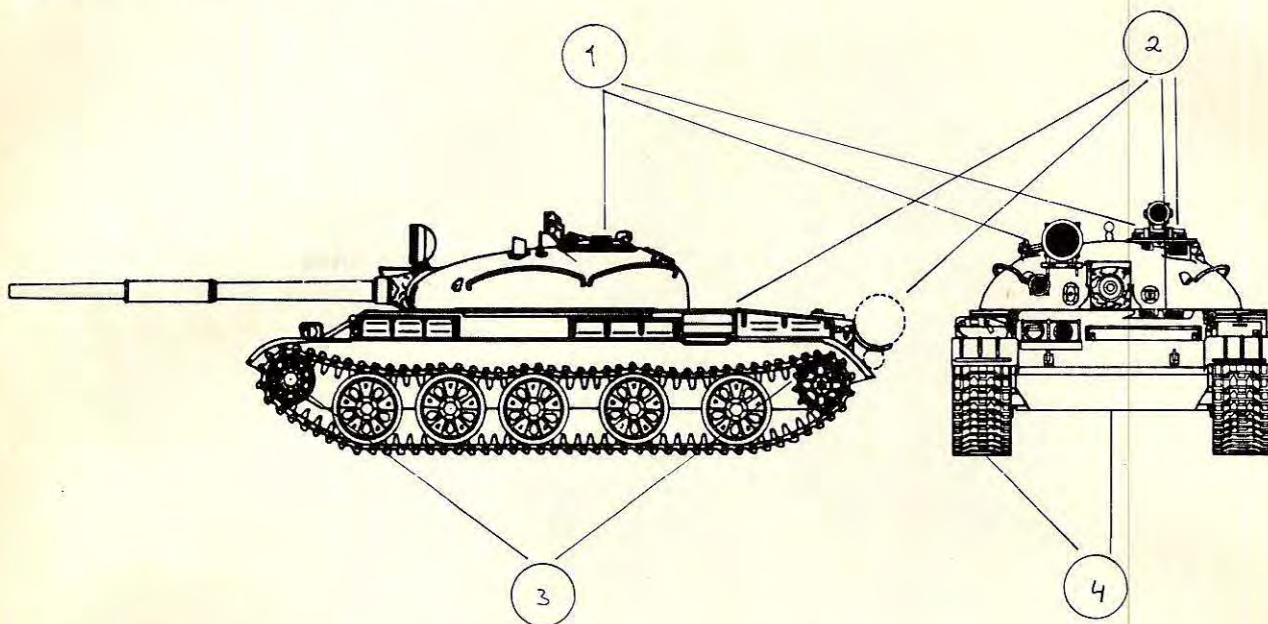
Geværgranater er granater med en hulladning
som festes på munningen av geværløpet og

skytes ut ved hjelp av en spesiell drivpatron. Brukes ikke i den sovjetiske hæren. Til det norske armégeværet AG3 brukes geværgranaten ENERGA. Granaten har en rekkevidde på om lag 100 m og bryter gjennom ca 200 mm panser.

MOLOTOV-COCKTAILS

Molotov-cocktails som er små brannbomber (f.eks. flasker fylt med en bensin/diesel-

blanding), brukes for å sette fyr på alt brennbart på et pansret kjøretøy, utvendig utstyr, ødelagte drivstofftanker, gummilister og maling. Hovedvirkningen av en molotov-cocktail er at den sverter periskoper og sikter på vogna slik at den blir «blind». Besetningen må da før eller seinere ut av vogna og er et lett bytte for angriperen.

Bruk av nærkampvåpen mot en T-62. 1) Mot luker — panserbrytende håndgranater. 2) Mot periskoper og utvendige drivstofftanker — gjennomhulle med gevær-

skudd og antenne og sote ned med molotov-cocktails. 3) Sprengladninger — mot belter for å stoppe vogna. 4) Miner — mot bunn og belter.

GRUPPE 2, KORTHOLDSVÅPEN

Kortholdsvåpen brukes på hold fra 0—300 m. I denne gruppa finner vi en rekke typer bærbare rakettkaster eller granatkaster. To forskjellige våpen blir beskrevet, den amerikanske rakettkasteren M-72 som bl.a. er i bruk i den norske hæren (produseres også i Norge) og den russiske granatkasteren RPG-7.

M-72 KALIBER 66 MM

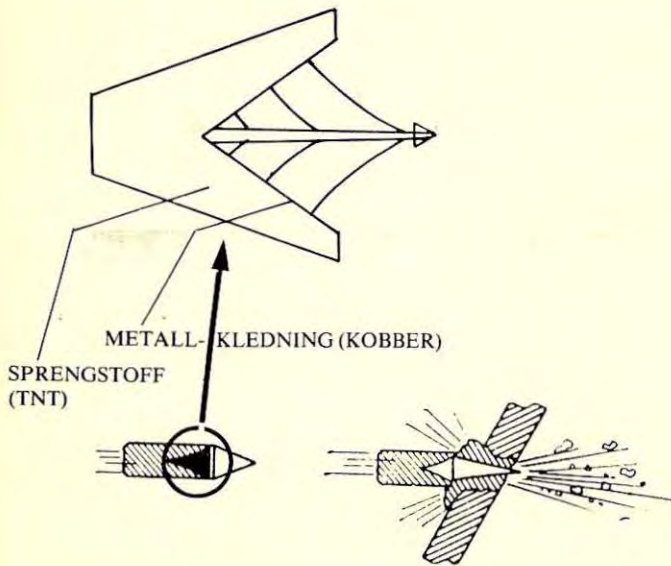
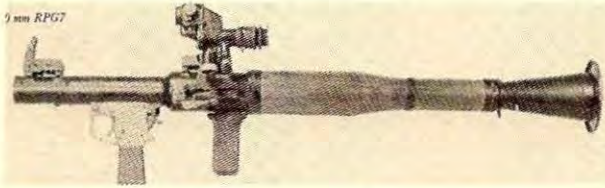
M-72 er panservernvåpenet som bl.a. er i bruk i det norske infanterilaget. Det er produsert av Raufoss ammunisjonsfabrikk på amerikansk lisens. Består av et utskyttingsrør til engangsbruk med rakettkast. Lengde i skudd-

klar tilstand, ca 90 cm, mens det transporteres ca 65 cm. Vekt 2,5 kg. Maksimal effektiv skuddvidde mot panser 250 m, trenger gjennom 260—300 mm panser.

RPG—7-KALIBER 100 MM

RPG—7 er i produksjon og bruk i alle Warszawapaktland. Brukes av frigjøringsbevegelser verden over. Består av en granatkaster

med avtrekksmekanisme og sikter, som skyter ut en granat. Samlet vekt 7,5 kg, hver granat veier 2,5 kg. Maksimal effektiv skuddvidde mot panser 300 m, bryter gjennom 200—320 mm panser.

Hulladningsprinsippet. Denne illustrasjonen viser prinsippet som gjør det mulig å oppnå ei stor gjennomslagskraft i panser med ei forholdsvis lita sprengladning. Utforminga av ladninga gjør at sprengkrafta konsentreres til en kraftig kile. Metallet som ladninga er kledd med blir omdanna til et prosjektil av denne sprengkilen og drevet gjennom panseret med voldsom kraft. Virkninga av sprengkilen er størst når den treffer rett på panseret (90 graders vinkel) og avtar med anslagsvinkelen.

En hulladningsgranat bryter gjennom panser.

GRUPPE 3, REKYLFRIE KANO- NER

Disse kan være bærbare eller montert på kjøretøyer eller hullavetter. Rekylfrie kanoner skyter ut granater hvor kruttgassen slipper ut gjennom sluttstykket. Vi får ingen rekyl, derav navnet. Vi vil her beskrive to bærbare rekylfrie kanoner, den amerikanske M—18A og den svenske Carl-Gustav.

M—18A-KALIBER 57 MM

M—18A var tidligere i bruk som panservern-våpenet i det norske geværkompaniet, er nå i stor utstrekning overført til Heimevernet. Til tross for sin alder er det et bra våpen, men noe tungt. Vekt 20 kg, vekt granat 1,25 kg. Maksimal effektiv skuddvidde mot panser 450 m, bryter gjennom 200 mm panser.

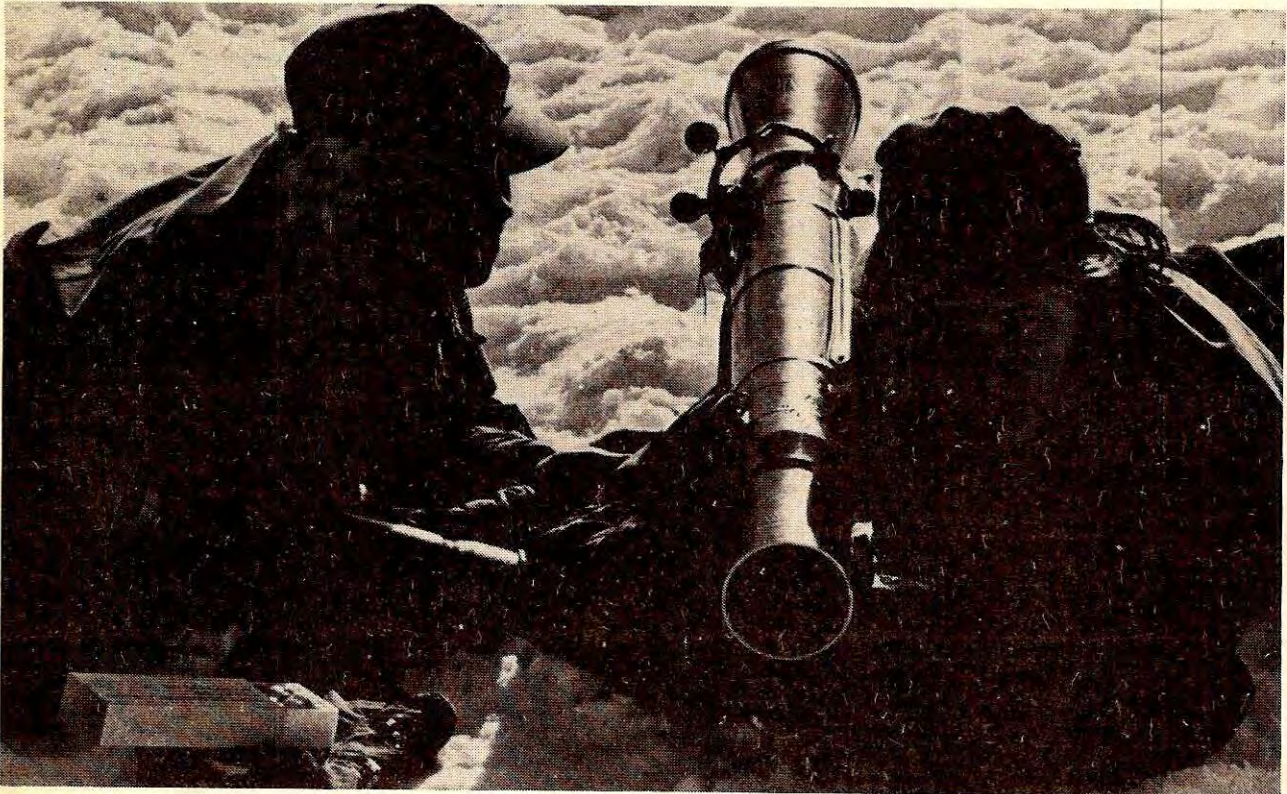

CARL-GUSTAV — KALIBER 84 MM

Carl-Gustaf erstatter i dag M—18A i den norske hær. Det er produsert i Sverige og brukes av flere andre land, bl.a. England. Våpenet har forholdsvis stor kapasitet i forhold til lav vekt. Bedre siktemidler enn M—18A. Lengde

113 cm, vekt 15 kg, vekt granat 3,2 kg. Maksimal effektiv skuddvidde mot panser ca 700 m. Bryter gjennom 400 mm panser. Ingen av de tidligere nevnte våpna har vært styrte. Det vil for eksempel si at når en M—72 er avfyrt, vil

raketten fortsette i den banen den fikk i utskytningsøyeblikket til den eksploderer. Felles for de før nevnte våpna er også at de har skuddvidde under 7—800 m.

For å øke treffsikkerheten og skuddvidden har en fått styrte raketter. Dette er raketter som styres av elektriske impulser gjennom tynne, men svært sterke kobbertråder fra utskytningsanordningene til raketten. Derved kan raketten forandre kurs underveis, skytterne kan f.eks. korrigere kursen i forhold til et bevegelig mål. Eksempler på slike raketter er den franske ENTAC, den amerikanske TOW og den sovjetiske «SAGGER». Styrte raketter er tunge, det trengs flere mann til å bære et våpen system. Raketten er også forholdsvis dyre i produksjon.

150 MM ENTAC

ENTAC blir blant annet brukt i panservern-troppen i den norske feltbrigaden. Den er franskprodusert og i bruk i en rekke land verden over. Våpensystemet består av en kontrollenhet, en utskytningsrampe og selve raketten. Skytteren finner målet i et optisk sikte, fyrer av raketten og styrer den mot målet som han hele tida ser i sikte, ved hjelp av ei «stik-

ke». Utskytningsrampe og kontrollenhet er forholdsvis tunge, våpensystemet må adskilles og deles på flere mann hvor det skal bæres.

Selve raketten er 82 cm lang og veier ca 12 kg. Den har en skuddvidde på 400—2 000 meter og bryter gjennom 650 mm panser.

120 MM «SAGGER»

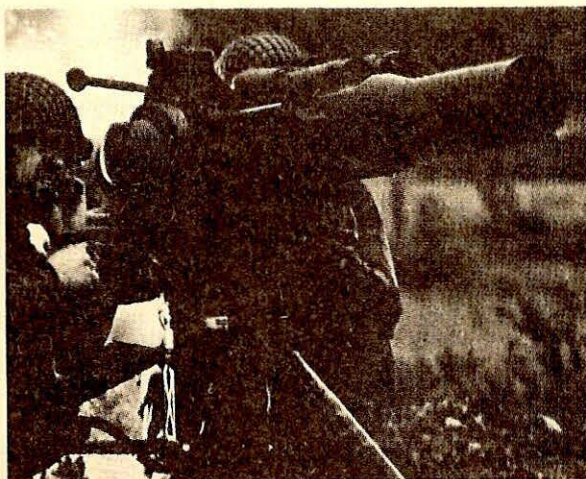
«SAGGER» er den viktigste styrte panservernraketten i den sovjetiske hæren. Den er bl.a. montert over kanonen på BMP—1, på panservernutgaven av BRDM og fåes i bærbar «koffert» som brukes som avfyringsrampe. Styres på samme måte som en ENTAC. Med «koffert» veier raketten 17 kg, selve raketten veier 12 kg, 88 cm lang, har en skuddvidde fra 500—3 000 og bryter gjennom 400 mm panser.

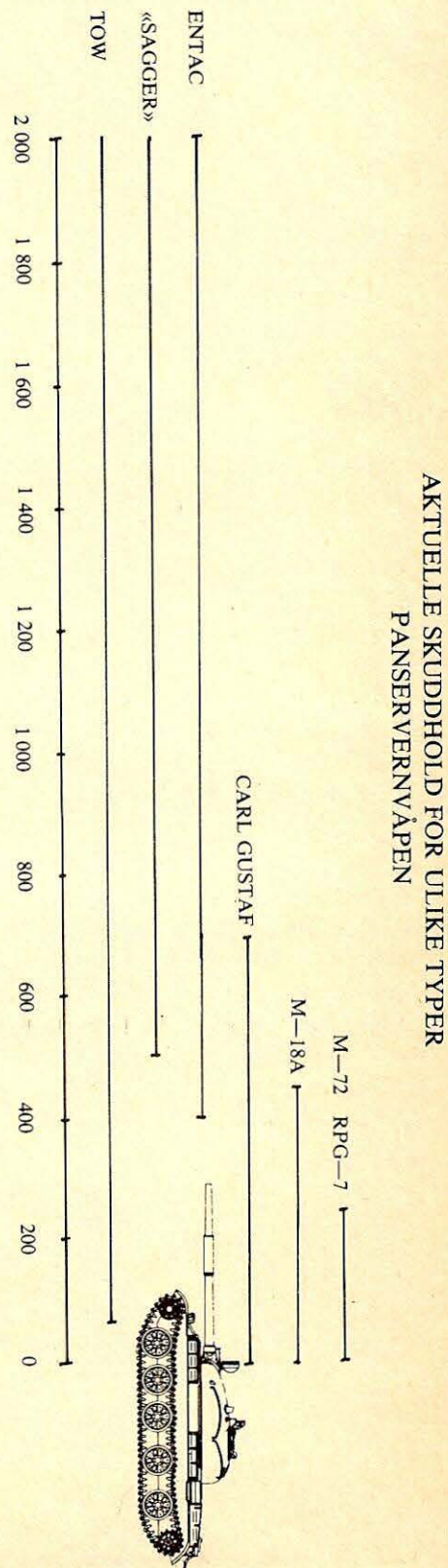
127 MM TOW

TOW er nå blitt innført i den norske hæren som bataljonens panservern i støttekompaniet. Den er produsert i USA og bl.a. bestilt fra en rekke NATO-land. Våpensystemet består av fem deler, en trefot, en rettingsmekanisme, et utskytingsrør, sikteutstyr og en kontrollenhet. I tillegg kommer raketten som skal skytes ut. Skytteren finner målet i siktet, avfyrrer raketten og sørger for å holde målet i siktet hele tida. Raketten styres automatisk og vil treffe det målet skytteren til enhver tid har i siktet. Beveger målet seg, har skytteren altså bare å følge målet i siktet og han vil treffe.

Våpensystemet deles under bæring i de fem deler som er beskrevet ovenfor. Raketten er 117 cm lang, veier 18 kg. Rekkevidden er fra 65—3 750 m, bryter gjennom alle kjente pansertykkelser.

I tillegg til våpen spesielt beregnet til bruk mot panser, kan nær sagt alle våpen på et eller annet vis brukes. Den russiske tunge mitraljøsen KPV som primært er luftvernmitraljøse, er f.eks. utstyrt med panserbrytende ammunisjon som slår gjennom 35 mm panser på 500 meters hold.

ET PANSRET BELTEKJØRE- TØYS SVAKHETER

Et pansret beltekjøretøy, f.eks. ei stridsvogn, har uten tvil sine svake sider, ikke bare når det gjelder taktisk anvendelighet, men også når det gjelder beskyttelse mot angrep utenfra og muligheten til å avverge dette. I denne forbindelse tenker vi først og fremst på den truselelen infanteri med panservernvåpen utgjør.

Ei stridsvogn eller et pansret kampkjøretøy vil verge seg mot et infanteriangrep på to måter, gjennom den passive beskyttelse panseret og utforming av understell og tårn gir og aktivt ved å søke å møte angrepet med ild fra vognas våpen.

DEN PASSIVE BESKYTTELSEN

Det kunne være fristende å tro at løsningen på problemet «panservernvåpen» for en stridsvognskonstruktør var å konstruere vogner med stadig tjukkere panser for å motstå panservernvåpnas stadig større gjennomslagskraft. Men dersom en skulle produsere slike vogner, ville det komme til å veie hundre tonn og mer.

Dersom vi går tilbake til det prinsippet sprengladningene i et infanteripanservernvåpen virker etter, hulladningsprinsippet, vil vi skjønne at det også er andre faktorer enn pansertykkelse som bestemmer hvor godt beskyttet vogn er, nemlig i hvilken vinkel granaten/raketten treffer panseret. Vi får maksimal virkning dersom ladningen treffer i rett vinkel (90 grader) på panseret. Virkningen avtar ettersom vinkelen blir spissere og spissere og til sist vil ladningen bare skrense av langs vognsida uten engang å eksplodere. Derfor vil en stridsvognskonstruktør søke å bygge inn skråflater i karosseriet der det er mulig, og han vil søke å minske høyden på vognen for å få en lavere treffsannsynlighet. Den andre me-

toden han kan bruke, er å legge panseret i flere lag utenpå hverandre med forskjellige innbyrdes vinkler og med dempende, absorberende stoff mellom metallet. Dette panseret vil svekke gjennomslagskraften til en hulladning ved å få sprengkilen til å forandre retning, og svekkes.

Selv om en skulle få inn et treff på ei vogn, er det ikke sikkert at den er satt ut av funksjon med det samme. Taktisk sett bør derfor et angrep på ei stridsvogn sikres ved samarbeid mellom flere soldater slik at det er muligheter til raskt å følge på med en ny granat/raket før vognas besetning kan treffe mottiltak. Dette gjelder selvfølgelig også dersom skytteren i første omgang skulle bomme på vognen.

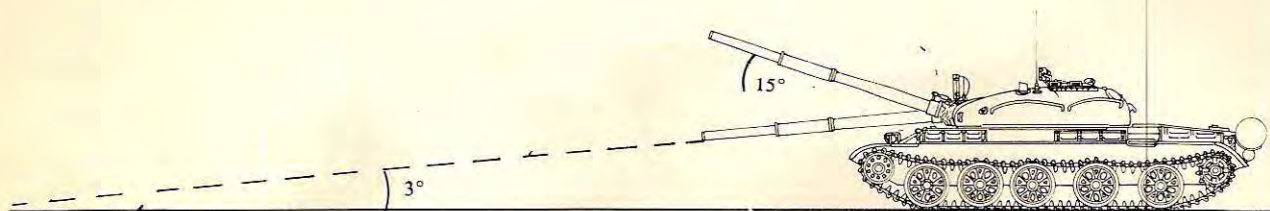
Og dette bringer oss over på den

AKTIVE BESKYTTELSEN

Kanonen på ei stridsvogn er først og fremst beregnet til ildgivning mot «harde» mål, to eller tre soldater som beskytter ei vogn med kortholdspanservern, vil sjelden få en stridsvognsgranat til svar. Beskyttelsen mot kortholdspanservernvåpen skal først og fremst infanteri som følger stridsvognen sørge for. Hvis denne beskyttelsen ikke er tilstrekkelig, kan stridsvognen bruke mitraljøse mot angriperen. Denne mitraljøsen er som regel montert coaksialt. Dette betyr at den følger stridsvogns-kanonens bevegelser, og har de samme begrensede skuddvinkler som kanonen. Sammen med de begrensede oversvasjonsmulighetene periskopene gir, fører dette til at det er en «dødsone» rundt vognen. Dersom den ikke får dekningsild fra andre vogner, er stridsvognen så godt som slått ut når en soldat med et panservernvåpen kommer inn i dødsone.

For å verne seg mot ild fra langtrekkende våpen, f.eks. en TOW-stilling, kan stridsvognen avgi ild med kanonen. Dette vil som regel skje etter at det er avfyrt raketter fra stil-

KANONELEVASJON T—62.

Illustrasjonen viser maksimum (15 grader) og minimum (3 grader) kanonelevasjon til en T—

62. Dette gir et tydelig bilde av den døde sonen rundt vognen.

lingen slik at den har blitt lokalisert. Den første raketten som blir avfyrt fra en TOW har ei stridsvogn små sjanser til å verne seg mot. En annen mulighet stridsvognsbetjeninga har er å legge et røykteppe. På sovjetiske vogner gjøres dette ved å sprøyte diesel direkte inn i eksosanlegget, på andre vogner, f.eks. Leopard, er det montert utskytningsutstyr for røykgranater på tårnet.

PRINSIPPER FOR ANGREP PÅ ET PANSRET KJØRETØY

1. Terrenget må brukes og angrepsstedet velges slik at en hindrer kjøretøyet i å utnytte mobiliteten og ildkraften sin og dra nytte av støtte fra andre kjøretøyer.

HVA ER KALIBER?

Kaliberet til et våpen er den innvendige diameteren på løpet — i millimeter eller tommer. Dessuten lengden på patronhylsen for et håndvåpen, eller hvor mange ganger diameteren går opp i lengden på løpet for artilleri. For raketter er det den utvendige diameteren på stridshodet. Ofte brukes bare diametermålet i kaliberbetegnelsen.

ULIKE TYPER ARTILLERI

Vi deler artilleriet inn i tre hovedtyper, krumbaneskyts, flatbaneskyts og raketter. Dette omfatter våpen med et kaliber fra 20 mm og 203 mm. Det kan være alt fra bærbare panservernkanoner til tunge felthaubitser på belteunderstell.

Krumbaneskyts omfatter haubitz og bombekaster. Prinsippet er at disse skyter med en vinkel på over 45° for å kunne beskytte mål som ikke kan nås ved direkte ild, f.eks. bak en åskam. Rekkevidden fra 5000 m (120 mm bombekaster) til 20 000 m (122—152 mm haubitzer). Bombekasterer er lette, ofte bærbare, mens en haubitz enten blir trukket på en hjulgang eller er beltedrevet med lett pansring.

Flatbaneskyts er beregnet til direkte beskytning, brukes hovedsaklig som hovedbevæpning på stridsvogn og som luftvernartilleri.

2. Nærkamp er den sikreste kampformen mot et pansret kjøretøy i de fleste situasjonene.

3. Følgeinfanteri må nedkjempes før eller samtidig med angrepet på selve kjøretøyet.

4. Flere soldater samarbeider om angrepet på hver enkelt vogn, danner «panserødeleggesgjenger».

5. Dersom en ikke har våpen med tilstrekkelige panserbrytende egenskaper, må vogna stoppes ved f.eks. å sprengte av et hjul eller et belte, og besetningen tvinges til å åpne lukene.

6. Ingen vogn er «død» før besetningen er satt ut av spill.

7. Alle kjøretøyer må ødelegges slik at de ikke lar seg reparere.

Eksempler: Kaliberet til AKM er 7,62 mm x 39. 7,62 mm er den innvendige diameteren til løpet, og 39 mm er patronhylsas lengde.

Kaliberet til en Bofors luftvernkanon er 40 mm L/70. 40 mm er den innvendige diameteren på løpet og 40 x 70 er løpets lengde i mm. dvs. 2,8 m.

Luftvernkanoner er ofte flerløpede og helautomatiske (maskinkanoner). Panservernkanoner er også flatbaneskyts.

Rakettskytset kan deles i tre:

Utstyrte artilleriraketter er flerløpede og montert på lastebiler. Under krigen kjent som «Stalinorgel». De brukes som en haubitz, men hovedsaklig som salveskyts. Dette fordi hver enkelt rakett er lite treffsikker.

Styrte raketter. Her beveger vi oss i grenselandet for hva som kan betegnes som artilleri. Felles for disse rakettenes er at de på ulike måter styres mot målet. Presisjonsvåpen, og dyre å produsere.

Taktiske kjernefysiske raketter. F.eks. raketter av «FROG»-typen. Disse er som regel utstyrte og skytes ut fra rakettramper på hjul eller belter.

KAPITTEL 7

SLAGET VED GULSVIK

Dette kapitlet tar for seg hvordan norske patriotiske styrker planlegger et angrep på en sovjetisk motorisert infanteribataljon.

Angrepet foregår ved Gulsvik i Hallingdal. I 1940 var det kamper her mellom en mindre norsk styrke og en tysk bataljonsgruppe. Den norske styrken hadde ordre om å holde stillingen ved Gulsvik for å sperre Hallingdalen for nazistene. Dette førte til at ledelsen for den norske avdelingen la seg på en defensiv taktikk, gikk i faste stillinger og ble beskytt av tysk artilleri og sto til slutt i fare for å bli omringet. Før tyskerne hadde rukket å fullende omringingsmanøveren, trakk imidlertid den norske styrken seg tilbake til Flå og videre vestover. Avdelingen gikk til sist i oppløsning, en del overga seg eller ble demobilisert, mens andre trakk opp i fjellet for å slutte seg til norske styrker i andre dalfører.

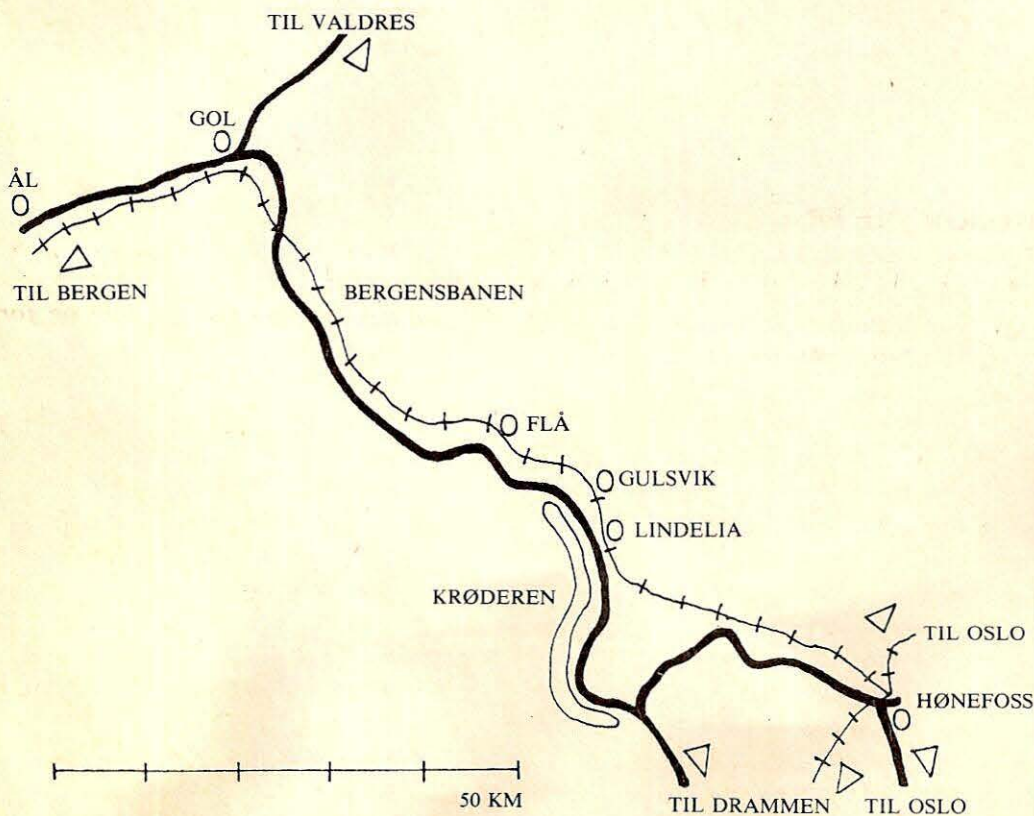
Den samme taktikken kan vi vente at den norske NATO-hæren vil slå inn på ved et

sosialimperialistisk angrep. Den vil innlate seg på avgjørende slag, kjempe utelukkende fra defensive posisjoner og lide nederlag temmelig raskt.

Opp mot dette setter vi folkekrigens militære prinsipper. Vi anvender en offensiv taktikk innenfor en strategisk defensiv ramme, vi beholder hele tida initiativet i kampen og bekjemper fienden der hvor vi kan utnytte hans svake sider.

DEN TENKTE KRIGSSITUASJONEN

Den sovjetiske krigsmaskinen har okkupert Norge. Væpna motstandsgrupper har blitt organisert flere steder i landet. Gruppene består av frivillige patrioter og av tidligere soldater i den norske NATO-hæren som gikk i oppløsning kort etter invasjonen. Motstandskampen er kommet til et punkt hvor det er

mulig å konsentrere 3—400 soldater i en aksjon, men befinner seg fortsatt i stadiet med geriljakrigføring som hovedform.

Gruppene som opererer i Hallingdal-området, består av 420 soldater og befal og er organisert i 13 tropper, hver på 30—40 mann. En områdestab (Hallingdals-kommandoen) samordner operasjonene til de forskjellige troppene og leder dem i større aksjoner. Utstyret består hovedsaklig av lette håndvåpen (automatgevær og mindre panservernvåpen), men områdestaben disponerer også et antall styrte panservernraketter og mitraljøser.

Gruppene har i den seinere tida vært svært aktive og vokst i styrke politisk og militært. De har overfalt sovjetiske troppetransporter, sprengt kraftverk, jernbanelinje og veier og konfiskert store mengder mat og andre varer som ble produsert på ordre fra den sovjetiske forsyningskommandoen. Den sovjetiske 8. divisjonen av armégruppe NORGE, som er forlagt i Hønefoss-området, har fått ordre om å sende en bataljonsgruppe vestover langs riksvei 7 for å nedkjempe de norske motstandsgruppene som ifølge sovjetiske etterretningsrapporter har vært særlig aktive i området Ål—Torpo—Gol.

Langs riksvei 7 mellom Hønefoss og Geilo fins det ellers ikke større sovjetiske styrker bortsett fra en del vakt- og sikringsavdelinger i de viktigste tettstedene. Riksveien blir patruljert regelmessig om dagen, men på nattetid holder de fiendtlige avdelingene seg stort sett i garnisonene sine.

VARSLINGSORDRE FRA HALLINGDALS-KOMMANDOEN

Den norske Hallingdals-kommandoen sendte ut følgende ordre til alle troppene den 21/1:

«Sosialimperialistene vil ifølge etterretningsrapporter gjøre et forsøk på å nedkjempe styrkene våre. Vi venter at fienden vil rykke fram fra Hønefoss langs riksvei 7 med Ål som mål om 3—4 dager med en styrke på bataljonsstørrelse.

Vi har besluttet å trekke hovedtyngden av troppene østover for å rette et overraskelsesangrep mot fiendens hovedstyrke ved Gulsvik. Målet er å utslette den sovjetiske avdelingen. Seier i en slik aksjon vil være av stor politisk og moralsk betydning for motstandskampen over hele landet, og vil dessuten skaffe oss en del nye våpen, ammunisjon og andre for-

syninger. Marsjordre til de forskjellige troppene følger særskilt.» (Ikke gjengitt her.)

Den sovjetiske bataljonsgruppa vil både i antall mann og ildkraft være overlegen den norske styrken. Den eneste muligheten områdekommendoen derfor hadde, var at angrepet kom overraskende og i et terreng hvor det var vanskelig å bruke stridsvogner og pansrede kampkjøretøyer.

Gulsvik ble valgt som stedet for angrepet. Stedet lå lenger øst enn motstandsgruppene hadde operert i den seinere tida. Sosialimperialistene ventet tydeligvis ikke kamp før i området fra Gol og vestover, det var store sjanser for at angrepet ville komme overraskende.

— Terrenget ved Gulsvik er vanskelig å manøvrere i for mekaniserte styrker. Riksvei 7 går her langs Krødern, og bredden er for steinete og bratt de fleste stedene til at amfibiekjøretøyer kan legge på svøm. På oversida av veien begrenses bevegelsesmulighetene av skjæringer, bratte skrenter og kupert skogs-terreng. Riksvei 7 kan lett blokkeres ved bruk og tunnelsprengninger. Det finnes to tverrgående bygdeveier nordover fra Gulsvik stasjon, men disse er lette å blokkere.

— Det er gode muligheter for flankerende ild (ild fra sida) med støttevåpen fra andre sida av Krødern (ca 1 000 meters hold).

— Det er flere alternative tilbaketrekningsruter hvor det er vanskelig å oppta forfølgelse med mekaniserte enheter.

SÆRSKILT ORDRE TIL TROPPENE 7 OG 8

«Troppene 7 og 8 skal sammen med befal fra områdestaben utføre rekognosering av stillingsområdet ved Gulsvik og foreta en del ingeniørarbeider. Troppene skal være i området innen 21/1 kl. 22.00.

Arbeidene er i prioritert rekkefølge:
1. Forbered sprenging av Gulsvik bru.
2. Forbered sprenging av veitunnel på riksvei 7 øst for Gulsvik bru.
3. Forbered sprenging av jernbanebru over vei til Kittilsviki gård.
4. Minelegg området som vist på kartskisse med stridsvognsminer.
5. Forbered sprenging av veier/jernbanebru ved Lindelia. Arbeidene må være avsluttet innen 22/1 kl. 06.00.

Deretter skal tropp 7 opprette en framskutt observasjonspost ved Lindelia, en observasjonspost sør for Støasen og en observasjonspost ved Gulsvik gård. Postene skal rapporte-

re alle fiendtlige bevegelser langs riksvei 7, all flyaktivitet og andre opplysninger av betydning for operasjonen. Posten ved Lindelia skal på ordre sprengte brua. Tropp 8 skal etter endt oppdrag gå i stilling i åsen nord for Kittilsviki gård.»

Tropp 7 og 8 befant seg på det tidspunktet ordren kom atskillig lengre øst enn de andre troppene. Derfor ble de tatt ut til dette oppdraget.

Troppene fikk også hjelp av den lokale motstandsgruppa som fantes i Gulsvik til å utføre minelegging og rekognosering.

Hensikten med rekognoseringen var å foreta en grundig forberedelse av stillingsområdet. Troppene ville da kunne besette stillingene kort tid før selve angrepet skulle settes i gang, og på den måten minske sjansene for at sovjetiske patruljer ville oppdage det planlagte angrepet.

De forberedende sprengningsarbeidene hadde flere hensikter: I selve sprengningen ville mange kjøretøyer bli ødelagt, den framrykkende styrken ville bli oppsplitta og det ville være vanskelig å foreta en rask tilbaketrekning. Minelegginga tok sikte på å stoppe tyngre kjøretøyer enkelte steder hvor det ikke fantes tilstrekkelig med naturlige hinder.

Rekognoseringa og ingeniørarbeidene var avsluttet i god tid og resten av troppene trukket sammen i området i Flå—Gulsvik morgenen den 24/1.

OPERASJONSORDRE FRA HALLINGDALSKOMMANDOEN 23/1 kl. 10.00

«1. Vi venter at fienden rykker fra Hønefoss langs riksvei 7 innen 24 timer med en bataljonsgruppe. Nærmere ordre om bataljonsgruppas sammensetning og gruppering kommer seinere.

2. Vi skal angripe og utslette den sovjetiske styrken. Erobert utstyr som ikke kan medbringes (tyngre kjøretøyer o.l.) skal ødelegges.

3. Troppene 1, 2 og 3 skal slås sammen under en kommando til stridsgruppe 1. Den skal gå i stilling ved Vik i Flå, nedkjempe den sovjetiske rekognoseringspatruljen og deretter forflytte seg raskt østover for å overfalle den sovjetiske framtrygden.»

Sovjetiske styrker under framrykking opererer som kjent med et rekognoserings-element, en framtrygd og en hovedstyrke. Den innbyrdes avstand mellom disse enhetene vil i bataljonssammenheng være 5—6 km. Planen

var å overfalle rekognoserings-elementet og framtrygden 10—12 km vest for Gulsvik for å gi inntrykk av at den norske hovedstyrken lå i stilling i området ved Flå. Planen for utførelsen av dette overfallet er ikke gjengitt i artikkelen.

«Hovedstyrken vår skal gå i stilling i området ved Gulsvik, slippe det sovjetiske rekognoserings-elementet og framtrygden gjennom stillingene og overfalle hovedstyrken når første kjøretøyet er på Gulsvik bru.

4. Tropp 4 og 5 danner stridsgruppe 2. Den skal gå i stilling i skrenten på oversida av riksvei 7 mellom Gulsvik bru og veitunnelen. Når det første sovjetiske kjøretøyet er på brua, skal gruppa sprengte denne og veitunnelen og nedkjempe den delen av den fiendtlige styrken som er mellom Gulsvik bru og veitunnelen. Stridsgruppa får støtte fra to mitraljører.

Mitraljøsene dekker riksvei 7 fra stillinger på sørsida av Krødern. Etter endt oppdrag skal tropp 4 gå i stilling ved Gulsvik gård sammen med mitraljøsene for å trygge området mot mulige landsettinger av fiendtlige styrker med helikopter. Tropp 5 skal trekke østover og slutte seg til stridsgruppe 3.»

Skrenten som stridsgruppe 2 fikk tilvist som stillingsområde er svært bratt, nærmest en skjæring. Dette betyr at ingen av kjøretøyene i den sovjetiske kolonnen på veien nedenfor ville ha muligheter for å bruke de tyngre våpnene sine på grunn av for bratt skytevinkel. Soldatene ville kunne bekjempe kjøretøyene med panserbrytende håndgranater, sprengladninger og brannbomber (molotov-cocktails) ovenfra på kloss hold, samtidig som det var mulig å avgi flankerende ild med mitraljøsene. Likevel ville det være om å gjøre å komme seg ned på veien fortest mulig for å unngå å trekke på seg ild fra kjøretøyene lenger bak i kolonnen.

«Troppene 6, 8 og 9 danner stridsgruppe 3. Den skal gå i stilling i skogbrynet ovenfor jernbanelinja fra jernbanetunnelen i vest til sørskråningen på høyde 263 i øst. De skal ved ildåpning sprengte jernbanebru over vei til Kittilsviki gård og angripe fienden fra jernbanetunnelen i vest til jernbanebru over den gamle riksveien i øst. Gruppa får støtte fra to mitraljører i stillinger på sørsida av Krødern. Våpna avgir ild mot soldater og vogner som søker dekning ned mot vannkanten fra riksvei 7. Stridsgruppa får videre underlagt to rekylfrie kanoner med stilling i åsen vest for Kittilsviki gård.»

I stillingsområdet til stridsgruppe 3 var det

visse muligheter for manøvrering med stridsvogner og pansrede kjøretøyer (jorder, åpne sletter). Størstedelen av disse stedene var minelagt med stridsvognsminer, men gruppa fikk likevel underlagt to rekylfrie kanoner som ekstra sikkerhet mot vogner som truet med å bryte gjennom de norske stillingene.

«Troppene 10, 11 og 12 danner stridsgruppe 4. Den går i stillinger i tettbebyggelsen i Gulsvik og skal angripe fienden fra jernbanebrua over den gamle riksveien i vest, til sprengningsstedet sør for Støåsen i vest. Gruppa skal sprengre vei/jernbane øst for Gulsvik stasjon ved angrepets start. Stridsgruppa skal hindre fiendtlig tilbaketrekning langs riksvei 7 og hindre forsøk fra fienden på omgående bevegelser langs bygdeveiene nordover. Gruppa får underlagt en «SAGGER» med stilling på sørsida av Krødern. Denne skal beskytte alle fiendtlige kjøretøyer på strekningen mellom sprengningsstedet i vest og odde sør for Støåsen i øst.»

Oppdraget til stridsgruppe 4 ville ifølge områdestabens beregninger bli å angripe bakerste delen av den sovjetiske kolonnen og avskjære alle retrettmulighetene. Da forsyningsenhe-

tene til bataljonsgruppa sannsynligvis var gruppert bakerst i kolonnen, ville det bli en viktig oppgave å ta disse kjøretøyene i nærkamp for å hindre at forsyningene ble ødelagt.

«Tropp 13 går i stilling på sørsida av Krødern som flankesikring etter nærmere ordre.

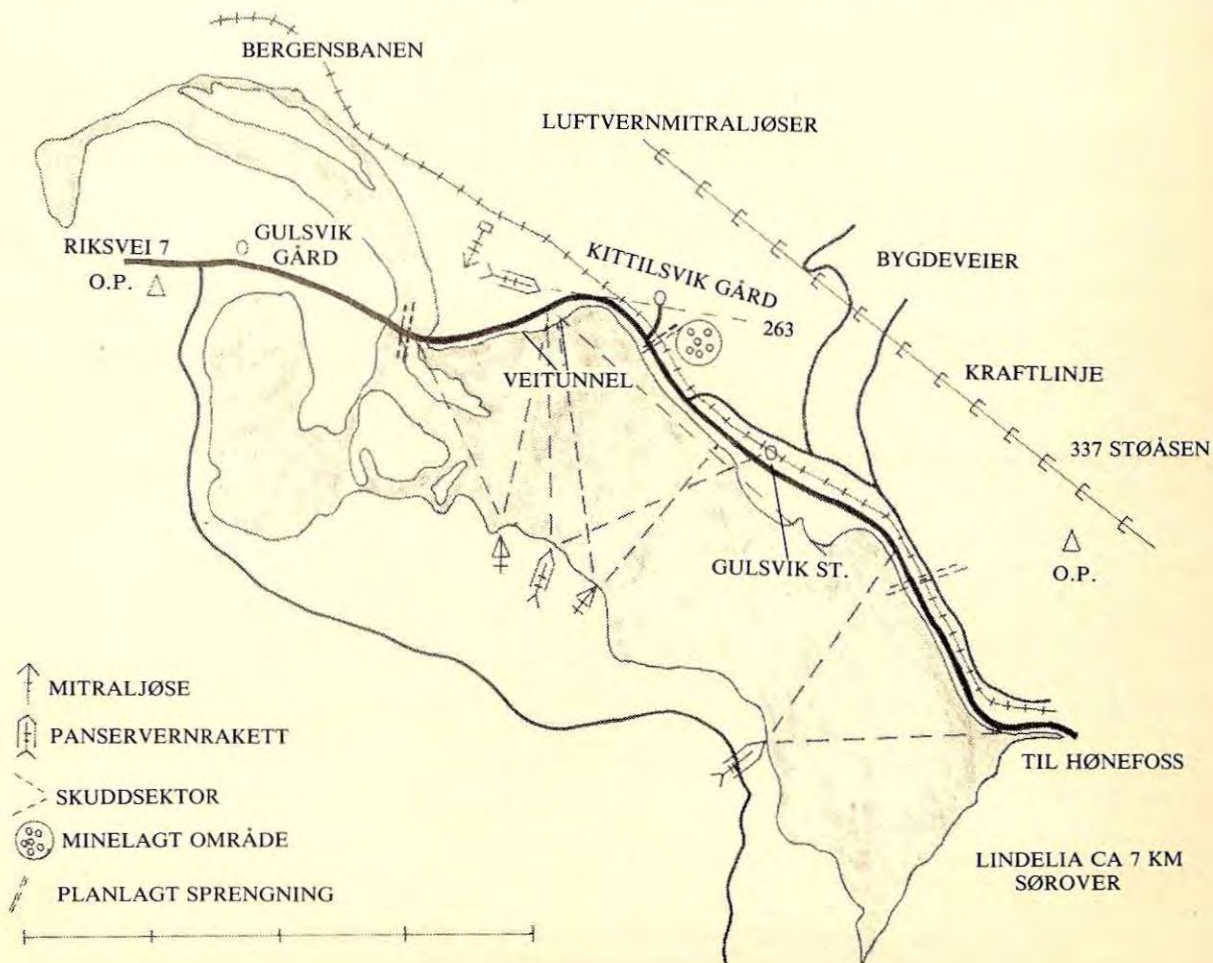
5. En «SAGGER» holdes i beredskap for oppdrag fra områdestaben. Fra stilling på sørsida av Krødern har den primær skuddsektor fra veitunnelen i vest til Gulsvik stasjon i øst.

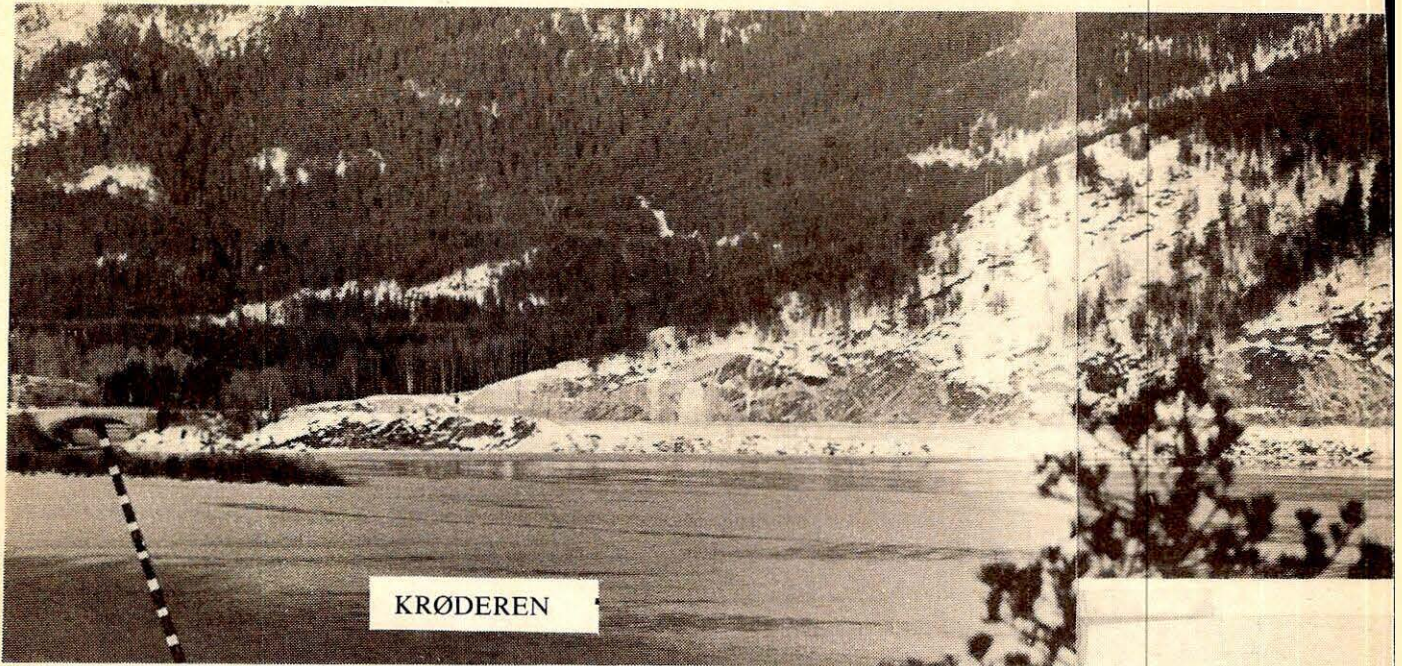
6. To tunge mitraljører og to luftvern-raketter går i stilling på åskammen ovenfor Gulsvik bru som luftvern. Forøvrig skal alle tilgjengelige våpen settes inn på fly og helikopter etter angrepets start.

7. Angrepet starter med sprengning av Gulsvik bru. Tilbaketrekning på nærmere ordre.

8. Kommandoplassen er ved sted hvor kraftlinje krysser bygdevei nord for høyde 263.»

Den 23/1 kl. 02.00 mottok områdestaben rapport om at den sovjetiske bataljonsgruppa hadde forlatt Hønefoss. Områdestaben sendte kl. 03.00 ut ordre om bataljonsgruppas sammensetning og marsjrekkefølge.

KRØDEREN

GULSVIK BRU

Rekognoseringspatruljen

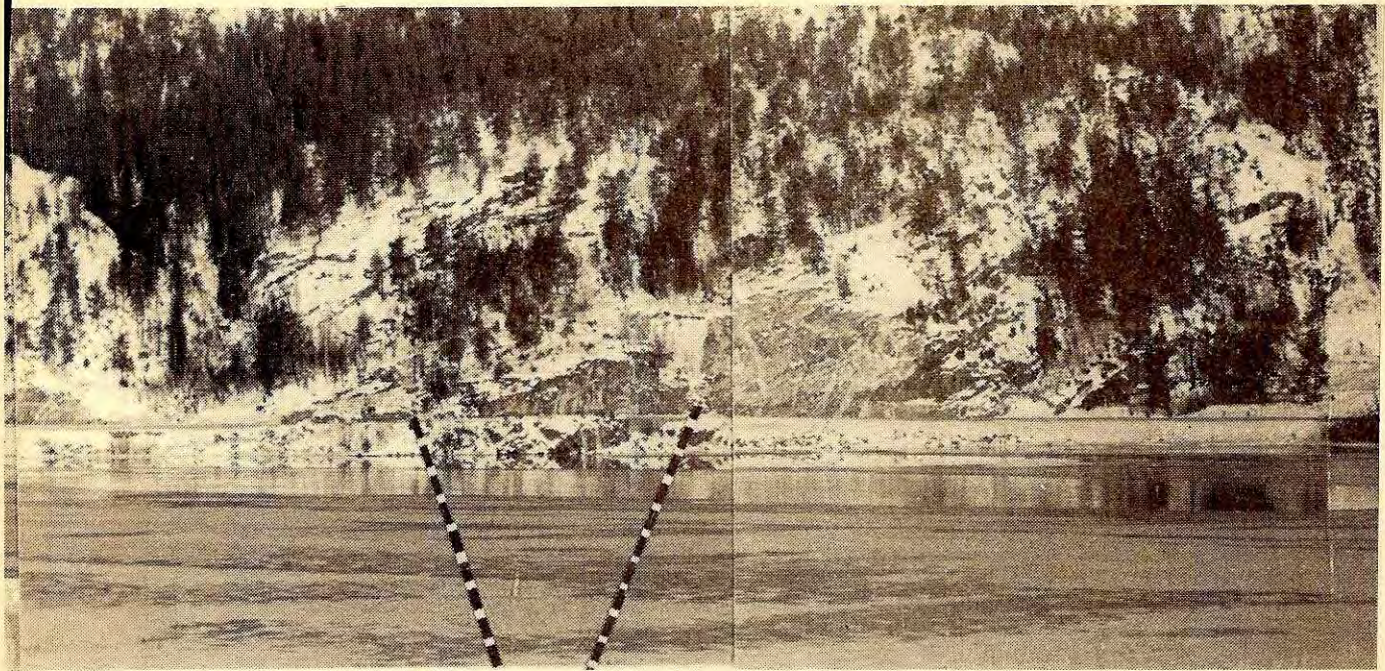
Framtrygden

Hovedstyrken

Tegnforklaring:

- Pansret oppklarings/kommandokjøretøy
- Pansret personellkjøretøy
- Forsyningskjøretøy
- Bombekaster
- Stridsvogn
- Panserbruleggingskjøretøy

VEITUNNEL

Vi skal følge stridsgruppe 2 i kampen og se hvordan de løste oppdraget sitt.

Løytnant Svendsen, som var utnevnt til sjef for stridsgruppa, hadde straks styrken ankom Gulsvik, rekognosert det tildelte stillingsområdet og lagt opp en plan for angrepet. Han delte riksveien fra Gulsvik bru til tunnelen inn i 5 sektorer, et lag fikk ansvaret for hver av sektorene, det siste laget skulle sprengre Gulsvik bru og veitunnelen. Svendsen skulle gi signalet til at angrepet skulle begynne ved å sprengre Gulsvik bru. Når dette skjedde ville stridsgruppa åpne ild med alle tilgjengelige våpen og mitraljøsene fra andre sida av Krødern ville sette i gang. På signal fra løytnanten ville deretter ilden fra mitraljøsene opphøre og angrepsstyrken storme ned på veien for å gjøre slutt på de siste restene av motstand. Når oppdraget var løst, ville tropp 4 gå i stilling ved Gulsvik gård som sikring og tropp 5 slutte seg til stridsgruppe 3.

Kl. 04.40 fikk løytnant Svendsen melding fra områdestaben om at den sovjetiske rekognoseringspatruljen hadde passert Lundlia. Stridsgruppa ble satt i høyeste beredskap, den lå noe tilbaketrukket på skrenten overfor veien for å unngå å bli observert av rekognoseringspatruljen.

Svendsen hørte at patruljen nærmet seg, og snart passerte de fire kjøretøyene under skrenten i sakte fart. Rekognoseringspatruljen var mørklagt, men det var tydelig at vognene brukte de infrarøde søkelysene sine flittig. Den forreste BMP'en stoppet plutselig et lite stykke ut på brua og rygget tilbake. Hadde mannskapet oppdaget at brua var klargjort for sprenging? Svendsen kaldsvettet, hvor nær stillingene kunne patruljen komme uten at en finger klemte for hardt på avtrekkeren og bakholdet var røpet?

Men ingenting skjedde. Etter et kort opphold fortsatte kjøretøyene og motorduren forsvant snart mellom brøyttekantene.

15 minutter seinere passerte framtrygden Gulsvik bru. Svendsen talte kjøretøyene, ordren han hadde fått om sammensetningen av styrken var riktig. Fra brua til veitunnelen var det om lag 500 meter. På disse 500 metre ville stridsgruppa sannsynligvis stå overfor følgende styrke i et redusert motorisert infanterikompani (7 BMP—1), en landbeka-tertropp, et panserbrubyggingkjøretøy og en stridsvognstropp (3 T—62). En annen stridsvognstropp ville befinne seg like bak, sannsynligvis inne i tunnelen.

Hele avdelingen lå nå i utgangsstillingene si-

ne og ventet. 10 minutter var gått siden siste kjøretøyet i framtrygden passerte. Over radio kommer det melding om at rekognoseringspatruljen er gått inn i bakholdet til stridsgruppe 1 og er i ferd med å bli nedkjempet. Posten ved Lindlia melder at hovedstyrken er i ferd med å passere. Snart kan hele stridsgruppe 1 høre motordur når den første avdelingen kjører inn i Gulsvik og passerer jernbanestasjonen. Duren blir sterkere og sterkere og brått dukker den første BMP'en ut av skyggene i tunnelåpningen. Det er tydelig at hovedstyrken har satt opp farten, antakelig på grunn av at bataljonsstaben har fått melding om overfallet på rekognoseringspatruljen. Ingeniørsoldatene som skal sprengne brua ser bort på Svendsen. I løpet av de siste timene har han sjekket de elektriske kretsene flere ganger for å sikre at sprengladningen skal gå av. Dersom sprengningen mislykkes, har store deler av den fiendtlige styrken muligheter for å slippe unna ved å sette opp farten og krysse brua, og de kan organisere et motangrep fra den andre sida.

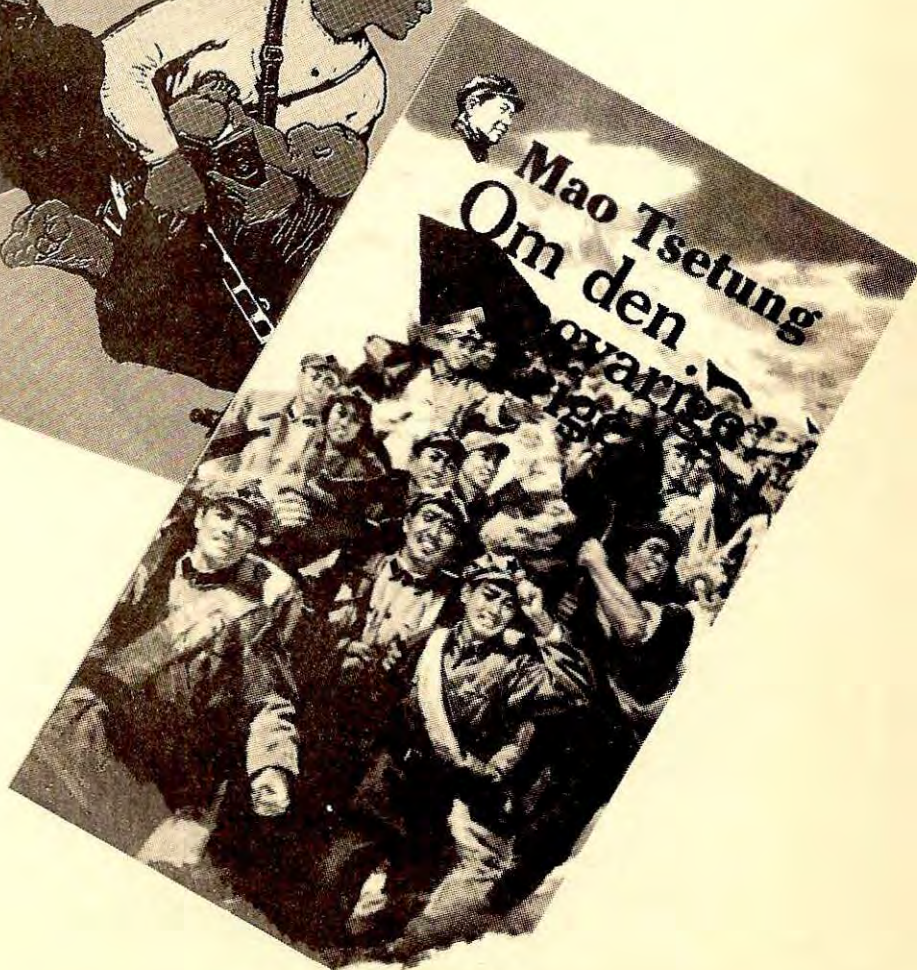
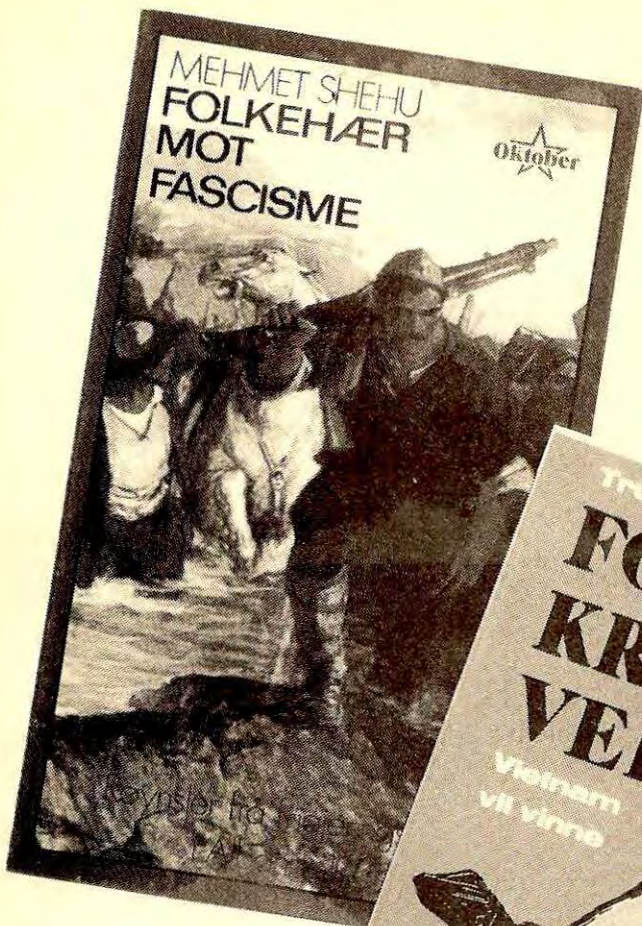
Den første BMP'en befinner seg midt på brua og den andre såvidt utpå. Da gir sjefen for stridsgruppe 2 tegnet, brua løfter seg med et drønn en meter til værs og siger ned i elva som en forvridd masse stålbjelker og armeringsjern ispedd betongklumper. Den andre BMP'en står et øyeblikk og balanserer på kanten mot den ødelagte brua, det ser et øyeblikk ut som om den skal klare seg, men vei-dekket gir etter og den sklir sakte ned i elva og forsvinner.

Angrepet er i full gang over hele veistrekningen. Fallskjermllys henger over Krødern og lyser opp veien så kolonnen avtegrer seg tydelig for mitraljøsene på andre sida av vannet. Der blir veitunnelen blokkert av tunge klippeblokker som sprenges løs fra tunneltaket. Svendsen ser det forvridde kanonløpet på en T-62 som har fått hele steinraset over seg. Det gikk som han trodde, utenfor tunnelen er det nå tre stridsvogner. Det betyr at de to gjenværende befinner seg inne i tunnelen, innesperret, hvis sprengningen ved den andre tunnelåpningen har vært vellykket.

Nå er det fullstendig kaos i den sovjetiske kolonnen. Flere av vognene har fått fulltreffere og står i brann. En del av menneskapene har kommet seg ut og søkt tilflukt i veiskråningen ned mot Krødern og prøver å ta opp kampen derfra. Fire—fem BMP'er har tatt samme veien og står fast i steinrøysa ved vannkanten. Men mitraljøsene gjør store innhogg blant soldatene, og de har mer enn nok å gjøre med å dekke seg bak vognene.

— Da lader Svendsen signalpistolen og skyter opp et grønt bluss, tegnet for stormangrep. Mitraljõeilden opphører. Bajonettene kommer på og de lange feltknivene løsnes i slirene sine. Stridsgruppe 2 stormer veien. Det oppstår en kortvarig nærkamp mann mot mann, men snart er all motstanden brutt.

Etter 40 minutters kamp overga de siste restene av den sovjetiske bataljonsgruppa seg til de norske avdelingene.

Oktober

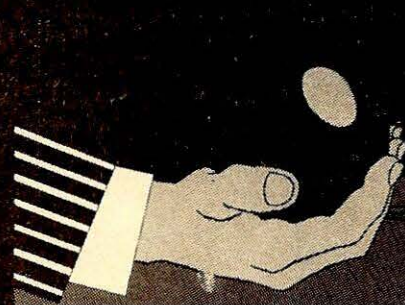
sovjetunionens kommunistiske partis (bolsjevikerne) historie

MICHAEL SAYERS / ALBERT E. KAHN

DEN STORE SAMMEN- SVERGELSEN

DEN HEMMELIGE KRIG MOT SOVJET-SAMVELDET

Oktober

**PRINSIPP-
PROGRAM**
OG VEDTEKTER FOR

AKP (m-l)

Vedtatt på det 2. landsmøtet til
**Arbeidernes
Kommunistparti**
(marxist-leninistene)
november 1976

Oktober

BERETNING

FRA

AKP (m-l)

Vedtatt på det 2. landsmøtet til
**Arbeidernes
Kommunistparti**
(marxist-leninistene)
november 1976

Oktober

Slik er SOVJETS HÆR

Sovjets hær — et tema som bare har interesse for ei lita gruppe militærekspertter og høyere offiserer?

Nei. Den sovjetiske militærmakta er organisert for storkrig, krig om verdensherredømmet. Norge vil bli et av de første angrepsmåla for den sovjetiske hæren.

Da er det nødvendig for vanlige folk, å ha kunnskaper om denne hæren. Vil du være med på å forsvare landet mot et slikt angrep, må du vite mest mulig på forhånd.

I denne boka finner du for første gang ei oversiktlig og populær framstilling av den sovjetiske hærens oppbygging, våpen og utstyr. Du får også rede på hvordan materiellet og styrkene vil bli brukt i et angrep på Norge.

Er det mulig å ta opp kampen mot en slik hær? Folket i Indokina tok opp kampen mot USAs hær — og vant. På Afrikas horn kjemper styrker fra folkehæren i Eritrea mot sovjetleda aggresjonsstyrker.

Vi kan bruke de samme prinsippene — prinsippene for folkekrig. Noen av dem er presentert i denne boka. Vi viser også hvordan de kan anvendes i en tenkt trefning mellom sovjetiske avdelinger og en norsk frigjøringsstyrke.

Boka er utstyrt med instruktive tegninger og fotos.

Oktober

ISBN 82-7094-988-4

Pris kr. 38,-